* * *
Aydınlık
Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!
ÇARŞAMBA
5
MART 1980
10 LİRA

Liselerde anarşi ağı

Anarşi daha çok meslek liselerine yöneliyor

Fındık üreticinin elinde kaldı

Bugün 5. sayfada

Rusya, Almanya'yı Türkiye ile eskiden olduğu gibi özel ilişkiler geliştirmekle suçladı

Moskova, bütün komşularını tehdit ediyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

TÜRKİYE'yi "nükleer mezarlığa" çevirmekle tehdit eden Sovyetler Birliği'nin, Türkiye'nin yanısıra, Afganistan işgaline karşı çıkan veya Moskova'dan gelecek muhtemel bir saldırıya karşı savunma önlemlerini artıran bütün komşularına da benzeri tehditler savurduğu görülüyor. Moskova, son bir aydır, basın yoluyla veya diplomatik yollarla Norveç'ten Japonya'ya kadar karadan, denizden, veya dolaylı olarak komşu olduğu hemen hemen bütün ülkeleri çeşitli derecelerde baskı altına almaya çalışıyor. Sözkonusu ülkeleri tehdit yoluyla teslimiyete zorluyor, en azından kendi saldırganlığına karşı "tarafsızlaştırmaya' çalışıyor.

NORVEÇ'E YÖNELTTİKLERİ TEHDİTLER

Sovyet basını, bir NATO ülkesi olan Norveç'in, ülkesinde NATO kış tatbikatlarına izin vermesini ve bu tatbikatlara fiilen katılmasını şiddetle eleştiren yorumlar yayınladı ve Norveç'in "Amerikan militaristlerinin elinde bir alet" haline geldiğini yazdı. Sovyet basını Norveç'in "NATO'nun silahlarını kendi ülkesinde depolamakla soğuk savaşı tırmandırdığını" iddia etti ve yorumlarını bu ülkenin iç işlerine kaba müdahaleye kadar vardır-

(Devamı sa.7, sü.1'de)

TEHDİTLERE NEDEN HIZ VERDİ

■ 1.Afganistan işgaline Sovyetlerin komşuları dahil bütün dünya sert tepki gösterdi.

■ 2. Sovyet hegemonyacılığına karşı uyanış hız kazandı. Birçok ülke savunma hazırlıklarına önem vermeye başladı.

■ 3. İçinde bulunduğu siyasi ve iktisadi çıkmaz Sovyetlerin elini çabuk tutmasını gerektiriyor. Çevresini bir an önce boyun eğdirmeye çalışıyor.

■ 4. Üçüncü Dünya ülkeleri ile Avrupa'nın ve Amerika'nın yakınlaşmasını, Avrupa'nın Amerika ile daha sıkı bir dayanışma içine girmesini engellemeye çalışıyor.

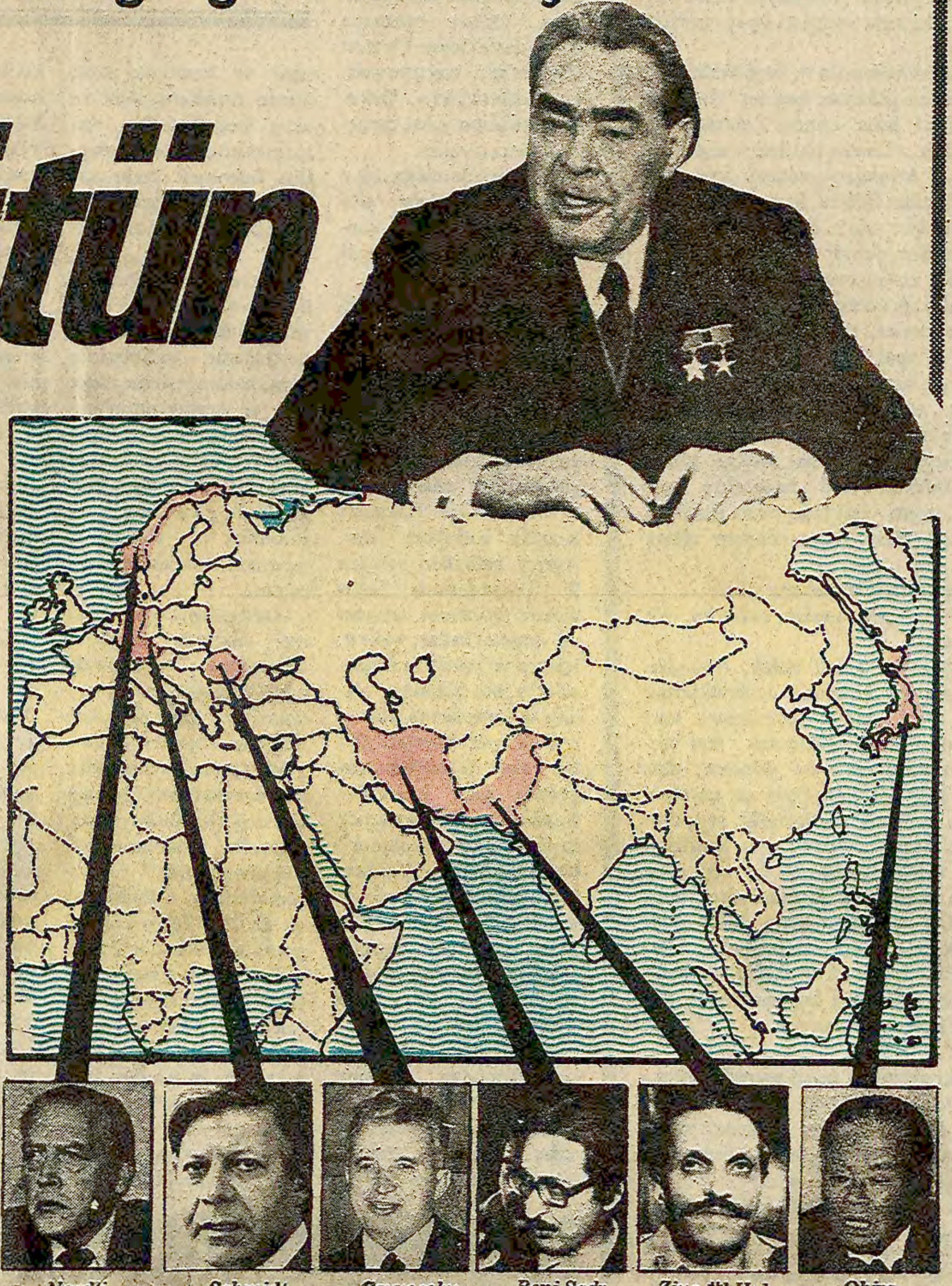

Nordli
NORVEÇ
Rusya, Norveç'i "NATO'nun silahlarını kendi ülkelerinde depolamakla ve soğuk savaşı tırmandırmakla" suçluyor.

Schmidt
ALMANYA
Sovyet basını Almanya'yı ABD'nin siyasetini izlediği takdirde bunun çok kötü sonuçlar doğurabileceğini yazarak tehdit etti.

Çavuşesku
ROMANYA
Sovyetler Birliği son bir ay içinde Avrupa ülkelerinin yanı sıra Comecon üyesi Romanya'ya da tehditlerini yoğunlaştırdı.

Beni Sadr
İRAN
Sovyet Elçisi "İran'da Sovyet Elçiliği işgal edilirse tavrınız ne olur sorusuna "İran birkaç saat içinde yerle bir olur" dedi.

Ziya Ül-Hak
PAKİSTAN
Moskova, Pakistan'a Afganlı direnişçilere yardımı kesmediği takdirde bağımsızlığının ortadan kalkabileceğini söyledi.

Ohira
JAPONYA
Rusya, Japon donanmasının diğer ülkelerle ortak manevralara katılmasına karşı çıktı ve Japon hükümetini hedef haline getirdi.

İcra Kurulu Başbakanla görüştü

Türk-İş: Kıdem tazminatında kazanılmış haklardan vazgeçmeyiz

■ Asgari ücretin üç katına kadar vergi oranı yüzde 12 olmalıdır

GENEL Başkan İbrahim Denizcier Başkanlığındaki Türk-İş İcra Kurulu üyeleri, dün Başbakanlıkta Başbakan Süleyman Demirel'i ziyaret ederek, Konfederasyonun çeşitli konulara ilişkin görüşlerini yazılı olarak verdiler.

Türk-İş Yönetim Kurulunu yaptığı son toplantıda beliren görüşler çerçeve-

(Devamı sa.7, sü.1'de)

Bazı bakanlıklarda ve dairelerde yeni sürgün listeleri hazırlanıyor

ANKARA (ÖZEL)

BÜTÇENİN meclislerden geçmesinden sonra bazı bakanlıklarda ve dairelerde yeni tayin listelerinin hazırlandığı ve sürgünlerin yeniden başladığı öğrenildi.

Turizm ve Tanıtma Bakanlığında daha önceden hazırlanan 80 kişilik sürgün listesi yürürlüğe konuldu. Listelerin Müsteşar Yardımcısı ve MHP yanlısı

(Devamı sa.7, sü.3'te)

Haksız tayin ve sürgünler AP Aydın İl Örgütünü karıştırdı

DEMİREL hükümetinin uyguladığı haksız tayin, sürgün ve kıyım politikası Aydın AP İl Örgütünü karıştırdı.

Dün istifa ettiklerini haber verdiğimiz Aydın İl Yönetim Kurulu üyelerinin bu haksız uygulamalara duydukları tenki

(Davamı sa.7, sü.6'da)

Erzurum' da elinde bomba patlayan bir işçi öldü

- Ankara Hasköy'de komandoların kahve tarama olayında ölenlerin sayısı 3'e çıktı
- Çağlayan'da bir toplum polisi öldürüldü

HABER MERKEZİ

Erzurum'un Aşkale Maden Ocaklarında çalışan Ali Taş adlı bir işçi elindeki bombanın patlaması sonucu öldü. Sabah saat 04.00 sıralarında meydana gelen olayda ölen işçi Ali Taş'ın, bombayı başka bir vere taşırken patlamanın meydana geldiği öne sürüldü. DİSK e bağlı Yeraltı Maden-İş Sendikası üyesi olan Ali Taş'ın cenazesinin Antalya'ya gönderildiği, sendika yet-

(Devamı sa.7, sü.6'da)

Hava-İş Genel Başkanı İbrahim Öztürk

"THY Genel Müdürünün sihirli formülü varsa açıklasın"

İSTANBUL (THA)

HAVA-İŞ Sendikası Genel Başkanı İbrahim Öztürk, THY Genel Müdürü Ertuğrul Alper'in açıklamalarını cevaplayarak "Görüşmelere her zaman açığız. THY'deki sorun 6. ayına girdiği halde işverenin açıklamadığı sihirli formülün ne olduğunu merak ediyoruz" dedi.

Öztürk, personel fazlalığı konusundaki sorumluluğun MC hükümeti dönemindeki partizanca atamalarda olduğunu belirterek, "Biz THY'nin ekonomik gücü üzerinde bir talepte bulun-

(Devamı sa.7, sü.7'de)

Tariş Genel Müdürü, MHP'lilerin saldırılarına engel olmuyor

Tariş'in önü komandoların miting alanı oldu

■ Hiç bir engellemeyle karşılaşmayan 300 kadar komando sağa sola saldırdı

İZMİR (ÖZEL)

TARİŞ Genel Müdürlüğü önünde sürekli olarak bekletilen MHP'li komandolar işçilere saldırmaya ve olay çıkarmava devam ediyor. Önceki gün

(Devamı sa.7, sü.4'te)

BAŞYAZI

"İç düşman" kavramı

Doğu Perinçek

GENELKURMAY Askeri Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığının yayınladığı "Si- ahlı Kuvvetler Dergisi"nin aralık 1979 sayısın- a, Sayın Org. Bedrettin Demirel'in "İç Düşma- a Karşı Savaş" başlıklı bir yazısı yer alıyor.

Bu yazıda "iç düşmanlar" şöyle belirleniyor: "İç düşmanlar, kurulu düzeni bozmak, dev- eti yıkmak, iktidarı ele geçirmek veya dış düş- anlar için elverişli bir ortam yaratmak isteyen- er olabilir." İç düşmanların arasında "mevcut önetimi beğenmeyenler, politik ihtiras ve ikti- ar peşinde koşanlar, sözde idealist görünenler, alinden ve geleceğinden emin olmayanlar, söz eya para ile tahrik edilip inandırılmış olanlar ulunabilir." (s.1)

Kanımızca sınırları son derece dikkatle ve ke- n bir şekilde belirlenmesi gereken bir kavrama

(Devamı sa. 7. sü. 9'da)

MESS karşı teklifini bugün Maden-İş' e veriyor

BURSA (THA)

108 işyerinde çalışan 30 bin işçiyi kapsayan toplusözleşme görüşmeleri ile ilgili olarak MESS bugün Maden-İş'in tekliflerine karşı teklifini açıklayacak. Öte yandan MESS'in önceki gün Odakule'de işverenlerle yaptığı toplantıda Maden-İş'in greve gitmesi halinde lokavt silahını kullanması ve grevler sırasında işçilerin başka işyerlerinde çalışmasını önlemek için sıkı bir biçimde izlenmesi şeklinde karar aldığı bildiriliyor.

(Devamı sa.7, sü.3'te)

ZANU önderi Robert MUGABE

Mugabe, bağımsız Zimbabve'nin Başbakanı oldu

Siyah halkın yüzde 94'ünün oy kullandığı seçimlerde 80 sandalyeden 57'sini ZANU elde etti

Zimbabve halkının büyük bayramı

Zafer ZANU'nun

ZANU heyetinin Başkanı Reks Çivara, TİKP Başkanlık Kurulu üyesi ve Genel Yönetmenimiz Oral Çalışlar Başkanlığındaki Aydınlık heyeti tarafından karşılanmıştı.

PAMBERI NE CHIMURENGA
(DEVRİM İÇİN İLERİ)
AYDINLIK

ZANU heyeti Türkiye'de büyük bir dostluk gösterisiyle karşılandı. Ancak MC hükümeti konuk heyeti ziyaretlerinin 4. gününde sınırdışı etti.

1977 Martında Aydınlık'ın davetlisi olarak Türkiye'ye gelmişlerdi

ZANU heyeti 3 yıl önce MC hükümetince sınırdışı edilmişti

- Aydınlık'ın konuğu olarak Türkiye'ye gelen ZANU heyeti büyük bircoşkunlukla karşılanmıştı
- Heyet, MC hükümetiyle resmi temaslarda bulunmak üzere Türkiye'nin Bonn Büyükelçiliğine de resmen talepte bulunmuştu

HABER MERKEZİ

ZİMBABVE halkının önderi ZANU örgütü temsilcileri Cenevre Konferansı delegasyon üyesi Reks Çivara başkanlığında üç kişilik bir heyetle, 15 Mart 1977

(Devamı sa.7, sü.8'de)

Konuk Zanu Heyeti 3 yıl önceki ziyaretleri sırasında TİKP Merkez Komitesi Üyesi Durmuş Uyanık'la

Kör Hariciye

Oral Çalışlar

"Bir gün gelecek sınırdışı ettiğiniz Zimbabve halkının temsilcilerini resmi törenlerle karşılamak zorunda kalacaksınız. Yaptığınızla kalacak ve utanacaksınız. Tutumunuzu değiştirin sonra pişman olacaksınız."

İstanbul Emniyet 1. Şube Müdürü Vural Yener'e üç yıl önce böyle söylemiştim.

(Devamı sa.7, sü.4'te)

■ TİKP Başkanı Perinçek, Mugabe'ye gönderdiği telgrafla Zimbabve halkının zaferini kutladı

SALİSBURY (ZİMBABVE)

4 Şubat 1980 günü, yerel saat ile sabah 09.00'da Salisbury Radyosu, Seçim Kurulu sorumlusu Eric Pope-Simmonds'un sesinden 27 Şubat günü yapılan seçimlerin sonuçlarını açıkladı: "Robert Mugabe'nin liderliğindeki Zimbabve Afrika Ulusal Birliği-Yurtsever Cephe (ZANU-PF) kullanılan 2,9 milyon oyun yüzde 63'ünü alarak salt çoğunluğu kazandı. ZANU-PF, salt siyahların oy kullandığı ve yeni Parlamentoda 80 sandalyenin dağılımı için yapılan seçimlerde 57 milletvekilliği kazandı."

Bu seçim sonuçlarına göre, Robert Mugabe, siyah halkın ırkçılığa karşı sürdürdüğü 15 yıllık mücadeleden sonra bağımsız Zimbabve'nin ilk Başbakanı oluyor.

Seçim sonuçlarının açıklanmasından sonra bütün Zimbabve'nin bir

(Devamı sa.7, sü.6'da)

Aydınlıkta

SINA CILADIR

Pazar yazısı

Sabah gözlerimi açtım, lapa lapa kar yağıyor... Karşı dağlar yer yer alacalanmış... Denizde telaşlı balıkçı motorları, yanları sıra alamanalar...

Yanımda-yöremde cigara aradım, yok... Bafra'nın karaborsada otuz liraya satıldığını söylemişlerdi dün... Birinci yirmibeş liraymış...

Makinenin başına çöktüm. Kenti seyrediyorum... Kent, yarı ölmüş gibi. Binaların yarısının bacasında duman yok. Birden üşüdüm. Son kalan üç-beş dal odunu sobaya attım. Tekrar çöktüm makinenin başına.

Taşkömürü yedibin dörtyüz liraya satılıyor. Bir ton kömürün nakliye masrafı binbeşyüz lira. Depolarda kömür var, ama alan yok. Nasıl alsınlar? Hani ekonomi kitaplarında, işçilerin ürettikleri mallara nasıl yabancılaştıklarını anlatan örnekler vardır. Bura halkı da, bölgenin başlıca ürününe, canlarını ve kanlarını kattıkları taşkömürüne yabancılaşmışlar. Lapa lapa kar altındaki kent titriyor...

Süleyman Demirel ne yapıyor acaba şu saatlerde? İri gövdesini evinin ılıklığından makam otomobilinin ılıklığına, ondan da Meclisin ılıklığına çoktan aktarmış olmalı...

Bu satırları yazarken, Aydınlık'ı getirdiler. Manşetin sağ köşesinde son günlerin flaş politikacısı İsmet Sezgin'in bir fotoğrafı görülüyor. Alttaki başlık şöyle:

YENİ TASARI ÖZEL SEKTÖRE VE İHRACATÇILARA YARIYOR...

Yani bu demektir ki, ensesi kalın politikacılar ile işadamları, iri tüccarlar, toprakağaları ve tefecilerin, bundan böyle de, keyifleri gıcır!.. Emekçi kitleleri, bundan böyle de, sınırsız açlık çekme ve üşüme özgürlüğüne sahipler!...

Sayın Demirel, sefalete itelediği geniş kitlelerin sürgit kuzu gibi oturmayacağını biliyor elbette. Herhalde bundan ki, fırsat buldukça, Anayasa değişikliğinden söz ediyor. Halk kitlelerine sunduğu sınırsız açlık çekme ve üşüme özgürlüğünün, kanaldan kanala akarak, bir gün, top gibi patlayacağını, önüne örülen duvarları yerle bir edeceğini seziyor.. Anayasaya falan göz dikmesinin nedeni bu...

Geçenlerde, bir dost çevresinde, Demirel'in anarşiyle paslaştığını söyledim. Bir AP'li konuk dehşetle itiraz etti bana:

—Nasıl olur, dedi. Demirel hükümeti gelmiş-geçmiş en anti-anarşist hükümet...

—Bir örnek verin, dedim.

—Tariş, diye dikildi. Tariş'te anarşistlerin canına ot tıkayan kim? Demirel, devletin varlığını ispat etmiştir orada...

Halkın kesesinin ve özgürlüklerinin başına ne geldiyse, hep bu ''devletin kendisini ispat etmesi'' çabasından gelmiştir... Emekçi kitleleri azgın sömürüyü, kıyımları protesto için sesini yükseltir. Bölücü, kargaşacı, doğası gereği biter orada. Hazırlıksız, öndersiz kitlelere der ki:

—Siz arslansınız! Vurun-kırın, iktidarı alaşağı edelim!..

Ve devlet, topuyla-tüfeğiyle kendisini ''ispat etmeye'' girişir. Çalışan yığınlar ezilir, kıyılır... Aslında bu, anarşistle-bölücüyle baskı aygıtının bir paslaşmasından başka bir şey değildir. Anarşist, baskıyı sömürüp kitleleri yeni maceralara iter; baskı aygıtı yeni maceraları sömürüp kitleleri biraz daha cendere altına iter...

Tıpkı Tariş'te olduğu gibi...

AP'li dosta bunları anlattım. Ve dedim ki:

—Demirel hatalı yolda. Anarşistle paslaşıp, kitlelerin özgürlüklerine karşı yeni akınlar düzenlemek kargaşayı ortadan kaldırmaz, tam tersi yoğunlaştırır. Bu yöntem, ulusal birliği zedeler. Oysa şu an ülkemizin en fazla gereksindiği şey, ulusal birliktir... Devlet eğer kendisini ispat etmek arzusunda ise, cephesini halka değil, halk düşmanlarına çevirsin. Dış tehlikeye karşı birlik ruhu ancak bu şekilde canlandırılır... Demirel'in bugünkü politikası, sonuç olarak, ülkemizin bağımsızlığına göz dikenlerin işine yarıyor...

. . . .

Kar altındaki kenti seyrediyorum.. Sokaktan bir hamal geçti. Sırtında dağ gibi bir sandık... Yanına varıp:

—Arkadaş, deseydim, sırtındaki bu dağı kim yükledi sana?

Demirel aklına gelir miydi acaba? Herhalde:

—Toptancı Nuri Ağa, derdi. Sardı sırtımıza yüz kiloyu imansız!..

Galiba Demirellerin bu denli pervasız hareket edebilmelerinin en önemli nedeni budur.

Ama, tarih büyüyecektir. Büyüyor bile...

---

düşünce dünyası

TEKEL MEMURLARININ DESTEKLEME HİZMETİ ÜCRETİ SORUNU

Gencer Aruta

(Mem-Der İstanbul Şubesi Yönetim Kurulu üyesi)

SEKİZ bine yaklaşan Tekel memurlarının büyük bir çoğunluğu destekleme hizmeti ücretinin dağıtıldığı bugünlerde huzursuz olmaktalar. Onları huzursuz eden destekleme hizmeti ücretlerinin dağıtımındaki adaletsizliktir. Öncelikle sorunun yasal çerçevesini inceleyelim.

Ülkemizde tütün, diğer bazı tarım ürünleri gibi destekleme alımları kapsamındadır. Bunlarla ilgili 196 Sayılı Yasanın 1. maddesinde ''Ekinci tütünleri satış piyasalarını desteklemek üzere Devlet nam ve hesabına lüzumlu görülen yıl ve yerlerde mübayaalar yaptırılmaya ve mübayaalar için uygun göreceği müesseselere vazife vermeye Bakanlar Kurulu yetkilidir'' der. Ayrıca belirtilen yasanın 2. maddesinde ''Satın alınan tütünlerin satışına ve ihracın kadar, bakım, işleme ve vazifeli müesseselerin bu hizmetle alakalı mensuplarına ödenecek hizmet ücretleri gibi her türlü ödemeler için gerekli mali kaynaklar Bakanlar Kurulunca tayin ve tespit olunur'' denilmektedir. Yasanın bu maddesi gereğince ödenecek destekleme hizmet ücretinin dağıtım esaslarını belirleyen talimatnamede 29 Eylül 1975 gününü ve 15371 sayılı Resmi Gazetede yayınlanmıştır. Buna göre destekleme hizmet ücreti ekinci tütünleri satış piyasalarını desteklemek amacıyla devlet nam ve hesabına satın alınan tütünlerin alım ve satış bedellerinden, bu hizmetlerle alakalı olanlara ödenmek üzere kararnameleri gereğince ayrılan paralardan oluşmaktadır.

Destekleme hizmet ücretinin ödeneceği kimseler tütün eksperleri ile destekleme tütünlerinin alım, bakım, işleme, sevk, satış ve yaprak tütün üretim planlanması ve tütün enformasyonu işlerinde veya bu işlerle ilgili hizmetlerde çalışmış, sorumluluk yüklenmiş memurlar olarak belirlenmiştir.

Destekleme hizmet ücreti yukarıda değinilen talimatname dahilinde puan esasına göre hesaplanmakta, puantajı destekleme dağıtım komisyonu tayin etmektedir. Puanlamada ölçü hizmetin değerlendirilmesinde, hizmetin götürülmesinde yüklenen külfet ve sorumluluktur. Puanlama en az 0.25 ile en çok 10 puan arasında değişmektedir. Sorunun belirlenen yasal çerçevesi genel olarak bu şekildedir.

Yukarıda belirtilen uygulama, memurlar arasında ayrıcalık yaratmaktadır.

Bahsi geçen yasada belirtildiği gibi, tütün Tekel'in asli faaliyetidir. Bu hususu eski Tekel Genel Müdürü Atilla Candır İ.Ü. Yönetim Dergisi 4. sayısında şöyle ifade etmiştir. ''Türkiye'de tütün üretiminin denetlenmesi, planlanması ve devlet adına tütün destekleme alımlarının yürütülmesi, alınan tütünlerin bir bölümünün ihracı, bir bölümünün sigara üretiminde kullanılması için işlenmesi ve bakım işlemleri Tekel tarafından yürütülmektedir''. Öyleyse Tekel'in tuz, içki vs. gibi faaliyetleri yanında tütün alım satımları ve sigara fabrika işletmesi Tekel'in asli faaliyetidir. Bütün faaliyet dallarında çalışan memurlar aynı yasa ve statüye bağlıdırlar. Destekleme hizmet ücreti Tekel'in içinde yalnız tütün ile uğraşan memur kesimine verilmektedir. Bu özel bir durumdur. Hatta sigara fabrikasındaki memurlar dahi destekleme hizmet ücretinden faydalandırılmamaktadır. Bu uygulama Tekel'de çalışan memurların bütünlüğünü ve birliğini bozmaktadır.

Destekleme hizmet ücretinin dağıtımındaki puanlama keyfidir.

Memurlar ne kadar ücret alacaklarını puanlamanın ne şekilde hesaplandığını bilmemektedirler. Puanlamaya tabi olan memurlar 0.25 ile 10 puana kadar puan almaktadırlar. Örneğin bir puana 5 bin lira ise biri 1.250 lira alacak bir diğeri ise 50.bin lira alacaktır. Aradaki fark büyüktür. Bu farkın nereden doğduğunun izahı inandırıcı değildir. Puanlamayı destekleme dağıtım komisyonu tayin etmektedir. Tekel memurları bu keyfi dağıtımdan huzursuzdurlar.

Sorunun çözümünde doğru tutum

Tekel'de destekleme hizmeti ücretinin dağıtımı ve puanlanması konusunda üç ayrı çözüm önerisi vardır.

1— Destekleme ücreti yalnız eksperlere verilmelidir. Bu görüş sadece eksperlerin görüşüdür. Tekel içinde bu görüşün etkinliği kalmamıştır, büyük bürokrat çevreler içinde kendine taraftar bulmaktadır.

2 - Destekleme hizmet ücreti herkese eşit dağıtılmalı veya kreş, servis vs. gibi sorunların çözümü için bir fonda toplanmalıdır. Bu görüş TKP ve onun etrafındaki sahte sol gruplar tarafından savunulmaktadır. Destekleme hizmet ücretinin dağıtılması yerine bir fonda toplanmasını istemek memurun hayatına ters düşer, ayrıca bu fikir memurların kreş servis vs. gibi sorunlarının çözülmesi için gerekli olan mücadeleyi de engellemektedir. Destekleme hizmet ücretinin herkese eşit şekilde dağıtılmasını istemek doğal değildir. Tuz grubundaki memur ile sigara fabrikasında çalışan memurun arasındaki hizmet farkını görmemek demektir. Bu fikir her şeyden önce adil değildir.

3— Tekel'deki bütün memurların talebi:

a) Tekel'deki her memura destekleme hizmet ücreti dağıtma, anlayışına sahip olmalıdır. Dağıtımda hizmet esas alınmalı ve puanlar arasındaki fark asgariye indirilmelidir.

b) Destekleme hizmet ücreti dağıtım komisyonu iki ile üç kişiden oluşmaktadır. Bu komisyonda eksperler çoğunlukta olduğundan, komisyon bu yapısı ile tüm Tekel memurlarını temsil edememektedir. Bu nedenle bütün Tekel memurlarının menfaatleri savunulamadığından komisyonun yapısı değiştirilmelidir. Destekleme dağıtım komisyonunu başta Tekel Genel Müdürü olmak üzere bütün grup başkanlarının katıldığı ve her gruptaki memurların seçtikleri memur temsilcilerinden oluşturulmalıdır.

OLAYLAR / SORUNLAR / GÖRÜŞLER

ÖĞRETMEN ÖRGÜTLENMESİ VE TÖB-DER

Halil Yapağılı

(Öğretmen)

Abdurrahim Köylü

(İlköğretim Müfettişi)

24 Aralık eylemlerinden sonra öğretmenlerin örgütlenmesinde yeni bir durum ortaya çıktı. Töb-Der'in bu eyleminden sonra, sıkıyönetimce, tüm öğretmen örgütlerinin "faaliyetleri süresiz olarak" durduruldu. Bu durum, yarım yüzyıldan fazladır süregelen öğretmen birliği ve mücadelesinde bir boşluk yarattı. Tüm öğretmenler, sessiz bir bekleyiş içinde gelişmeleri izliyorlar.

Öğretmenler neden bu bu duruma düştüler? Kamuoyunda neden bu kadar tecrit oldular? Her dönem ve her zaman öğretmenlerin yanında olan Türkiye halkı, neden onlardan uzak duruyor? Neden öğretmen örgütlerine sırtını döndü? Elbette bu değişiklik bir günde ortaya çıkmadı. Bu durum, bir sürecin neticesidir.

Öğretmen örgütlenmesinde ve mücadelesinde, Muallim ve Muallimeler Cemiyeti, TÖDMF ve TÖS'ün mirascısı, öğretmenlerin büyük çoğunluğunu etkileyen Töb-Der'in bugün öğretmenlerin içine düştüğü bu durumdaki payı büyüktür. Zira diğer öğretmen derneklerinin öğretmenler üzerinde etkileri yoktur. Zaten bu dernekler, kitle örgütü özelliğini de taşımıyorlardı.

Öğretmenlerin içine düştükleri bu durumu kavramak için Töb-Der'in tarihine kısaca bir göz atalım.

12 Mart dönemine bir tepki olarak, TÖS'ün devamı biçiminde kurulan Töb-Der kısa sürede büyük öğretmen kitlesinin güvenini kazandı.

Hemen 400'den fazla şubesi açıldı. Öğretmenlerde birlik isteği arttı. Şubat 1975 tarihinde yapılan kapalı salon toplantılarında ve İzmir mitinginde öğretmenlerin büyük çoğunluğunun istekleri dile geldi. DGM'ye karşı verilen mücadele öğretmenlerin birlik isteklerinin en son örneklerinden biri oldu.

Daha sonra, öğretmenlerden ve halktan uzaklaşmaya başlayan Töb-Der, demokratik kitle örgütü özelliğini yitirmeye başladı. Yönetimi ele geçiren revizyonist ve maceracı gruplar, örgüt içi demokrasiyi ortadan kaldırdılar. Kongrelerde ve yürüyüşlerde öğretmenlere saldırıldı. Üyeler örgütten ihraç edildi. Bazı şube yönetimleri feshedildi. Örgüt bağımsızlığı ayaklar altına alındı. Kendi bağımsızlığını koruyamayan bu örgüt, ülkemizin bağımsızlığını geçmişine yaraşır bir şekilde savunamadı. İstiklal Marşımıza karşı yapılan saygısızlığı kınamadı. Ülkemizin bağımsızlığına karşı bu yolu izleyen zihniyetten, başka ülkelerinin bağımsızlığının çiğnenmesinde farklı bir tutum beklemek safdillik olur. Nitekim Türkiye öğretmenlerinin Rusların Afganistan'ı işgaline tepkisini bu örgütte görmedik. Hatta bazı şube yönetimleri -çok az sayıda olsa da- bu işgali ayakta alkışladılar. Töb-Der öğretmenlerin ekonomik, demokratik ve mesleki haklarına sırt çevirdi.

Töb-Der'in eylemlerindeki tutum, ülkemizde yürütülen "iç savaş siyaseti"ne paralellik gösterdi. Öğretmenleri, örgüt adına başı sonu belli olmayan maceraya sürüklemeye çalıştılar. Ülkemizin birliğe ve huzura en fazla ihtiyacı olduğu bir dönemde, karışıklığı körüklediler ve Rusya'nın kargaşalık siyasetinin aleti oldular. Öğretmeni, öğretmene; öğrenciyi, öğretmene; öğrenciyi, öğrenciye karşı kışkırttılar. Okulları birer savaş alanı haline getirmeye çalıştılar. Kurtarılmış bölge, kurtarılmış okul ve sınıflar yarattılar. 24 Aralık eylemleri bunların en son Don-Kişotlukları oldu. Bu intihar eylemi öğretmenlerin örgütlenmesini ortadan kaldırdı.

Bu durum, halk arasında Töb-Der'e karşı büyük bir hoşnutsuzluk yarattı. Halkın, Töb-Der'i anarşinin kaynaklarından biri olarak görmesine neden oldu. Öğretmenlerin örgüte olan güvensizliği hat safhaya ulaştı. Bu güvensizlik giderek tepkiye dönüştü. Öğretmenler aidat vermemeye, kongre, miting ve eylemlere katılmamaya başladılar. Öğretmenler tepkilerini 24 Aralıkta eylemcileri yalnız bırakarak doruk noktasına ulaştırdılar. Bundan sonra öğretmenler Töb-Der adına yapılacak hiç bir eyleme katılmayacaklar. Töb-Der'i bu hale getiren ona yön veren siyaset neydi?

Büyük bir örgütlenme ve mücadele deneyi olan Türkiye öğretmenleri, bugünkü durumu uzun süre devam ettiremezler. Çünkü öğretmenlerin tarihinde uzun süren örgütsüzlük dönemi olmamıştır.

Şimdi ne yapılmalı? Öğretmen örgütlenmesi ne olacaktır?

—Süresiz olarak beklenilmeli mi?

—Töb-Der'in "durdurulan" faaliyetlerinin yeniden başlamasını mı beklemeliyiz?

—Tüm öğretmenleri Töb-Der'in çatısı altında toplamaya mı çalışmalıyız?

—Töb-Der kendi yaşamını kendisi ortadan kaldırmıştır. Yeni bir öğretmen örgütüne gerek vardır. Bunun için mi çalışmalıyız?

—Töb-Der öğretmenlerin örgütüdür. İflas eden Töb-Der yönetimi ve siyasetidir. Bu boşluğu doldurmak için mi uğraşmalıyız?

Bu soruları öğretmen arkadaşlarla tartışmak istiyoruz. Tüm arkadaşları bu konuyu çevrelerinde tartışmaya, araştırmaya ve fikirlerini açıklamaya çağırıyoruz.

---

daha güncel daha güçlü

Aydınlık

daha güncel daha güçlü

İstanbullu memurlardan 112.500 lira destek

Değerli okurlar,

Hani bir karikatür çizmek istediğimizde hemen aklımıza gelen, fıkramızda, öykümüzde hemen kahraman seçtiğimiz. Devlet dairelerinde gözlükleri burnunun ucundayken gözlerimizin içine bakan insanlar. Yine devlet dairelerinde 12'ci, 13'cü, 14'cü dereceden bilmem kim diye takdim edilen ve derecesine göre maaş alan insanlar var ya.

Hani İstanbul İngilizler tarafından işgal edildiğinde telgrafa sarılarak Mustafa Kemal'e hemen durumu bildiren. İşgal süresince Ankara ile sürekli irtibatı kuran. Ve Vezneciler postahanesinde şehitler veren memurlar var ya. Kısacası yüreği vatan aşkı ile yanan memurlar.

İşte bugün de köşemizde, binbir güçlükler içinde yaşamaya çalışan, yüreği bağımsızlık birlik için çarpan İstanbullu memurlarımızın 'Daha Güçlü Daha Güncel Bir Aydınlık'' kampanyası için düzenledikleri şöleni sunmaya çalışacağız.

2 Şubat 1980 günü yüzden fazla memur biraradaydılar. Hepsinin gözleri ışıl ışıl. Kucaklaşmalar, el sıkmalar çoktandır görüşemeyen memur arkadaşların görüşememelerinin hasretliğini gideriyordu. Derken şölen başlamıştı.

Şölenin açış konuşmasını yapan bir memur şöyle sesleniyordu:

'Memur mücadelesini sürdürmek istiyorsak, sendikal hak istiyorsak ülkemizin bağımsızlığını savunuyorsak, Rusya ve MHP'nin kışkırtmalarını durdurmak istiyorsak görev başına. Aydınlık gazetesine destek olmaya ve memur örgütlemesine sarılalım.''

Konuşmacı memur arkadaştan sonra ozanlar ve koro, türküleriyle, marşlarıyla salondaki coşkuya coşku katıyorlardı.

Halk ozanları ve koroyu, memurların kendi aralarında hazırladıkları ''Televizyon'' ve ''Dolmuş'' adındaki iki oyun izledi.

Evet sıra Aydınlık'ı desteklemeye gelmişti. ''Daha Güçlü Daha Güncel Bir Aydınlık'' için destek başlamıştır diye anons edildiğinde masaya doğru kuyruk başladı. Yavaş yavaş kolyeler, yüzükler, ziynet eşyaları ve paralar masanın üzerine bırakılıyordu. Kuyruk bitmişti. Bir memur arkadaş nakit para desteğini açıklıyor. Aydınlık için 112 bin 500 lira destek sağlanmıştı. Bütün memurlar, yapılan desteğin sevincini yaşayarak ayrıldılar.

Aydınlık kartları isteme kuponu

Tablonun Adı	Ressamın Adı	Fiyatı	Adet	Tutarı
Hasat	Aysu Koçak	20 TL	....	....
Oduncular	Ramiz Aydın	50 TL	....	....
Kağnı	Ramiz Aydın	100 TL	....	....
Madenciler	Ali Demir	100 TL	....	....
Aydınlık	Kasım Koçak	250 TL	....	....
	Kasım Koçak	500 TL		
TOPLAM			....	....

İsim: . . . .

. . . .

Adres . . . .

. . . .

. . . .

. . . .

. . . .

Yukarıda cins ve miktarını belirttiğim kartlardan ödemeli olarak gönderiniz.

İsteme Adresi:
Molla Fenari Sok. 37/2
Cağaloğlu/İstanbul
Posta Çeki No:
BAYAŞ—AYDINLIK
11 83 46
Hesap No:
BAYAŞBASINYAYIN AŞ.
İş Bankası Türbe Şubesi
2149 İstanbul

Not:

100 lirayı aşmayan kart talepleri için posta pulu gönderiniz.

ARDEŞEN BELEDİYE BAŞKANLIĞINDAN

1— Rize ili Ardeşen ilçesi içme suyu inşaatı 2490 sayılı kanunun 31 maddesi gereğince kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.

2— Bu işin eksiltmesi Ardeşen Belediyesinde yapılacaktır.

3— Eksiltme şartnamesi proje vs. evraklar Belediyemizde bedelsiz olarak görülebilir.

4— Eksiltmeye girmek isteyenlerden:

a) Ticaret ve Sanayi Odası Belgesi,

b) En az keşif bedeli kadar işin eksiltmesine girebileceklerini gösterir Müteahhitlik karnesini ibraz suretiyle teklif mektuplarıyla birlikte zarfa koymaları lazımdır.

5— İsteklilerin teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evveline kadar Başkanlığa vermeleri gerekmektedir.

6— Telgrafla Müracaatlar ve postadaki gecikmeler kabul edilmez.
Keyfiyet ilan olunur.

İŞİN CİNSİ	KEŞİF TUTARI	G.TEMİNATI	İHALE GÜN
Ardeşen İçme Suyu İnş.	6.913.985,30	207.420.00	25.3.1980-14

BELEDİYE BAŞKANI
Nazmi Alçın

(Basın: 11770-228)

---

demokrat gözüyle

lütfü oflaz

ÖZÜR

Yazarımız Lütfü Oflaz'ın bugünkü yazısı elimize ulaşmadığından yayınlayamıyoruz, okurlarımızdan özür dileriz.

Doğu Perinçek
Anarşinin Kaynağı ve Devrimci Siyaset
Genel Dağıtım: TÖR-DA
Hamam Sok. No: 4
Cağaloğlu/İSTANBUL
Tel: 27 25 22
60 LİRA
AYDINLIK YAYINLARI

BAŞSAĞLIĞI

Muhabir arkadaşlarımızdan Sündüs Haşar'ın babası

Hacı İbrahim Doğan

vefat etmiştir. Ailesinin ve yakınlarının acılarını derinden paylaşır, başsağlığı dileriz

AYDINLIK

VEFAT

Zeynep Doğan'ın eşi, Nuri, Mükerrem ve Sündüs'ün babaları, Azize Haşar ve Mustafa Malkoç'un kayınpederi, Ekim ve Şafak'ın dedesi

Hacı İbrahim Doğan

vefat etmiştir

Ailesi

ANKARA ELEKTRİK, HAVAGAZI VE OTOBÜS İŞLETME MÜESSESESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN (E.G.O)

1— Kuruluşumuzca,

50 Adet Vanderma armatürü camlı komple. (Verilecek resme ve şartnameye göre)

1500 Adet Vanderma armatür camlı (verilecek resme göre)

500 adet Mantar tipi armatür komple (verilecek numuneye göre)

500 adet Mantar tipi armatür camlı (verilecek numuneye göre)

önerge alma suretiyle satın alınacaktır.

2— İlgililer hazırlayacakları önergelerini alım koşullarında belirtilen miktarda TL. geçici güvence ile birlikte 17-3-1980 Pazartesi günü saat 17.30'a dek Kuruluşumuz Yazı İşleri Müdürlüğüne vereceklerdir.

3— Bu işle ilgili şartlaşmalar Kuruluşumuz Ticaret Müdürlüğünden ücretsiz alınabilir.

4— Güvence verilmeyen önergeler değerlendirilmeyecektir.

5— Kuruluşumuz isterse kısmi sipariş yapabilir.

6— Her türlü gecikmeler ile telgrafla yapılacak önergeler kabul edilmez.

7— Kuruluşumuz 2490 sayılı yasaya bağlı değildir.

8— Teklifler en az 30 gün opsiyonlu olacaktır.

9— Her türlü yazışmalarda tic. 502-79/İE. simgesi kullanılacaktır.

10) Teklif zarfının üzerine açılış tarihi dosya numarası ve tekliftir ibaresi yazılacaktır.

11— Teklif mektupları daktilo ile yazılacaktır.

(Basın: 11641 - 226)

BULMACA

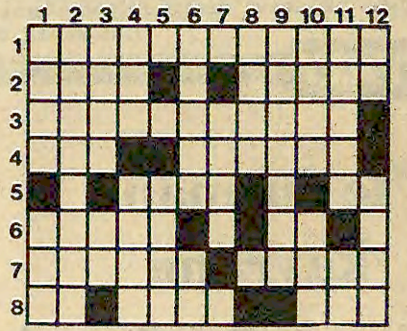

SOLDAN SAĞA: 1) Devletin en önemli gelir kaynaklarından. 2) TERSİ bir askeri paktın simgesi - TERSİ sarhoş bağırması. 3) 1 Martta yürürlüğe giren en önemli kanun. 4) TERSİ bayağı - Eski dilde yayın yolu ile anlamına gelir. 5) Maçlarda gol atılan yer - Yemek. 6) TERSİ tarih öncesi devletlerden biri - Köpek. 7) Boyun - TERSİ denizin çalkantısı. 8) Genişlik - Aynı ismi taşıyan - Gelecek.
YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1) Asya'da ünlü bir çöl - Batı Anadolu. 2) Bir şeyi esaslı bir şekilde inceleyen 3) Enli tahta - Liranın kısaltılmışı. 4) Bir İngiliz ölçü birimi - TERSİ bir isteğin yerine gelmesi için vadedilen şey. 5) Millattan önce yaşamış bir devlet. 6) Eski dilde bakan - Sodyumun simgesi . 7)Herkes. 8) Bir kadın ismi. 9) Ünlü bir radyo markası. 10) Dikiş dikmeye yarayan bir alet - TERSİ üst karşıtı. 11) Modern banyo-Binek hayvanı. 12) Ayı evi - Bir erkek ismi.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	K	A	L	P	A	Z	A	N	L	A	R	■
2	A	N	E	L	■	R	■	A	İ	L	A	T
3	L	İ	■	E	■	A	M	Z	A	K	■	V
4	P	B	■	H	A	■	Z	A	M	A	N	İ
5	A	A	■	A	G	N	İ	R	■	P	A	T
6	K	L	A	N	■	A	S	İ	L	O	Ş	■
7	■	■	L	O	P	■	A	Y	İ	N	■	A
8	O	T	E	Y	■	A	S	E	S	■	O	R

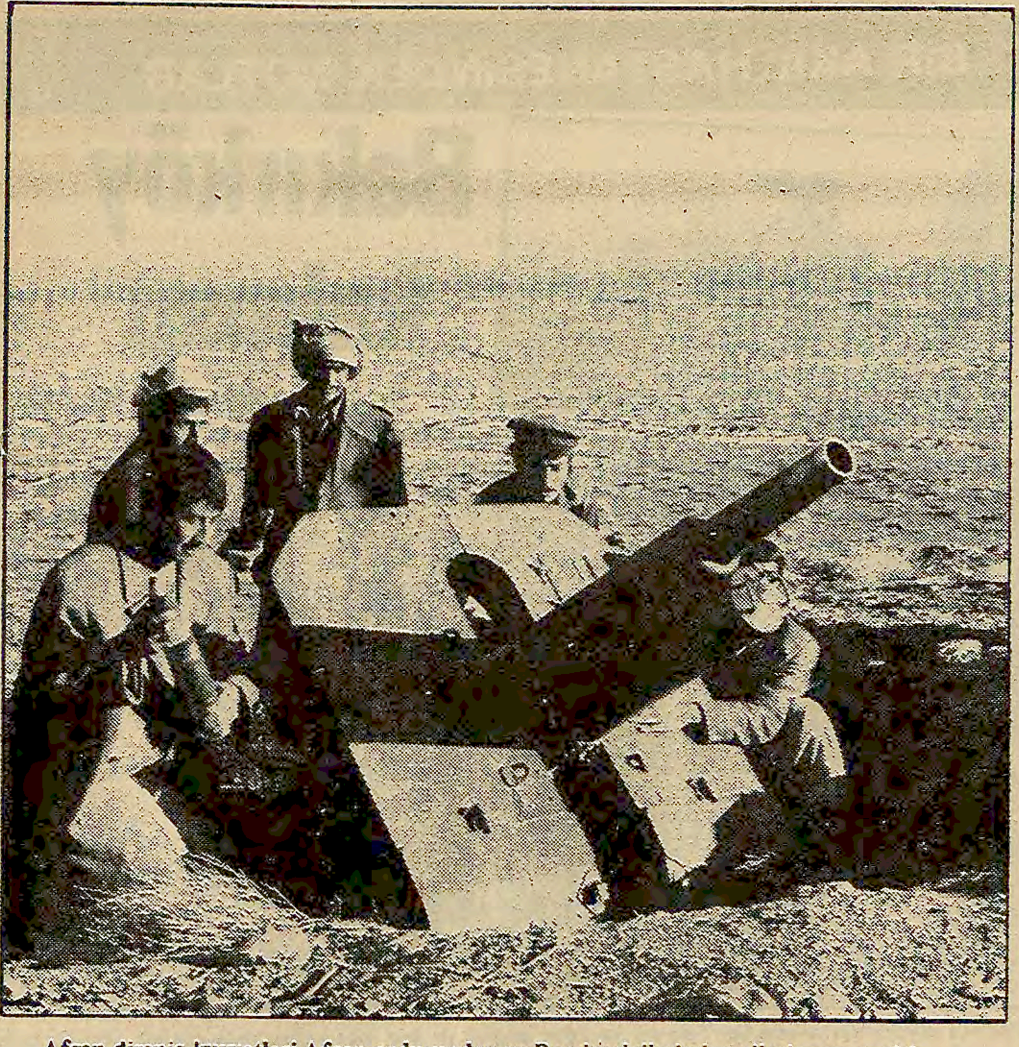

Afgan direniş kuvvetleri Afgan ordusundan ve Rus işgalcilerinden ellerine ne geçirirlerse savaşıyorlar. Fotoğrafta düşmanlardan kalan bir top.

SOVYET İŞGALCİ BİRLİKLERİ SALDIRILARINI YOĞUNLAŞTIRDI

Afgan direniş kuvvetleri kayıp veriyor

- Rus birlikleri ve Afgan ordusu da son çarpışmalarda 1800 kayıp verdi
- İşgalciler Kandahar-Kabil arasındaki köylerin yüzde 80'ini yerle bir etti
- Kabil'de yeni tutuklamalar oldu

• • •

Bütün Afganistan Sovyet işgalcileri ve işbirlikçi Karmel yönetimini lanetliyor. Bir Afganlı gerilla "Kahrolsun Ruslar", "Kahrolsun Karmel", "Bağımsız Afganistan" diyerek bütün halkın özlemini dile getiriyor

• • •

KABİL/İSLAMABAD (AJANSLAR)

Sovyet işgalci birliklerinin Afganistan'ın Güneydoğu bölgelerinde sürdürdükleri şiddetli saldırılar sonucunda Afgan direniş kuvvetlerinin ağır kayıplar verdiği bildiriliyor. Hezb-i İslami Örgütünün İslamabad'ta yayınlanan basın bildirisine göre, Rus bombardıman uçakları Kunar ve Nangahar bölgelerinde yoğun bir saldırıya geçti. Direniş kuvvetleri mevzilerinin yanısıra sivil alanların da bombalandığı gelen haberler arasında yer alıyor. Bu arada Müslüman gerillaların çarpışmalar sonucunda 1800 düşman askerini savaş dışı bıraktığı açıklandı.

Bu arada Rus işgal birliklerinin Kandahar-Kabil arasındaki 354 kilometrelik güzergah üzerinde ve yakınında bulunan köylerin yüzde 80'ini havadan MIG uçakları, karadan tank ve topların açtığı yoğun ateş sonucu yerle bir ettiği belirtiliyor. Sovyet birliklerinin son saldırıyla ülkedeki ulaşım yollarını tam denetimlerine almayı amaçladığı bildiriliyor.

Peşaver'de yapılan bir açıklamaya göre, "Afganistan'ın Kurtuluşu İçin İslam İttifakı" adı altında bir araya gelen 6 direniş örgütünden Hezb-i İslami, kurulması sözkonusu olan konseyde temsil edilme konusunda anlaşmazlığa düşüldüğü için ittifaktan çekildiğini açıkladı. Gülbiddin Hekmatyar önderliğindeki Hezb-i İslami, İttifak Konseyinde her örgütün gücü oranında temsil edilmesini savunuyordu. Hezb-i İslami, 6 direniş örgütü arasında en güçlü olanıdır.

Sovyet işgalci birliklerinin saldırılarının yoğunlaşması ile birlikte Afganistan'dan ayrılan ve Pakistan'a sığınan göçmen sayısında olağanüstü bir artış olduğu kaydedildi. Bu arada Japonya hükümeti, Afganlı mülteciler için, 1,43 milyon dolarlık yardım yapmayı kararlaştırdı.

KABİL'DE TUTUKLAMALAR SÜRÜYOR

Rus işgalinden sonra Kabil'de yönetime getirilen Babrak Karmel, "Yeni Anayasa" gereğince bazı "Karşı-devrimcilerin" tutuklandığını açıkladı. Öte yandan, Babrak Karmel, Afganistan'da Müslüman "halkın taleplerine cevap vermek" gerekçesiyle, kırmızı bayrağa biraz yeşil renk katacak.

Kabil Radyosu, başkentte hayatın yeniden normale döndüğünü ileri sürerken, İran sınırında "Afgan askeri elbisesi giymiş bazı hainlerin Kabil-Tahran ilişkilerini kasıtlı olarak bozmak istediklerini" iddia etti. Radyonun haberlerine göre, Pakistan uçakları Afgan havasahasını ihlal ediyor. Afgan Hava Kuvvetlerinin İran sınırlarını geçtiği ise inkar edildi.

...DİPLOMATİK GELİŞMELER... «TARAFSIZ AFGANİSTAN» ÖNERİSİ...

AET'nin Afganistan önerisi açıklandı

- İngiltere, "Tarafsız Afganistan" önerisini Bloksuzlara kabul ettirmeye çalışıyor
- Vance, "Bütün Rus askerleri çekilene kadar yaptırım uygulayacağız"
- Bağlantısızlar görüş birliğine varamadı
- İslam Konferansı 20 Nisanda toplanacak

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İşgalci Rus birlikleri Afganistan'daki saldırılarını sürdürürken, "Tarafsız Afganistan" önerisi üzerindeki diplomatik gelişmeler de devam ediyor.

İngiltere Dışişleri Bakan Yardımcısı Douglas Hurd, AET'nin şubat sonunda Roma'da yapılan toplantısında ortaya atılan "Tarafsız Afganistan" tezinin ana noktalarını ilk kez dün açıkladı. BBC radyo-televizyonuna bir demeç veren Hurd, Batı Avrupalı ülkelerin şu üç konu üzerinde anlaşmaya vardıklarını bildirdi:

1) Sovyet birlikleri Afganistan'dan çekilmelidir,

2) Afganistan, kendisinin tarafsız ve bağlantısız olduğunu açıklamalıdır,

3) Komşusu olan ülkeler Afganistan'ın tarafsızlığını kabul etmeli ve bu ülkenin iç işlerine karışmamalıdırlar.

Öte yandan, Fransız Dışişleri Bakanlığı, yetkililerinden sonra İngiliz diplomatlarının da Kremlin ile temasa geçtiği bildiriliyor. Londra'daki Sovyet Büyükelçisi Nikolai Lounkov, Lord Carrington ile görüştükten sonra İngiliz önerisini Moskova'ya ileteceğini söyledi. İngiltere'nin Moskova'daki Büyükelçisi Curtis Keeble da üst seviyeli Sovyet diplomatları ile görüştü.

BLOKSUZLARDA DURUM

Bloksuz Ülkeler Topluluğuna üye ülkelerin iki haftadır New York'ta Afganistan üzerine yaptıkları toplantının sonuçsuz kaldığı bildiriliyor. BM binasında sürdürülen toplantılara katılan diplomatlardan elde edilen bilgilere göre, 86 ülkenin temsilcisi yapılan tartışmalara rağmen Afganistan konusunda görüş birliğine varamadılar.

Bilindiği gibi, 86 Bloksuz ülke içinde, Küba, Suriye, Güney Yemen, Angola gibi Sovyetler Birliği'nin Afganistan işgalini destekleyen ülkeler de bulunuyor.

Öte yandan, İngiltere Dışişleri Bakanlığı yetkililerinin Bloksuz Ülkeleri "Tarafsız Afganistan" önerisi konusunda ikna etmek ve destek sağlamak amacıyla girişimlerde bulundukları öğrenildi. Dışişleri Bakanı Lord Carrington, Hindistan Başbakanının Londra'da bulunan özel temsilcisi Eric Gonsalves ile görüştü. Londra'dan gelen haberlere göre Lord Carrington, Hintli temsilciye, "tarafsızlıkla", "Bağlantısızlığın" eş anlamlı sözcükler olduğunu anlatmaya çalıştı.

VANCE: RUS ASKERLERİNİN HEPSİ ÇEKİLİNCEYE KADAR YAPTIRIMLAR UYGULANACAK

ABD Dışişleri Bakanı Cyrus Vance, "Afganistan'daki Sovyet askerlerinin hepsi geri çekilene kadar ABD, Sovyetler Birliği'ne uyguladığı ekonomik yaptırımları kaldırmayacaktır" dedi.

Chicago Dış İlişkiler Konseyinin bir toplantısında söz alan Vance, Carter'ın Olimpiyatları boykot kararının geri alınmaz bir karar olduğunu hatırlattıktan sonra, Rus'ların geri çekilmesi halinde, tahıl ve teknolojik araç-gereç ambargosunun kalkacağını söyledi. Vance, ABD ile Batı Avrupa arasındaki görüş ayrılıklarına değinirken de, "Saldırganlık cezalandırılırsa gelecekte barış sağlanır" dedi.

"Müttefiklerimizin bir kısmı sadece yumuşamadan elde edecekleri çıkarları düşünür ve caydırıcı güç kullanmayı başkalarına bırakırlarsa bu tutumları çok dar görüşlü ve tehlikeli olur" diyen Vance, NATO'nun geçen aralık ayında aldığı orta menzilli füzeleri Batı Avrupa topraklarına yerleştirme kararının da hızla uygulanmasını istedi.

İSLAM KONFERANSI

1980 yılının başında Pakistan başkenti İslamabad'ta bir araya gelen 42 İslam ülkesinin Dışişleri Bakanları toplantısında alınan karar gereğince Dışişleri Bakanlarının 20 Nisanda yeniden İslamabad'ta toplanacağı bildirildi. Dışişleri Bakanları, 27 Aralık'ta meydana gelen Rus işgalinden bu yana ortaya çıkan gelişmeleri ele alacaklar . . . . .

KUZEY KAMBOÇYA'DAKİ KURTARILMIŞ BÖLGELERDE KHİEU SAMPHAN VE İENG SARY BATILI GAZETECİLERLE BASIN TOPLANTISI DÜZENLEDİ

Demokratik Kamboçya yöneticileri Batıyı kurtuluş mücadelesini desteklemeye çağırdı

- Khieu Samphan: "Esas görevimiz devrim yapmak değil, Vietnam'ı kovmaktır"
- İeng Sary: "Aceleci davrandık, aşırı sol hatalar yaptık"

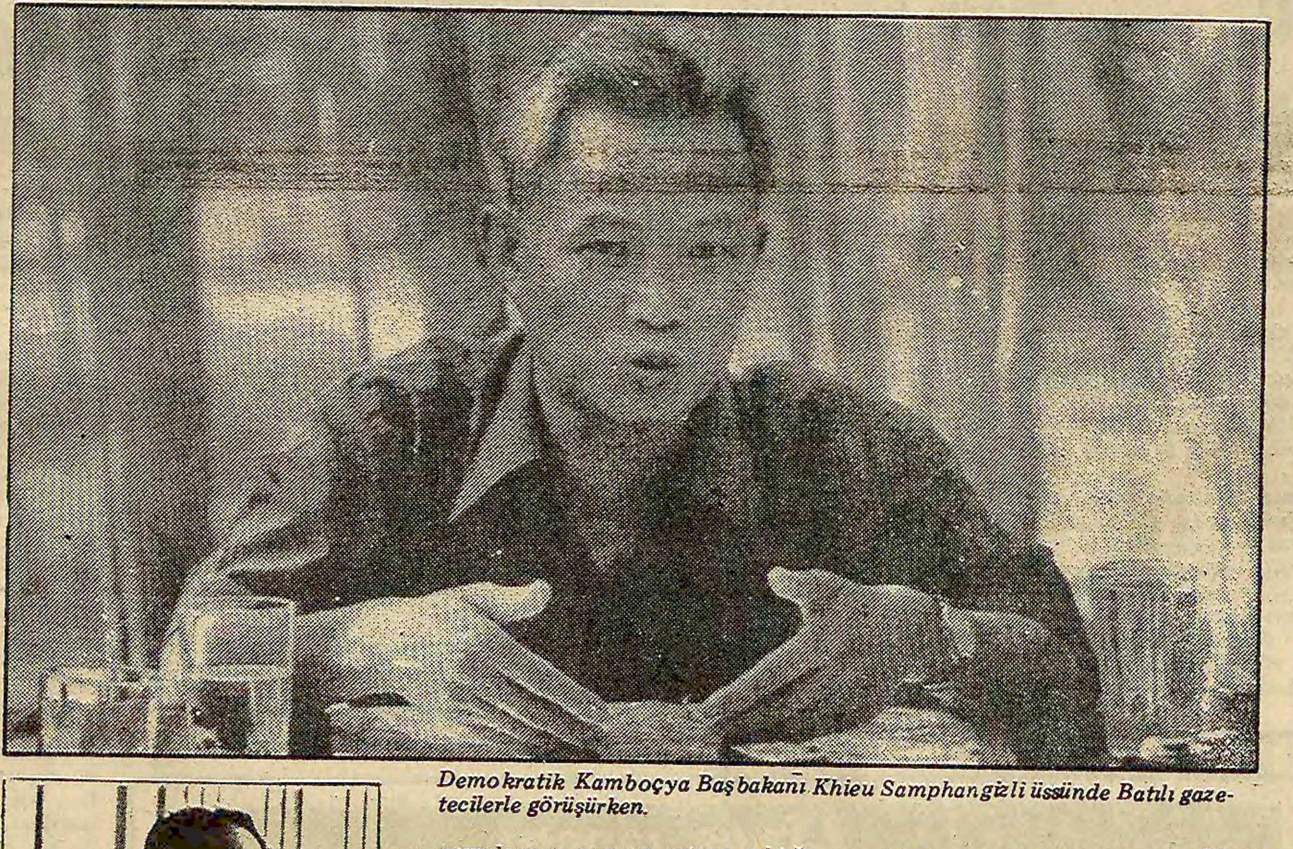

Demokratik Kamboçya Başbakanı Khieu Samphan gizli üssünde Batılı gazetecilerle görüşürken.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Demokratik Kamboçya Başbakanı Khieu Samphan ile Başbakan Yardımcısı İeng Sary, Batının, özellikle ABD'nin geçmişi unutmasını ve Kamboçya'yı Vietnam istilacılarına karşı mücadelesinde güçlü bir şekilde desteklemesini istediler.

Amerikalı, Avrupalı ve Japon gazetecileri kurtarılmış bir bölgedeki gizli üslerine davet eden Demokratik Kamboçya yöneticileri milli birlik hükümeti kurulması çağrısını yinelediler.

KHİEU SAMPHAN'IN AÇIKLAMALARI

Khieu Samphan yabancı gazetecilere "Bizim esas görevimiz sosyalist devrim yapmak ya da sosyalizmi inşa etmek değil, bütün kaygımız Vietnam güçlerini Kamboçya'dan kovmak, ulusumuzu, halkımızı ve ırkımızı savunmaktır" dedi.

Khieu Samphan, Sovyetler Birliği'nin Afganistan'ı işgalinden sonra Hint Okyanusuna inmek ve deniz yollarını denetim altına almak için saldırısını Pakistan'a ve Güneydoğu Asya'ya yayacağını söyledi.

Demokratik Kamboçya Başbakanı Vietnam işgali sona erdikten sonra Birleşmiş Milletler gözetiminde genel seçimlerin yapılacağını tekrarladı. Başbakan Khieu Samphan bugün de, işgal sona erdikten sonra da, yurtsever ve demokratik milli birleşik cephe siyaseti uygulayacaklarını vurguladı.

İENG SARY: "VİETNAM VE SOVYET SALDIRGANLIĞINA KARŞI ÇIKARLARIMIZ ORTAKTIR"

Sovyet ve Vietnam yayılmacılığını durdurmanın her iki tarafın da yararına olduğunu belirten Başbakan Yardımcısı İeng Sary ise, eski Demokratik Kamboçya yönetimine karşı sürdürülen suçlamalara son verilmesini istedi.

İeng Sary, "Geçmişi konuşursak asla bitiremeyiz. Geçmişi tarih söyleyecek, çocuklarımız da yazacaktır. Önemli olan bugün ve gelecektir" dedi. Başbakan Yardımcısı daha sonra sözlerine şöyle devam etti:

"Batı bizi yeni yöneticilerle değiştirmek istiyorsa, biz buna karşı değiliz. Ne var ki bu yöneticinin Vietnam'ın Kamboçya'yı yutmasını engelleyecek gücü olması gerekir. Kamboçya'nın varlığını sürdürmesini sağlamak için biz ayrılmaya hazırız" dedi.

İeng Sary hiç bir grubun tek başına Vietnamlıları Kamboçya'dan süremiyeceğine dikkat çekerek, "Biz de yalnız başımıza bunu başaramayız. Uluslararası desteğe ihtiyacımız var. Bu desteğin silahlı kuvvetler şeklinde olmasına gerek yok. İktisadi, siyasi ve diplomatik baskı da olabilir" dedi. İeng Sary "Bizim çıkarımızla sizin çıkarlarınız denk düşmektedir" şeklinde konuştu.

"1975 YILINDA OLANLAR BUGÜN OLMAZ"

Yabancı gazetecilerle iki buçuk saate yakın bir görüşme yapan İeng Sary, 1975 yılında meydana gelen karışıklıkların bugün tekrarlanmayacağını, çünkü geçmişten ders aldıklarını söyledi.

Demokratik Kamboçya Başbakan Yardımcısı İeng Sary

Demokratik Kamboçya Başbakan Yardımcısı geçmişte aileleri ayırarak çalışma tugaylarına yollamaları yerine, onları bir arada tutmaları ve okulların normal çalışmasına izin vermeleri gerektiğini söyledi.

İeng Sary, kollektifleştirmeyi zorla kabul ettirmelerinin, özel mülkiyeti ve parayı kaldırmalarının ve inanç özgürlüğünü tanımamalarının da yanlış olduğunu belirtti.

İeng Sary şöyle dedi: "Siyasi hatalar oldu. Biz bunların olmasını istemedik. Bunların aşırı sol hataları olduğunu anlıyoruz. Çok aceleci davrandık. Bunlar siyasi hatalardır. Devletin somut bir biçimde örgütlenmesi konusu üstünde yeterince düşünmedik. Siyasi bilinç üstünde çok fazla durduk ve devlet yönetmede çok az deneyimiz vardı. Kamu görevlilerimizi iyi seçemedik ve denetimi biraz kaybettik."

"Her bölge küçük bir krallıktı. Kendi işlerini kendileri yürütüyorlardı" diyen İeng Sary, bununla birlikte ülkeyi yönetmekten merkezi hükümetin sorumlu olduğunu vurguladı. İeng Sary en aşırı siyasetlerinden bazılarının Vietnamlıların Kamboçya yöneticilerini gözden düşürme ve ülkeyi ele geçirme manevralarının sonucu ortaya çıktığını ileri sürdü.

ŞEHİRLERİN BOŞALTILMASI

İeng Sary, Pnom Pen ve büyük şehirleri boşaltmanın, şehirlerde yaşayanlara felaket getirdiğini söyledi. Vietnamlıların, şehirlere sızarak Kamboçya yöneticilerini öldürmelerinden korktukları için bu yola gittiklerini belirtti.

Bir gazetecinin o sırada şehirlerin boşaltılması için iki neden gösterdiklerini (birincisi ABD'nin bombardıman etme tehlikesi, ikincisi açlık) hatırlatması üzerine İeng Sary, her iki durumun da doğru olduğunu söyledi. O günlerde Vietnam'la karşı karşıya gelmek istemedikleri için bunu o sırada açıklamadıklarını kaydetti.

İeng Sary, kendisinin şehirlerin boşaltılmasına karşı olduğunu söyleyerek, "Pnom Pen 17 Nisanda kurtarıldı. Ben 24 Nisanda Çin'den döndüm. Şehir boşaltılmıştı zaten. Bu kollektif olarak alınan bir karardı. Benim gibi düşünen iki üç kişi daha olsaydı, o karar alınmazdı" dedi

PARANIN KALDIRILMASI

İeng Sary, paranın kaldırılması konusunda da kuşkuları olduğunu, ama Pol Pot'un, Kamboçya'nın para kullanmaya alışık olmadığını ve gerekli olursa ilerde yeniden konulabileceğini öne sürdüğünü söyledi.

İeng Sary, aydınları da savunduğunu belirterek, "sürgünde yaşadığım için ülke hakkında hiç bir şey bilmeyen bir sağcı olmakla suçlandım" dedi.

Yeni siyaseti uzun bir süre boyunca uygulayacaklarını belirten İeng Sary, "Her şeyin üstüne sünger çekip, anında tertemiz olduğunu söyleyemeyiz. Batının bize güven duymasını talep etmiyoruz, yalnızca kendi çıkarlarını görmelerini istiyoruz" dedi. İeng Sary, dünyanın bugün Vietnam'ın katliam yürüttüğünü, bir ırkı yok etme savaşı sürdürdüğünü görmesi gerektiğini vurguladı.

• • •

Demokratik Kamboçya radyosu, Vietnamlıları ülkeden kovma çağrısı yaptı

ARANYAPRATHET

Bangkok'taki resmi kaynaklardan öğrenildiğine göre, Phnom Malaj ormanlarındaki stratejik bir köprünün Demokratik Kamboçya gerillaları tarafından havaya uçurulması sırasında, köprüyü korumakla görevli Vietnam birlikleri ile gerillalar arasında şiddetli çarpışmalar oldu.

Demokratik Kamboçya Radyosu ise, cumartesi günü bir bildiri yayınlayarak, tüm savaşçıları daha fazla gayret gösterip Vietnam birliklerini Kamboçya'dan atmaya çağırdı.

Öte yandan, Tayland Radyosu ülke sınırından sadece 3 km. uzakta meydana gelen çarpışmalar sırasında 3 top mermisinin Tayland topraklarına düştüğünü açıkladı.

Demokratik Kamboçya birliklerine bağlı bir gerilla, gazetecilere yaptığı açıklamada, kendilerine, 3 gün boyunca Vietnam mevzilerine karşı saldırma emri verildiğini, köprüyü koruyan Vietnam birliklerinin ise kısa bir süre önce destek almış olduklarını bildirdi.

İŞGALCİ ÖĞRENCİLER KOMİSYONUN REHİNELERLE GÖRÜŞMESİNİ ENGELLİYOR

TAHRAN (AP)

İran'ın devrik Şahı Pehlevi'nin suçlarını araştırmak üzere Tahran'da bulunan BM'ye bağlı Uluslararası Soruşturma Komisyonunun ABD Büyükelçiliğinde tutulan ABD'li rehineleri ziyaret edip edemeyeceği konusunda çelişkili haberler geliyor.

En son gelen haberlere göre, elçiliği işgal eden öğrencilerin Komisyon üyelerinin rehineleri görmeleri için yeni şartlar ileri sürdüler. Öğrencilerin sözcüsü, İran Dışişleri Bakanlığına Komisyonun bulgularını Birleşmiş Milletlere sunmasını beklediklerini bildirdi. Sözcü, Birleşmiş Milletlerin ABD'nin İran'daki suçlarının ve devrik şahın kötülüklerini kanıtlarını kabul etmesi halinde Komisyonun rehinelerle görüşebileceklerini söyledi.

Sözcü ayrıca, bazı rehinelerle komisyon üyelerinin rehinelerin casus olduklarını itiraf etmelerinin dinlenmesi şartıyla görüşebileceklerini belirtti. Fakat resmi Pars Ajansı, öğrencilerin bu tutumunun hükümeti kötü durumda bıraktığını açıkladı.

Bu arada öğrencilerin, İran Devlet Başkanı Beni Sadr ve Devrim Konseyi'nin dört üyesiyle bir görüşme yaptıkları bildirildi. Görüşmede, Komisyonun rehineleri ziyareti konusunun ele alındığı belirtilirken, alınan karar konusunda bir açıklama yapılmadı.

Öte yandan BM'ye bağlı Soruşturma Komisyonu üyeleri bir bildiri yayınlayarak, Devrim Konseyinin rehinelerle görüşmeleri için kendilerine söz verdiğini hatırlattılar.

Sihanuk, Kamboçya'da Kurtuluş Savaşı vereceğini söyledi

LONG BEACH (AP)

Bir süredir ABD'de bulunan Kamboçya'nın eski devlet başkanlarından Prens Norodom Sihanuk, Kamboçyalı göçmen gruplarının 1500 kadar temsilcisinin önünde yaptığı konuşmada Vietnamlıların yerleştirdiği Heng Samrin rejimine karşı kurtuluş savaşına girişeceğini açıkladı.

ABD'nin Long Beach kentindeki toplantıda alınan kararlarda, Vietnam sömürgecilerinin Kamboçya'yı işgali mahkum edildi. Sihanuk Kamboçya Milliyetçileri Konfederasyonunun liderliğine getirildi, kuvvet kullanma hakkı saklı tutularak barışçı bir çözüm desteklendi. Kararlarda ayrıca, Kamboçya'nın bağımsızlığını öngören Cenevre Konferansının toplanması ve uluslararası kuruluşların gözetiminde genel seçimler için çağrıda bulunulması belirtildi.

Sihanuk bu arada, ABD Dışişleri Bakanlığının kuvvet kullanılması yolunda kendisini desteklemediğini ifade etti. Sihanuk, Fransa'nın kendi topraklarında Vietnam'ın mahkum edilmesini istemediğini, Çin'in ise Demokratik Kamboçya kuvvetlerini desteklemeye devam ettiğini sözlerine ekledi.

konuklarımız

Divriği işçileri, bölücülere fırsat vermeyecek

İsmail Hoşça

Divriği madenlerinde 1979 Eylülünde yapılan şaibeli ve kanunsuz Cevher-İş Kongresinden sonra Yeraltı Maden-İş, Sendikanın buradaki binasını gaspetti ve Türkiye demir cevherinin önemli bir kısmının sağlandığı bu maden işletmesinde sendikal mücadele yeni bir aşamaya geldi.

Yeraltı Maden-İş'in bölücü siyaseti, daima birlikten yana olan Divriği demir işçisini yeni bir sendika etrafında örgütlenmeye itmiştir.

Daha yönetime gelmelerinin ilk ayında işçi alımındaki yolsuzluğu ve işçi düşmanı tutumu ile devrimci maskesine bürünen bu sendikanın revizyonist yüzünü açığa çıkarmıştır.

Alevi-Sünni işçilerin birliğinden yana olan ve Divriği'de MHP'li faşistlerin, sahte solcu çetelerin bölücülüğüne karşı olan işçiler Cevher İşçileri Sendikasında örgütlendiler.

MC dönemindeki Div-Pelet örneği maden işçisi için geride kalan bir deneydir. O dönemde MHP'liler Alevi-Sünni ayrımını körükleyerek işçileri bölmüşler, Divriği'de faşist komandoların teptiplediği olaylar olmuştur. Bugün Div-Pelet işçileri, Cürek işyerlerinde çalışıyorlar ve geçmiş dönemde kendilerine oynanan oyunların farkındadırlar.

MHP'nin işçiler arasındaki gücü yok denecek kadar azdır. MHP'liler iki sendikaya da üyedirler.

Gücünü kaybetmesine rağmen kurdun başı ezilememiştir. Bugün MHP'liler de sahte solcular da aynı emellere hizmet etmektedirler. Biri Sünni işçilere, öteki zorba ise Alevi işçilere dayanarak bölücülüklerini yürütmeyi, eski günlere dönmeyi arzu etmektedirler.

AP hükümetinden güç alan MHP'liler ve Yeraltı Maden-İş'i destekleyen sahte solcular bir kısım CHP'lilerden güç alarak ilçede gerginliği artırmak, sendikal mücadelenin içine sızmak istemektedirler.

Uzun yıllardan beri bölücü siyasetlerin etkisinde olan Divriği'de Alevi-Sünni işçilerin birliğini savunmak bir kısım insanlar tarafından yadırganmaktadır.

Ama devrimciler sınıfı birleştiren siyasetleri savunurlar. Divriği işçisinin birliği, sonunda elbette sağlanacaktır. Şimdiden bunu göremeyen ve Yeraltı Maden-İş saflarında kalmaya devam eden arkadaşlar bir avuç bölücünün gerçek yüzünü göreceklerdir. Maden işçisinin birliği ilçemizi huzursuz eden zorbaların sonu olacaktır.

Son yayınladıkları bülten ile sözleşme yapamayacaklarını açıklayan Yeraltı Maden-İş yöneticileri, sendikadaki dağılmayı önleyebilmek için, bilinçli bir şekilde, ilçede gerginlik yaratmaya çalışmakta, maden işçisinin birliğinin temeline dinamit koymayı, hayallemektedirler. Bunlara en güzel cevap Cevher İşçileri Sendikasının yapacağı iyi bir sözleşme ile verilecektir. Sözleşme dönemince ve gelecekte maden işçisinin kaderi ve ilçenin huzuru bakımından Cevher İşçileri Sendikasını önemli görevler beklemektedir. Geçmiş dönemlerden ders çıkartılarak tüm gelişmelerden üyeler haberdar edilmeli, rayına oturmuş olan sendika içi demokrasi ortamı korunmalıdır.

Bu dönemde geçici de olsa boy atan bölücülük yenilmeli bir avuç zorbanın dışında, tüm maden işçisi kucaklanmalıdır. Siyasi eğitime önem verilmeli, sınıf bilinci aşılanmalıdır.

Türkiye işçi sınıfının yeminli düşmanı MHP ve revizyonistlere karşı mücadele daha etkin olmalıdır. Bazı arkadaşlarda görülen intikamcı duygularla mücadele edilmelidir.

Özellikle en küçük bir kıpırdanmada öne itilen işe yeni giren arkadaşların bilmedikleri şeyler vardır.

Onlara işbaşı yaptıkları günden beri, Cevher İşçileri Sendikası işyerine hakim olursa işten atılacakları yalanı söylenmektedir. Cevher İşçileri Sendikası kim olursa olsun, hiç bir işçinin işten çıkarılmasına taraftar değildir.

İşçileri kendi çıkarları için ortaya süren sendika ağaları daha sonra ortadan kaybolmaktadırlar. Eski işçilerin neden bu tip olaylara itibar etmediklerini de düşünmek gerek. Revizyonist ve bölücü saflarda yalnızca macera ve yenilgi vardır. Mezhepcilik Orta Çağ'da kalmıştır, tarih bu bölücülüğü artık gerilere atmaktadır.

Militan sendikacılık yaptıklarını zanneden bu bölücüler Divriği'ye CHP döneminde işverenin yardımı sonunda girmişlerdir. Şimdi destek yok olmuş ne yapacaklarını şaşırmış sızlanmaktadırlar.

Gelecek günler maden işçisi içindir ve faşizme, revizyonizme, tükenmek üzere olan MHP'ye karşı, onları Divriği'den temizleyinceye kadar mücadele edeceğiz.

İSTANBUL TELEFON
BAŞMÜDÜRLÜĞÜNDEN

YERALTI BORU ŞEBEKESİ
YAPTIRILACAKTIR

T. Kale-Babıali-NuruosmaniyeG. Osmanpaşa yeraltı telefon boru şebekesi yapım işi kapalı zarf usulü ile ihale edilecektir.

Bu işin keşif bedeli 8.302.773,45.- TL., geçici teminatı 249.083.20.- TL.dır.

Bu işe ait şartname Gayrettepe Yıldız Posta Caddesindeki Başmüdürlük Malzeme Müdürlüğünden temin edilebilir.

İstekli olanların bu işe ait kapalı teklif mektuplarını en geç 20.3.1980 Perşembe günü saat 11'e kadar Malzeme Müdürlüğüne tevdi etmeleri ilan olunur.

Ancak ihaleye iştirak etmek isteyenlerin ihale gününden 3 iş günü önce yeterlilik belgesi almak üzere belge komisyonuna müracaat etmeleri gerekir.

(Basın:11409-225)

Tekstil grevleri yaygınlaşırken gözler Teksif'in sözleşmesinde

Teksif, Sümerbanklarda işkolu seviyesinde görüşmelere başladı

- ■ Kamu kesiminde dün başlayan sözleşme görüşmelerinin özel kesim için 12 Martta başlayacağı bildirildi
- ■ Teksif'in işkolu sözleşmesi ile alacağı haklar, devalüasyon zammı niteliği taşıyacak
- ■ Teksif. Defterdar Sümerbank'ta Tekstil'i referanduma çağırdı

İŞÇİ SERVİSİ

Teksif Sendikası ile Sümerbank Genel Müdürlüğü arasında işkolu seviyesinde yürütülen toplu sözleşme görüşmelerine dün İstanbul'da başlandı. Teksif'in özel sektör için işkolu yetkisine dayanarak yürüteceği sözleşme görüşmelerine ise 12 Martta başlanacağı bildiriliyor.

Gerek Tekstil, gerekse Teksif üyesi işçiler tarafından merakla izlenen bu sözleşme görüşmeleri, aynı zamanda bir devalüasyon zammı niteliği taşıyor.

Bilindiği gibi, Teksif, devalüasyon kararından kısa bir süre önce sözleşme imzalamış ve yevmiyelere birinci ve ikinci yıl için 200'er lira ücret zammı almıştı. Ancak, devalüasyondan sonra, işçiler arasında pahalılık zammı talebi yükselmiş ve çeşitli şubelerden Genel Merkeze bu yönde istekler iletilmişti. Geçtiğimiz günlerde, Bursa'da bazı işyerlerinde pahalılık zammı uygulamasına başlanmıştı.

İŞÇİLER TALEPLERİ BİLMİYOR

Görüştüğümüz Teksif üyesi işçiler ve şube yöneticileri, işkolu sözleşmesinin Genel Merkezce yürütüldüğünü ve şimdiye kadar kendilerine talepler konusunda herhangi bir açıklama yapılmadığını söylediler.

Genel Merkez yöneticileri ise, sözleşmelerin kısa zamanda sonuçlanmasını umduklarını söylemekle yetindiler.

Teksif'in işkolu yetkisine dayanarak alacağı zammın Teksif üyesi işçiler tarafından olduğu kadar Tekstil işçileri tarafından da merakla izlendiği bildiriliyor. Öte yandan, Teksif yöneticileri, bu sözleşmenin imzası ile birlikte çeşitli işyerlerinde Tekstil'den Teksif'e kaymalar beklediklerini belirtiyorlar.

SÜMERBANK DEFTERDAR'DA REFERANDUM

Bu arada, Eyüp'te kurulu Defterdar Sümerbank Fabrikasında, Teksif Şube yönetiminin Tekstil Sendikasını referanduma davet ettiği, ancak bu teklifin Tekstil tarafından bazı şartlar öne sürülerek reddedildiği öğrenildi.

Teksif Sendikası Eyüp Şubesi yöneticileri bir açıklama yaparak, Defterdar fabrikasında 4 aydır devam eden yetki uyuşmazlığını çözmek amacıyla Tekstil Sendikasını referanduma davet ettiklerini ancak karşı tarafın bu isteğe bazı şartlar öne sürerek karşı çıktığını belirttiler. Teksif yöneticileri, Tekstil'in öne sürdüğü şartın samimiyetsiz olduğunu söyleyerek kendi önerilerini şu şekilde özetlediler:

'Mart ayı içinde işyeri yetkisi için açılan davanın duruşması vardır. Bu duruşmaya birlikte gidelim ve her iki sendika anlaşarak referandum istediğimizi duruşma hakimine bildirelim. Gereğini yapmasını isteyelim. Bizim önerimiz budur. Tekstil yöneticileri ise, siz önce itirazınızdan vazgeçin diyorlar. Bu fiilen yetkiyi onların avuçlarına teslim etmek demektir. Biz davadan çekildiğimiz anda, hesapça yetki onların olacaktır.''

Bergama Sümerbank'ta yetkiyi Teksif aldı

İZMİR (THA)

Bergama Sümerbank Fabrikasında toplu iş sözleşmesi yapma yetkisi Bölge Çalışma Müdürlüğünce Türk-İş'e bağlı Teksif Sendikasına verildi. Bu arada Bölge Çalışma Müdürlüğü Manisa Sümerbank'ta DİSK'e bağlı Tekstil Sendikasına verdiği yetkiyi "fişlerin yanlış sayıldığı" gerekçesi ile iptal etti.

THA muhabirinin edindiği bilgiye göre bir yıldan beri yetki sorununun kesin çözüme bağlanamadığı Bergama Sümerbank'ta Bölge Çalışma Müdürlüğü Teksif ve Tekstil Sendikalarının üye fişleri üzerinde yaptığı incelemeden sonra 39 farkla toplu sözleşme yapma yetkisini Teksif'e verdi. 1200 işçinin çalıştığı Bergama Sümerbank'ta yetkinin Teksif'e verilmesi üzerine DİSK'e bağlı Tekstil Sendikası İzmir İş Mahkemesine başvurdu.

Öte yandan yetki sorununun çözümlendiği Manisa Sümerbank'ta ise İzmir Bölge Çalışma Müdürlüğü her iki sendikanın üye fişleri üzerinde incelemeden sonra Tekstil Sendikasını 250 üye fazlalığı ile yetkili kıldı, ancak daha sonra Bölge Çalışma Müdürlüğü ikinci bir kararla "üye fişlerinin yanlış sayıldığını" öne sürerek Tekstil Sendikasının yetkisini iptal etti. Yetkinin yeniden yapılacak sayımdan sonra belli olacağı bildirildi.

Tek-Gıda-İş Genel Merkezinin yasadışı olduğunu açıkladığı Adana Tekel grevi sürüyor

ADANA (ÖZEL)

Türk-İş ve Tek Gıda-İş Sendikalarının karşı çıkmasına rağmen Adana Tekel Sigara Fabrikasında geçtiğimiz cumartesi günü başlatılan grev devam ederken salı günü sıkıyönetim, Bölge Çalışma Müdürlüğü ve Tekel yetkililerinin bir toplantı yaptıkları öğrenildi. Tekel Genel Müdürlüğü de grevin yasadışı olduğunu belirterek Adana İş Mahkemesine başvurdu.

Hatırlanacağı gibi Tek Gıda-İş Sendikası Tekel işyerlerinde işyeri düzeyinde sürdürdüğü toplusözleşme görüşmelerinde de anlaşma sağlayamayınca, grev kararı almıştı. Fakat Tek Gıda-İş yetkilileri ücret zammı, yüzde 55'ler ve servis sorununda ortaya çıkan uyuşmazlığın 3 Martta başlayan işkolu sözleşmesinde ele alınacağını, işyeri ve işkolu sözleşmelerinin birleştirileceğini belirtiyorlardı.

Buna rağmen geçtiğimiz cumartesi günü saat 16.00'da Adana Tekel Sigara Fabrikasında ikinci vardiya işçileri işyerine sokulmayarak grev uygulamasına geçildiği duyuruldu. Tek Gıda-İş Sendikası Genel Merkezi grevin kendi bilgileri dışında başlatıldığı ve yasadışı olduğunu belirtirken, şube yöneticilerine grev kararının bazı güçlerce zorla imzalattırıldığı açıklandı.

Bu arada DİSK'e bağlı Gıda-İş Sendikası yöneticilerinin grev başladığı gün Adana'da bulundukları öğrenildi.

Otomobil-İş Kocaeli Şubesi genel greve karşı çıktı

KOCAELİ (ÖZEL)

Otomobil-İş Kocaeli Şube Başkanı Mehmet Ali Akdoğan gazetemize yaptığı açıklamada hak grevlerini desteklediklerini, ancak genel greve karşı olduklarını belirtti.

Rejimi yıkmayı amaçlayan bir genel greve karşı çıkacaklarını ancak MESS ile sürdürülen görüşmelerde MESS'in uzlaşmaz tutumunun kendilerini greve zorladığını belirten Otomobil-İş şube Başkanı şunları söyledi

"MESS'in katı tutumu değişmezse halen görüşme süren 17 işyerinde grev çadırlarını kuracağız. Grev sırasında hareketimizi bölücü ve saptırıcı yönlere sürüklemek isteyenlere kesinlikle göz yummayacağız.

'MESS'e karşı ekonomik ve sosyal haklar için mücadelede Maden-İş Sendikası ile bir eylem birliği anlaşmamız vardır.

"Ancak MESS ile olan ilişkiler istediğimiz hakları elde etme düzeyine gelirse, Maden-İş grevi sürdürmekten yana olsa da biz işçilerin haklarını elde tutarak işbaşı yapabiliriz. Tekrar tekrar yineliyorum. Hiç bir zaman mücadeleyi bazı siyasal görüşlerin yörüngesine sokmayacağız

"Ek protokol konusunda ise merkezimizin henüz belli bir açıklaması olmadığı için şahsi kanaatim Son zamlar işçileri çok sarstığı için ek bir protokol yapılması faydalı olur inancındayım"

Likat-İş Antalya Şubesi delege seçimleri yapıldı

ANTALYA (ÖZEL)

Antalya Liman işyerinde yetkili olan Likat-İş Antalya Şubesi delege seçimleri salı, çarşamba perşembe ve cuma günleri yapıldı.

Delege seçimlerine iki grup katıldı. Mevcut yönetimi destekleyen grup 29 delegeliği kazanırken karma revizyonistlerden oluşan ve bugünkü yönetime muhalefet edenler ise 12 delegeliği kazandılar.

Likat-İş Antalya Şube Kongresi mayıs ayında yapılacak.

BİR AKIL HASTANESİNDEN NOTLAR

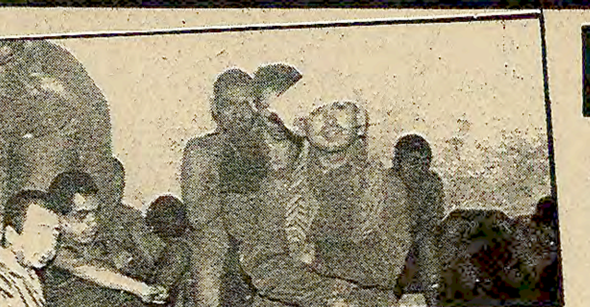

Bakırköy kabusu

Abdullah Kurtay

'Bizi bu duruma düşürenler utansınlar'' diyen hastalar, soğuk ve buz gibi koğuşlarda çıplak, umutla bekliyorlar...

Sabahı olmayan soğuk geceler ve ...

Günde üç öğün dayak !..

Nerede hükümet, nerede insanlık?

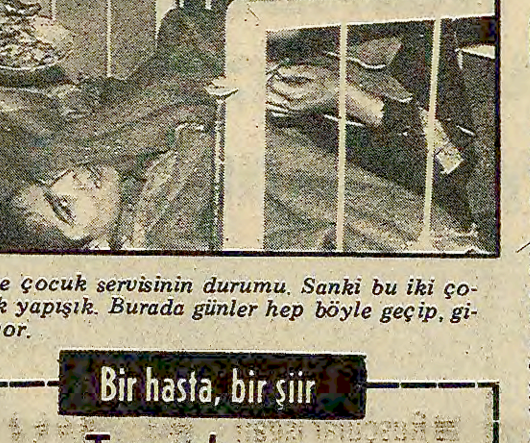

İşte çocuk servisinin durumu. Sanki bu iki çocuk yapışık. Burada günler hep böyle geçip, gidiyor.

Bir hasta, bir şiir

Tımarhane

Kimi garip
Kimi veli
Kimi deli...
Birlik şu ki:
Hepsi birbirinden dertli.
Ağlayanı var
Güleni var
Bağıranı var
Anlaşılan, evet anlaşılan
Olmamış hiç birine
Talihleri yar
Kimi bekler
Kimi gelir
Kimi gider
Ne kadar iyileşsen de
Gün gelir,
'Tımarhane Görmüşsün Denir.''

7-B Servisinden R.P.

''Uzun yıllardan beri bir kabrin içindeyim. Bu yerde hep hülyaya dalmaktayım!.. Gözlerim iki çeşme hep ağlıyorum. İşte kabrimin içinde gözyaşımın suyu!.. Gözyaşımın suyu örümceklerle doldu. Elim bir kırık kalem, kefenimin parçasından bir kağıt. İşte şuracıkta günlerimi dolduruyorum...'' diyor, 7-B servisinden Adil.. Sonra, içini çekerek, devam ediyor. ''Burada günde üç öğün dayak, yemek yerine!.. Soğuk günler ve geceler. İlle de sabahı olmayan geceler, buz gibi geceler. Ya ekmekler?. Köpek artığı sanki!.. Nerde hükümet, nerde insanlık, nerde insani duygular? Hepsi yalan, hepsi dolan. Bir acıma duygusu bile yok. Bir bataklıkta yok oluyoruz, günler geçtikçe. Ne arayan var ne de soran!.. Halimiz giderek, oluyor duman!..''

Zifiri karanlık, bu koğuş zemin mi, bodrum mu? Belli değil. Pislik desen başımı döndürüyor. Hastalar, batmak üzere olan bir gemide ''feryat'' eden yolcular gibi, kendilerine uzanacak bir el arıyorlar, ilgi bekliyorlar, karşılarına her çıkandan!.. Az sonra, başka bir hasta ile konuşuyorum. O da bir şair gibi cevaplıyor sorularımı: ''Heyhat gönlümün batağında çırpınan; bırakmıyor batmayan o, ebedi yalnızlık beni!.. Biliyorum içim ezik, bırakmıyor işte beni, o ebedi yalnızlık. Sen ki bu karanlık alemde, taht mı arıyorsun gönlümde? Ama heyhat, biliyorum beni bu ebedi yalnızlık, anlıyorum bırakmayacak!..''

Bakırköy Akıl Hastanesinde hastaların tedavi edilmesi için, şimdiye kadar olumlu tek bir adım bile atılmadığını hiç çekinmeden söyleyebilirim!.. Gelmiş geçmiş iktidar yetkilileri, sağlık bakanlarının nedense her defasında ilk uğradıkları yer, burası olmuş. Her yetkilinin hastaneyi ziyareti, basında geniş olarak yer almış ve sonra da düzmece birkaç övgü dolu demeç: ''Hastanede modern tedavi yöntemleri, olumlu sonuçlar veriyor. Biz, bu konuda gerekeni yapacağız.'' Ama gel gör ki, hastanenin durumu gün geçtikçe bozuluyor ve hastane bir esarethane oluveriyor.

ZİFİRİ KARANLIKTA BUZ GİBİ SUYLA BANYO...

Az sonra, başka bir hasta atılıyor. Akıllıca laflar sıralıyor ardarda, tir tir titrerken.

''Bu soğukta, işte gör halimizi. Bu da bir şey mi? Soğuk suyla banyo yapıyoruz. O da sular akarsa. Çünkü haftada iki gün su akıyordu. Şimdi düzeldi biraz. Ne olur, bize sıcak bir yer verin...

Peki yıllardır bu hastaneyi yönetenler, acaba hiç bir gün hastaların bu yakarışlarını işitmediler mi, yıllardır hastanede modern tedavi dedikleri neydi? Hani ya hastanede açık kapı sistemiyle hastalar tedavi ediliyordu. Hastanenin bu çağdışı görünümü şimdiye kadar neden gizlendi? Bütün bu soruların altında şüphesiz ki birer neden yatmaktadır.

Sonra körpecik bir çocuk geliyor yanıma. 12 yaşında ya var ya yok. Çırılçıplak, üşüdüğü her halinden belli. Dişlerini sıkarak, konuşuyor.

—Çok dövüyorlar abi. Yemek istiyoruz dövüyorlar. Hiç et vermiyorlar. Eve gitmek istiyoruz, yine dövüyorlar. Günde üç kere hep beni döverler, bizim bölümde herkesi dövüyorlar. Bizi buradan kurtarın!..

Kimin, kimsen var mı, diye soruyorum. Ağlıyor, o ara.

—Olmaz olur mu abi, olmaz olur mu?.. Beni buraya babam getirdi. Evde kardeşlerimle anlaşamıyormuşum. Doktora gideceğiz dedi. Beni buraya tıkadı, sonra gitti.

Bir daha gelip, aramadı mı seni, diyorum. Göz yaşları daha bir süzülüyor.

—Hiç aramadılar beni, hiç!.. Burada herkes dövüyor. Ama onlar, beni aramıyorlar!..

SORUMLULAR KİMLER?

Bakırköy Akıl Hastanesinin bu hazin tablosu karşısında, sorumlu arıyor gözlerim!.. Kim bunların sorumlusu? En başta gelmiş geçmiş sağlık bakanları. Sonra başhekimler ve dolayısıyla bizler. Sağlık Bakanlığının Bakırköy Akıl Hastanesine hastaların giyeceği, yemeği ve bakımı için verdiği ücret, hasta başına 25 lira. Tabi ki, bu rakam, parasız olanlar, kimi kimsesi olmayanlar için. Hastanenin bir de şanslılar koğuşu vardır. Buraya yatan hastaların çoğu paralı hastalardır. Buradaki koşullar, diğer koğuşlardan farklı. Biraz daha düzgünce!.. Yıllardır bu hastanenin durumunu güllük gülüstanlık gösterenler, şimdi ortaya çıkıp hesap vermelidirler. Şimdiye kadar Bakırköy Akıl Hastanesi hakkında çıkan tüm yazı ve yıllıklarda modern bir hastane havası yaratanlar, şimdi ortaya çıkıp hesap versinler!.. Şimdiye kadar hastanenin yönetimini elinde tutanlar, burayı politik çıkarları için de kullandılar. Aldığımız bilgilerde eski yönetimlerin, buranın siyasi tutuklular koğuşunda bazı firarları sakladıkları da öne sürülüyor. Bunlar ne derece doğru bilemeyiz ama gerçek şu: Hastane bu duruma bile bile getirildi!..

YARIN: AÇILAN KAMPANYA VE HASTANENİN GELECEĞİ

Bir ibret belgesi 6

Tariş raporu
Tariş eski yöneticilerinin

Kendi kaderlerine işçileri de ortak etmek isteyenler...

Tariş eski yöneticilerinin İplik Fabrikasıyla ilgili olarak hazırladıkları raporda bir konuda daha itirafta bulunuyorlar. Tariş eski Genel Müdürü Erdinç Gönenç, işbaşına geldiklerinden bu yana işletmelerde bir üretim patlaması yaptıklarını ispatlamak için sahifeler dolusu rakamlar açıklarken, kendi müdürleri, yapılan partizanlıklar sonucu üretimin ne derece düştüğünü açık bir şekilde şöyle belirtiyor:

'Bir kısım işçiler kendilerinin arkasında yönetim kurulu üyelerinin bulunması nedeniyle boş boş dolaşmakta ve hemşehrilik duygularını kamçılayarak fabrikanın huzurunu bozmaktadırlar.

'Bu işçiler kendileri çalışmadıkları gibi diğer işçilere de kötü örnek olarak üretimin düşmesine, işçi disiplininin bozulmasına sebep olmaktadırlar. Bu işçilere örnek olarak İbrahim Öztürk, Ali Eken, Muharrem Seyrek, Kazım Demirgil, Erdoğan Kalkan, Mustafa Uslu, Sümer Yeşilvurt. Süreyya Martin, Abdül Aksoy'u verebiliriz. Adı geçen işçilerin hatalı davranışları amirleri tarafından görüldüğünde, yönetim kurulu üyelerini arkalarında görerek amirlerine: 'Sizi ister sürdürür, istersek cezalandırırız. İşçi kesiminde fabrika Aydınlılarındır, bizden başkası burada çalışamaz'' demektedirler. Bu durumlarda amirlerin çalışma şevkini kırmakta iş disiplininin bozulmasına sebep olmaktadır.

'Yukarıda altı bölüm halinde kısaca acıklamaya çalıştığımız hususlar üretim miktarının düşük olmasının nedenlerini rahatça ortaya koymaktadır.

''Günbegün fabrikanın işçi sayısı arttığı halde üretimin düştüğü görülmektedir. Bu düşüş günlük 32 tonu bulmuştur. Bu günlerde üretim 37-38-40 ton civarında seyretmektedir. Aslında fabrikanın günlük başabaş üretim miktarı 45 ton, optimal üretim seviyesi 52 tondur. Bu durumda fabrikamız günde 7-8 ton iplik üretiminden zarar etmektedir.''

ÇAKALLAR SOFRASI

Rapor, sayıp döktüğü kirli çarşafların temizlenmesi amacıyla işletmede kendi borusunu öttürebilmek için gerekli öneriler ve önlemlerini de sıraladıktan sonra, Genel Müdüre olan sadakatını belirtip, muarızlarının işini bitirecek ''Sağcılarla işbirliği'' suçlamasıyla sözlerini bitiriyor:

'Yukarıda yapılan açıklamalardan da anlaşılacağı üzere; işçi disiplininin zayıf olduğu, yönetimde uyumsuzluk ve aksamaların bulunduğu ve bütün bunların sonucu olarak fabrikanın rantabl çalışmadığı görülmektedir.

'Bu durumun önlenebilmesi evelemirde Genel Müdür Yardımcısı Erol Güngör ve Yönetim Kurulu üyelerinin, ileriye dönük politik yatırımlar için İplik Fabrikasını bir araç olarak kullanmaktan vazgeçmeleri gerekmektedir.

''CHP'li olduğu bilinen Erol Güngör ve Yönetim Kurulu üyeleri fabrikada sağcı ekibin etkinliğini sağlamakla CHP iktidarını zayıflatmakta ve Tariş politikasına ters düşmektedirler. Fabrikada müdürler olarak, Sayın Genel Müdürümüzün politikası mevcut iktidar ilkeleri doğrultusunda hareket ediyoruz. Fakat 900 faşistin çıkarıldığı fabrikamızda, sağ eğilimli kişilerin egemenliğinden söz etmek bizleri üzmektedir. Bu güçlüklere rağmen İplik Fabrikasının amaçlarına ulaşması için bütün inancımızla gayret sarfedeceğimize ve önümüze çıkacak engelleri aşacağımıza inancımız tamdır.

'Bilgi ve takdirlerinize arz olunur.''

İşbaşındayken yaptıklarını kendi ağızlarından bir kere daha izleme fırsatı bulduğumuz eski Tariş yöneticilerinin, görevden alındıktan sonra işçileri sonu belirsiz maceralara sürükleyip, yüzlerce işçinin ekmeğinden olmasına zemin hazırlayan tutumları ayrı bir rapor konusu. Ancak yorgan elden gidince, Tariş'te her gün birbirine giren 49 fraksiyonağını yöneticiler arasındaki kavga da sona ermiş görünüyor. Şimdi hepsi kendi kaderlerine işçiyi de ortak edebilmek için omuz omuza kargaşalık politikası güttüğünden bu raporu artık işçilerden dinleyeceğiz.

BİTTİ

DÜŞÜK FİYAT VERDİĞİ İÇİN FİSKOBİRLİK FINDIK ALAMAZKEN, TÜCCAR DAHA DA DÜŞÜRMEK İÇİN ALIM YAPMIYOR

Fındık, üreticinin elinde kaldı

- Fındık üretiminde dünyada birinciyiz
- İhracatımızın yüzde 14'ünü fındık oluşturuyor

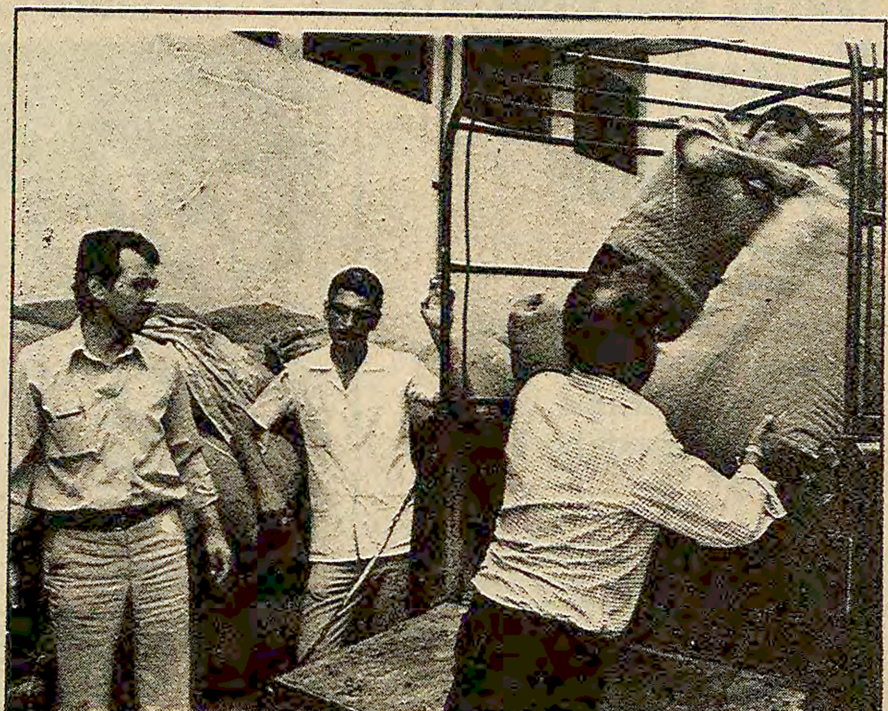
Fındık: Dünya üretiminde birinciyiz. Tarım ihraç ürünlerimiz içinde pamuktan sonra en çok satılan ürün. Şimdi verilen düşük fiyat nedeniyle piyasaya çıkmıyor ve ihracatı tehlikede.

Kısa adı FİSKOBİRLİK olan Fındık Tarım Satış Kooperatifleri Birliği, hükümetin aldığı son ekonomik önlemlerden sonra üreticiden fındık alamaz duruma geldi.

FİSKOBİRLİK yöneticileri piyasa fiyatlarının fındığa verilen destekleme fiyatının çok üstüne çıktığını belirtirken üreticiler de fiyatlar yükseltilmezse ürünlerini Birliğe satmayacaklarını söylediler.

TÜCCAR DA ALMIYOR

Öte yandan, bir süre destekleme fiyatının üzerinde fiyat vererek fındık satın alan tüccar da alımlara ara verdi. Tüccarın, üreticilerin ürün fiyatlarını düşürecekleri beklentisi içinde olduğu belirtiliyor.

FİSKOBİRLİK'in bazı yöneticileri, fiyatların düşük olması nedeniyle üreticilerin beyanname vermediklerini, bu nedenle de fındık beyanname verme süresinin 31 Mayıs'a kadar uzatıldığını hatırlatarak, "Ancak, bu uzatma da bir sonuç vermeyebilir" şeklinde konuştular.

Birliğin üst düzey yöneticilerinden bir kişi ise, "Hükümetin bir kararla fındık destekleme alım fiyatlarını artırmasını, ya da devalüasyon farkı ödemesini" isteyerek, "Böylece Birlik, gene fındık alımına başlayabilecek ve satışıyla da ülkeye döviz kazandıracaktır" dedi.

Hükümet politikası ve fındık

Fındık, kuru üzüm ve incirle birlikte dünya üretimi içinde birinci olduğumuz üç üründen biri. Dünyadaki toplam fındık üretiminin yüzde 72.6'sı ülkemizin topraklarında üretiliyor.

Fındık, ihracatımız içinde de çok önemli bir yer tutuyor. 1978 yılında toplam tarım ihracatımızın yüzde 21'ini, toplam ihracatımızın ise yüzde 14'ünü oluşturdu.

Hükümet, enflasyonu önlemek için "Merkez Bankası'na başvurmamak" siyaseti gereği tarım ürünlerine yüksek fiyatlar uygulamıyor. Fındık destekleme fiyatları, üstelik son devalüasyondan önce tespit edildiği için şimdiki fiyatlar olması gereken fiyatların çok altında kalıyor.

Oysa herhangi bir ürün için tespit edilen fiyat hem enflasyona yol açmayacak, hem de üreticinin, ürününü satmaya razı olacak bir düzeyde dengelenmeyince, piyasaya yeni para sürülmediği için enflasyona yol açılmaz ama, bu kez de piyasaya ürün sürülmez.

Bu nedenle hükümet, fındık destekleme fiyatını yeniden gözden geçirmeli ve üreticinin ürününü satmaya razı olacağı bir fiyat tespit etmelidir. Yoksa hem önümüzdeki yıllarda üreticilerin güvensizliğinden ötürü üretim gerileyecek, hem de ihracat gelirlerimiz azalacaktır.

Silah kaçakçılarının örgütü ortaya çıkarıldı

ANKARA (ÖZEL)

İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğüne bağlı olarak kurulan "Kaçakçılık Dairesi" ekipleri dün Karadeniz Bölgesindeki operasyonlarda silah kaçakçılığı yaptığı bildirilen bir örgütü ortaya çıkardı. Beş kişinin yakalandığı 35 tabanca ve onbin merminin ele geçirildiği belirtildi.

Örgütün tamamen ortaya çıkarıldığının bildirildiği bakanlık açıklamasında, önce üçüncü el silah kaçakçısı Merzifonlu Ali Mutlu'nun daha sonra da patron, Gümüşhacıköylü Ali Okuyucunun ve büyük patron Göreleli Hayrullah Dede'nin yakalandığı bildirildi.

AP, vergi tasarıları için CHP ile işbirliğine hazır

ANKARA (ÖZEL)

DEMİREL hükümetince hazırlanarak meclislere sevkedilen ve Bütçe Plan Karma Komisyonunda görüşülmeye başlanılan yeni vergi tasarısının CHP'nin desteği alınmadıkça Meclisten geçemeyeceği anlaşılınca, AP CHP'ye işbirliği önerisinde bulunmaya karar verdi.

AP Millet Meclisi Grup Başkan Vekillerinden Dr. Oğuz Aygün konuya ilişkin olarak yaptığı açıklamada bugünkü Meclis aritmetiğinin tasarıyı olduğu gibi geçirmeye yetmediğini belirterek, "Grubumuz tasarıya gereken şekli verdikten sonra CHP ile görüşerek Meclisten geçirmeye çalışacağız. CHP'nin de biz olmadan bir etkinliği olacağını sanmıyorum" dedi.

CHP ise, tasarıda kendi görüşleri paralelinde değişiklikler yapıldığı takdirde olumlu tutum alacak.

Aynı konuda AP'nin kurduğu Özel Komisyonda toplandı. Bütçe Plan Komisyonu Başkanı Nurettin Ok ile Maliye Bakanlığı yetkililerinin verdikleri bilgileri dinleyen Özel Komisyondan bir yetkili çalışmaların sürdüğünü belirterek "Parti prensip ve inançları doğrultusunda, dar gelirli yurttaşların yararlarına uygun biçimde vergilerin düzeltilmesi konusunda çalışma yapacağız" dedi.

MSP ise, vergi tasarısı konusunda AP ile CHP'nin işbirliğine karşı çıkarak, bunu yadırgamadıklarını söyledi. MSP Grup Sözcüsü Şener Battal, kendi gruplarında da tasarıyı incelemek üzere bir özel komisyon oluşturduklarını belirterek, "Hükümetin getirdiği bu tasarı CHP hükümetinin getirdiği tasarı ile büyük benzerlikler içindedir, bu bakımdan CHP –AP işbirliğini yadırgamıyoruz. Ancak işçi, esnaf, dar gelirlileri ve emeklileri ezen hükümleri ayıklayarak her milletvekilinin vicdanına dönük çalışma yapacağız."

Vergi tasarısını görüşmek üzere toplanacak olan Bütçe Plan Komisyonununda konunun bir alt komisyona sevkedilerek incelenmesi meselesinin ele alınacağı bildiriliyor.

Konya'daki bazı fabrikalar üretimlerini düşürdü

KONYA (THA)

Ham madde darlığı ve enerji yetersizliği nedeniyle Konya ve çevresindeki sanayi kuruluşlarının üretimlerinin önemli ölçüde düştüğü öğrenildi.

Ereğli ilçesindeki Sümerbank'a bağlı bez fabrikası hammadde yokluğundan bazı bölümlerini durdurdu. Bu ilçedeki meyve suyu fabrikasında ise ambalaj ve şişeleme güçlüklerinden ötürü üretim yüzde 50 oranında azaldı.

Darlık nedeniyle Konya ve çevresindeki un fabrikaları ile kiremit ve tuğla fabrikaları da en düşük kapasiteleriyle çalışmak zorunda kalıyorlar.

Ekonomimizin durumu IMF heyetine anlatıldı

ANKARA (THA)

Türkiye ile Uluslararası Para Fonu arasında imzalanması sözkonusu olan yeni destekleme (stand-by) anlaşması için teknik raporun hazırlandığı ve görüşmelerin bu ay içinde başlayabileceği öğrenildi. Bu anlaşmadan sonra ise yeni bir destekleme anlaşması imzalanacak.

Bu konuda edinilen bilgilere göre, IMF ile Türkiye arasında imzalanacak yeni anlaşmanın 2 yıl olacağı, alınacak kredi kolaylığının Witteven fonundan karşılanacağı ve miktarının 800-900 milyon dolar düzeyinde gerçekleşeceği bildirildi.

Sözkonusu anlaşmaya esas teşkil edecek olan ekonomik veriler, geçtiğimiz haftadan bu yana, Türkiye'de bulunan IMF heyetine sunuldu. Maliye Bakanlığı, Merkez Bankası ve DPT'de yapılan görüşmelerde, daha çok ödemeler dengesi gelişmeleri, Merkez Bankasının para-kredi göstergeleri ve enflasyonun gelişme hızına yönelik göstergelerin ele alındığı öğrenildi.

Bu arada, IMF ile yapılacak yeni anlaşmanın görüşmelerinin bu ay içerisinde başlamasının yanı sıra, 1979 yılında yapılan destekleme anlaşması gereğince, Türkiye'nin kullanacağı 130 milyon dolarlık son kredi dilimlerinin de bu ay içerisinde işlerlik kazanacağı belirtiliyor.

Nuri Çolakoğlu

AFGAN GERİLLALARI ANLATIYOR

6

- "Kendi ülkemizde kendi şehrimizde Ruslardan izin alarak dolaşmak zorunda kaldık"
- Rusçular işgali "kurtuluş" olarak nitelendiriyor
- Karmel'in yerine en kuvvetli aday gizli polis Şefi Serveri
- Birbirine işkence yapmış adamlar, Bakanlar Kurulu toplantısında yan yana oturuyorlar

Rus ordusuna ait tanklar, Kabil Havaalanında.

«Babrak Karmel'in de ömrü uzun değil»

Afganistan'dan kaçıp Pakistan'a sığınan dostumuzla sohbeti sürdürüyoruz. İşgali nasıl karşıladığını soruyoruz.

"Şok geçirmiştik. Aslında Rusların yurdumuzu denetim altına aldığını biliyorduk. Her şeye Rusların karar verdiğini farkediyorduk. Ama bu kadar ileri gidip, açıkça ülkemizi işgal edebileceklerini doğrusunu isterseniz tahmin edemiyorduk.

"Üç aile bizim evde oturmuş radyodan olayları izlemeye çalışıyorduk. Kabillilerin hemen hepsi olaylar başlayınca evlerine çekilmişti. Sokaklar Rus işgalcilerine kalmış gibiydi. Sonunda karımla birlikte, Ruslara uşaklığı ile ünlü bir tanıdığımıza gidip, durumu araştırmaya karar verdik.

"Sokağa çıkıp arabaya bindik, daha 50 metre gitmemiştik ki, Rus askerleri yolumuzu kesti. Kimlik kartlarımızı istediler. İncelediler, nereye gittiğimizi sordular. Sonra yola devam etmemize izin verdiler.

"Karım hıçkıra hıçkıra ağlıyordu. Kendi yurdumuzda, kendi şehrimizde ancak Rusların izniyle sokağa çıkabiliyordu.

"Sayısını hatırlayamayacağım kadar sık durdurularak tanıdığımıza gidebildik.

RUSÇUNUN CEVABI: "KURTULDUK"

"Rusçu tanıdığın evine öfkeyle girdik. 'Ne bu rezalet' diye bağırdım. Gözüm hiç bir şeyi görmüyordu. Ne olursa olsun, bu rezaleti yaşamaktansa, ölmek daha iyi diye düşünüyordum.

"Adam, son derece sakin, gülümseyerek, 'Ne oldu ki' diye sordu.

'Ne bu Rus askerleri' dedim. 'Radyoyu dinlemedin mi, Amin'in kanlı diktatörlüğü bitti. Kurtulduk' karşılığını verdi.

'Karım 'Bu ne biçim kurtuluş' dedi. Adam, bizi yatıştırmak için, 'Bunlar bize yardıma geldiler' diye konuştu. 'Amin'i devirdiler, birkaç güne kadar da gidecekler.'

'Hangi birkaç gün? Birkaç hafta, birkaç ay geçti, ama adamların gitmeye hiç niyeti yok. Üstelik yerleştikçe yerleşiyorlar."

KABİL SOKAKLARINDA YATAN YÜZLERCE ÖLÜ

Oralarda bulunduğum süre içinde birçok insandan halkın Rus işgalcilere karşı tepkisi üzerine birçok olay dinledim. Ruslara satış yapmayı reddeden esnaf, Rus işgalcilerine gitmesin diye şehre et, yiyecek, yakacak götürmeyen köylüler...

Bu arada Kabil'de son üç ay içinde halkın uyguladığı bu boykot yüzünden üç ayda et fiyatlarının 4 katı yükseldiği, yakacak odunun ise hiç bulunamadığı anlatılıyordu.

Ama anlatılanların hiç biri, son bir hafta on gün içinde Kabil'de olan olaylar kadar etkili değildi. TV filmlerinde gördüğümüz, gazetelerden, radyodan dinlediğimiz haberler, Afgan halkının işgalcilere karşı nasıl nefretle dolup taştığını ortaya koyuyor.

Yüzlerce, binlerce insan, Rusya'ya karşı hıncını, öfkesini dile getiren sloganlarla Kabil'de sokağa dökülüyor, Rusların makineli tüfeklerine karşı göğsünü siper ediyor ve Kabil sokakları kurşunlanmış yüzlerce, binlerce Afganlının kanıyla kıpkırmızı oluyor.

Kabil'deki gazetecilere, radyoculara, televizyonculara yapılan baskılara, konulan bütün sansüre rağmen bu haberler akıp geliyor.

Bütün bunlar Rusya'nın nasıl bir çetin cevize çattığını gösteriyor.

BABRAK'IN ÖMRÜ

Peki Rusya'ya bu kadar tepki var, Rus işgaline ve Babrak Karmel'in uşak yönetimine karşı bu kadar mücadele var da, Babrak ne kadar dayanabilecek?

Konuştuğum birçok insana bu soruyu yönelttim. Gerillalar böyle bir soruyla karşılaştıklarında, "Onun da sonu Taraki veya Amin'den farklı olmaz, o kadar dayanması bile zor" diyorlar.

İslam Konferansı için Pakistan'a gelen Kabil'de görevli bir diplomat ise şunu anlattı:

"Bir bakanlar kurulu toplantısı düşünün. Babrak'ın bir yanında Savunma Bakanı General Abdülkadir oturuyor. Diğer yanında gizli polis örgütü AGSA'nın Başkanı Esadullah Serveri. Serveri'nin yanında planlama ile görevli Başbakan Yardımcısı Kişmand.

"Abdülkadir Nisan 1978'de Rus uçaklarıyla sarayı bombalatıp Davud'u öldürten kişi. Sonra darbe girişiminde bulunduğu gerekçesiyle görevden alınıp tutuklanmış. Sorgulamasını bizzat Serveri yapmış.

"Serveri zorla yere yatırttığı Abdülkadir'in karnının üstüne çıkıp postallarıyla tepinmiş. Ve darbe girişiminde bulunduğuna dair işkenceyle elinden yazılı ifade almış.

"Aynı darbe girişimine katılmakla suçlanan Kişmand'ın ifadesini alırken, karısını önünde çırılçıplak soymuş ve yazılı itirafta bulunmadığı takdirde karısının ırzına geçeceğini söylemiş.

"İşte Devrim Konseyi ve hükümet bu adamlar ve bunlar ülkeyi yönetiyor. Sorarım size bu ne kadar dayanır?"

EN KUVVETLİ ADAY, RUSLARIN EN HAS ADAMI SERVERİ

Diplomat, Rusların başarısızlığı affetmediğini söylüyor.

"Ruslar başarısız olduğu için Amin'i yıktılar. Şimdi ise Babrak'a çevirdiler gözlerini. Daha geçenlerde Kabil'de İngilizce yayınlanan "Kabul New Times" gazetesinde açıkça Babrak Karmel'i tehdit ettiler.

"Babrak karşısındaki muhalefeti zayıflatmak için Müslümanmış gibi hareket etmeye çalışıyor. Camiye gidiyor 'Geniş tabanlı hükümet çağrıları' yapıyordu

"Kabul New Times Babrak'ı 'müteréddid davranmakla suçladı. bu tutumunu sürdürürse, Babrak'ın 'aydınların' desteğini kaybedeceğini yazdı. Babrak da gazetenin başyazarını görevden alarak karşılık verdi. Ama bu sadece süren çatışmanın su yüzüne vuran bir kısmı. Bunun arkası gelecek. Ben şahsen Babrak'ın çok dayanacağını tahmin etmiyorum."

Yerine kimin geleceğini soruyorum:

"Ruslar oraya 100 binden fazla asker sokmuşken, bütün kilit şehirleri işgal altında tutarken, ancak kendilerine daha sadık bir adamı işbaşına getirirler. Bu da şimdilik göründüğü kadarıyla Gizli Polis Şefi, AGSA'nın Başkanı Esadullah Serveri'dir."

YARIN: BİRLİKTEN KUVVET DOĞAR

Liselerde Anarşi Ağı

İşçi sınıfı ile tabanda bağ kuramayan İGD bu okullara yöneliyor

Anarşistler, daha çok meslek liselerine yöneliyor

- Akşam liselerinde olay çıkmıyor. Çalışan insanları anarşiye karıştıramıyorlar
- İstanbul'da 207 liseden 60 kadarında eğitim huzur içinde sürüyor

HABER MERKEZİ

Geçtiğimiz bir-iki yıl içinde anarşi mihrakları daha çok üniversite öğrencilerine yönelir, faaliyetlerini bu kesimde yoğunlaştırırlardı. Ancak son yıllarda, özellikle de içinde bulunduğumuz öğrenim yılında, terör odakları liselere yöneldiler.

Özellikle iki ay önce "Kahramanmaraş katliamının protestosu" adı altında yapılan eylemler kamuoyunun dikkatini liselere çekti.

NEDEN LİSELER?

Neden liseleri seçtiler? Gencecik çocuklardan ne istiyorlar? Anarşi odaklarının liselere yönelmelerinin nedenlerini şöyle açıklayabiliriz:

1) Birkaç yıldır zorba gruplar faaliyetlerini üniversitelerde yoğunlaştırmışlardı. Bir süre öğrencilerin bazılarını etkileyebildiler. Ancak olaylar bu grupların gerçek yüzlerini ortaya çıkarmaya başladı. Ülke ve gençliğe zararlı eylemler, üniversite gençliğini olumsuz deneylerle eğitti. Eylem planları boşa çıkıyor, itibar kazanmak bir yana her geçen gün zorba grupların peşlerinden gidenler azalıyordu. Liselere yönelmek için bu bir nedendi. Onların anlayışıyla "Üniversitelerden artık fazla iş çıkmıyor"du.

2) Lise öğrencileri hayat hakkında deneysiz oldukları için toplumdan kopuk fikirler daha kolay yerleşebilirdi kafalara. Üniversite öğrencileri ile kıyaslandığında, bu yaştaki insanlar iş-güç sahibi, eli ekmek tutan, belki çocuk sahibi olan yetişkin insanların sorumluluk duygusuna sahip değillerdi. Hayatı, toplumu yeni tanıyan, sıcakkanlı olan bu insanlar daha umursamazdılar. Devrimciliği "heyecan" olarak kavrayıp daha gözüpek davranabilir, maceralara alet edilebilirlerdi. Yetişkinlere göre, yeni fikirlere daha açıktılar. Toplumun bütün değer yargılarını bir kalemde silen anlayışlar, bu gençlere "ilginç" gelebilirdi. Bu yaştaki gençlerin arayışları ve öğrenme tutkuları kolayca istismar edilebilirdi.

3) Bir diğer neden ise lise öğrencilerinin MHP'li komandoların baskılarından şikayetçi olmalarıydı. Bu durum, "solcu" gözüken gruplara "kurtarıcı" görünümü sağlıyordu. Bu poz altında yönlendirme kolay olacaktı.

4) Başka bir neden ise lise öğrencilerinin, yüksek öğretimdeki gibi dağınık durumda olmamalarıydı. Eğer bir okul da bazı gençler etkilenebilirse hakimiyet daha kolay ve çabuk yayılabilirdi. Ele geçirilecek bir okul, her zaman için maceralara sürüklenebilecek hazır, kitlesel bir mevzi olurdu.

Zorba grupların taktik planları olan "liselere yönelme"nin sonucunu geçtiğimiz dönem tüm kamuoyu gördü. Ölüler, yaralılar, gözaltına alınanlar...

Olaylara adı en çok karışan liseler

1) Bakırköy İzzet Ünver Lisesi.
2) Esenler Lisesi.
3) Küçükçekmece Lisesi.
4) Zeytinburnu Endüstri Meslek Lisesi.
5) Gültepe Endüstri Meslek Lisesi
6) Maçka Endüstri Meslek Lisesi.
7) Hasköy Lisesi.
8) Feriköy 50. Yıl Lisesi
9) Vefa Gündüz ve Akşam Liseleri
10) Şehremini Lisesi.
11) Pertevniyal Lisesi.
12) Haydarpaşa Lisesi.
13) Kadıköy (Göztepe) Ticaret Lisesi.
15) Kartal Endüstri Meslek Lisesi.

LİSELERDE ÖĞRENİM TÜRÜNE GÖRE ANARŞİNİN DAĞILIMI

İstanbul, ortaöğrenim kurumlarının en çok bulunduğu ilimiz. Toplam 207 lise var İstanbul'da. Normal öğrenim gören okulların dışında 11 özel lise, 39 meslek lisesi, 18 ticaret lisesi, 11 hemşire lisesi ve 7 imamhatip lisesi bulunuyor.

Anarşinin bu okul türlerine göre dağılımı ise şöyle:

MESLEK LİSELERİ SIK SIK OLAY ÇIKAN LİSELERİN BAŞINDA GELİYOR

Liseleri türlerine göre incelediğimiz zaman, normal eğitim gören liselerin dışında en çok olayların çıktığı liselerin meslek liseleri olduğunu görüyoruz. Özellikle kendine "solcu" diyen zorba grupların işçi sınıfı içinde tabanda kolaylıkla güç toplamayadıkları için nitelikle eleman yetiştiren bu liselere yöneldiklerini görüyoruz. Bu liselerden kazandıkları taraftarlarla işçi sınıfına tepeden hükmedebilmenin planlarını yapıyorlar.

İGD adlı örgütün durmadan tekrarladığı "Gençliğin yolu, işçi sınıfının yoludur" sloganı, meslek liselerine "özel olarak eğilmek"te (!) ifadesini buluyor. Meslek liselerinde eğitim sorunlarının yoğun olarak kendini göstermesi de, zorba grupların eylemlerine zemin hazırlıyor.

KIZ LİSELERİNDE İDARE BASKISI

Kız liseleri ile hemşire yetiştiren liselerin özelliği ise bu okullarda komando veya "solcu" geçinen grupların baskısı yerine genellikle okul idarelerinin ortaçağdan kalma baskılarının kendini hissettirmesi. Bu liselerin bazılarında öğrencilerin camdan dışarı bakmasının bile yasaklandığı biliniyor. Bazı yatılı okullarda kitap ve gazete okumak bile idare baskısına neden oluyor. Bu okulların adı anarşi olaylarına nadiren karışıyor.

AZINLIK LİSELERİNDE OLAY ÇIKMIYOR

Azınlık milliyetlere mensup yurttaşların çocuklarının gittiği azınlık liseleri ise olaylarda adı hiç duyulmayan yerler. Bu liselerde öğrenim, sanki bambaşka bir dünyadaymışcasına olaysız ve aralıksız sürüyor.

AKŞAM TİCARET LİSELERİ: ÇALIŞAN İNSANLAR ANARŞİYE KARIŞMIYOR

Dikkat çeken bir diğer nokta ise akşam ticaret liselerinde olayların yok denecek kadar az olması. Çünkü bu okullarda okuyan öğrenciler gündüz çalışıyorlar. Akşam liselerinde orta yaşlı kimselere de raslamak mümkün. Ayrıca her meslekten kişiye rastlamak mümkün. Olaylara az rastlanmasının nedeni, bu öğrencilerin çalışan, genellikle, evli, çocuk sahibi kişiler olmaları. Sorumluluklara sahip, çalışan, üretim yapan insanlar anarşiye karışmıyor.

Genellikle "İslamcı" görüşteki gençlerin etkin olduğu imamhatip liselerinin de adını olaylarda fazla duymuyoruz.

İSTANBUL'DA 207 LİSEDEN 40 KADARINDA SÜREKLİ OLAYLAR ÇIKIYOR

Araştırmalarımız sonucu İstanbul'daki 207 liseden 40 kadarında sürekli olayların çıktığını tespit ettik. Tümünün listesini vermeye gerek duymuyor, en çok karışan 14 liseyi yazıyoruz.

Sık sık olayların çıktığı bu okulların dışında 95 kadar lisenin adının da anarşi olaylarına şu veya bu ölçüde karıştığını görüyoruz. Geri kalan 60 kadar okulda ise huzur içinde bir eğitimin sürdüğünü söyleyebiliriz.

Bu tablo anarşi ve zorbalığın liselere yüzde 70'e yakın bir oranda sıçradığını gösteriyor.

YARIN: ZORBA GRUPLAR VE EYLEMLERİ

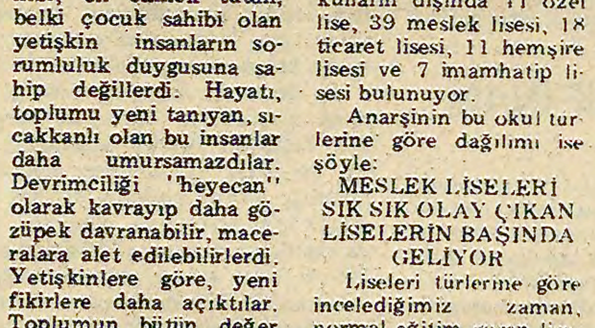

PASAPORT ALMAK İSTEYEN VATANDAŞLAR İŞLEMLERİN UZAMASINI PROTESTO ETTİ

İSTANBUL (ÖZEL)

Yurt dışına gitmek üzere pasaport almak isteyenler Emniyet Müdürlüğü önünde uzun kuyruklar oluşturdu. Pasaport almak için başvurularda bulunan vatandaşlar işlemlerin uzun sürmesini protesto için Vilayet binası önünde toplandılar. Valiyle görüşmek isteyen vatandaşlar, Nevzat Ayaz'ın makamına daha gelmemesi nedeniyle aralarında dört kişilik bir heyet seçtiler.

Pasaport numarası almak için 15 gün beklediklerini belirten yurttaşlar "torpilli olanların" sıraya girmeden pasaport aldıklarını söylediler.

SORUŞTURMA

Afganistan'ın işgali ve Sakharov'un sürgüne gönderilmesi konusunda yazarlarımız ne düşünüyorlar? (1)

Ünlü fizik bilgini ve insan hakları savunucusu Andrei Sakharov, Sovyetler Birliği'nin Afganistan'ı işgalini kınadığı için baskıya uğradı ve sürgüne gönderildi.

İşgalci bir dış siyasetle ülkelerin bağımsızlığını hiçe saydığını gösteren Sovyetler Birliği'nin, ülke içinde uyguladığı zorbalık siyasetiyle de özgürlüğü ayaklar altına alması dünyanın her yerinde büyük tepkilere yol açıyor.

Türkiyeli yazar ve aydınların bu konudaki görüşlerini almak amacıyla düzenlediğimiz soruşturmaya verilen yanıtları bugünden başlayarak yayınlıyoruz.

Sorular:

1) Ünlü fizik bilgini Andrei Sakharov'un, Sovyetler Birliği'nin Afganistan'ı işgalini kınadığı için baskıya uğramasını ve sürgüne gönderilmesini, Türkiyeli bir aydın olarak nasıl karşılıyorsunuz?

2) Türkiyeli yazar ve aydınlar olarak Afganistan'ın işgaline karşı çıkmak için sizce neler yapılabilir?

ÇETİN ALTAN

(Yazar)

Türkiye kendisinin özgürlük mücadelesinde, henüz örnek bir yere gelememiş olduğu için, çağın düşünce fikir özgürlükleriyle ilgili sakatlıkları üzerine görüşlerini belirtmesi, dünya kamuoyu için yeterince ilginç olmamaktadır.

Kendi sanat ve düşün adamlarının uğradığı acı ve sıkıntıların nedenlerini tam olarak ortadan kaldırmadan, başka yerlerde değişik koşullar altında da olsa, aynı sıkıntı ve zorluklara uğramış olan aydınları savunma gücü elbette ki politik bir görüntünün ötesinde etken bir anlam taşımayacaktır.

Gönül insan özgürlüğünün tüm dünyada ve bu arada Türkiye ve Sovyetlerde de daha geniş ve daha çağdaş olmasını diler.

NEZİHE MERİÇ

(Öykücü)

1) Durmadan insan hakları diyoruz, temel özgürlükler diyoruz, yinelemekten usanmıyoruz. Eğer laf olsun diye söylemiyorsak bunu, elbette Afganistan'ın işgalini de kınıyorum Sakharov'a yapılanları da

2) Kendi memleketimizde, kendimizi kurtarmak için ne yapmamız gerekiyorsa, onu yapmamız gerek. Dert aynı, savaş da aynı olacak elbette.

HASAN HÜSEYİN

(Ozan-yazar)

1) Bütün dünya bizi konuşurken, bizim kalkıp, Afganistan olayları üzerine ahkam kesmemiz yakışık almaz. Kendi durumumuzu gözlerden saklamak amacına yönelik sağcı - gerici - faşist yayınlarla aynı doğrultuda görünmek, Türkiyeli hiç bir aydına onur getirmez. Ne derler: ''Sen önce kendi şeyindeki kazığı çıkart da, sonra başkasının gözünde çöp ara!''

Afganistan olaylarını değerlendirmeye kalkmak benim gibi bir ozanın, bir yazarın ne haddine!.. Ben daha Kore, Vietnam, Şili, İran olaylarını değerlendirmeye fırsat bulamadım, nerede kaldı Afganistan olayı!..

2) Türkiyeli aydınlar ve yazarlar, önce kendi evlerini temizlesinler! ''Kendisi muhtaç-ı himmet bir dede, nerde kaldı gayrıya himmet ede'' sözü bizimdir. Kore'ye asker göndermekle, Irak'ın Nuri es-Said Paşasını desteklemeye kalkmakla Afganistan olayında ABD'nin yanında görünmeye çalışmak arasında hiç bir ayrım yoktur bence. Yeterince gülünç duruma düşmüşüz, izin verin de daha fazla gülünç duruma düşmeyelim!..

MEHMET AKİF İNAN

(Yazar)

Saharof olayı, Sovyet yönetiminin mantığı açısından değerlendirilince içinde hiç bir sürpriz unsuru bulunamaz. Saharof mevcut Sovyet rejimine ters düşen bazı girişimlerde yer almıştır çünkü. 1970 yılında İnsan Hakları Komitesi'ni kuranlardan biri, kendisidir. Siyasi tutuklamalara hep karşı çıkmıştır. Hür sendikacılıktan yana girişimde bulunmaktan çekinmemiştir. Resmi uygulamaları eleştiren görüşlerinin Batıya sızması, özellikle Afganistan'ın işgalini kınaması karşısında Sovyet yöneticilerinin seyirci kalacağı elbette düşünülemez.

Rejim, O'nu sürgüne göndermekle, kendi kendini savunmuştur. Hatta bu savunma, Saharof'un ünü dolayısıyla, oldukça pasif bile sayılabilir. Eğer Saharof Nobel Barış Ödülü alan bir Akademi üyesi olmasaydı, Hidrojen bombasının babası bulunmasaydı, çoktan ''öte dünyaya'' havale edilmişti. Şükretsin Gorki şehrine sürüldüğüne; cezasını oldukça ucuz atlattı.

Aslında Saharof'un tutumu bir özeleştiri niteliğindedir: Komünizme itiraz etmiş değil, uygulamalara muhalefeti var sadece. Bu bakımdan O'nun bu tavrında, ben kendi dünya görüşüm hesabına, en küçük bir yarar göremem. Bence O'nun kavgası, bir ''öz'' kavgası değil, bir ''ayrıntı'' dalaşmasıdır o kadar. Ama görüyorum ki bu dalaşmayı hem kapitalist dünya, hem de anti-Sovyetçi Komünistler kendilerine malzeme edinmişlerdir, semerelendirmeye çalışıyorlar. Tepe tepe kullansınlar, derim. Böyle ayrıntılardan medet ummak, onların sanatı olmuştur zaten.

Bizse ''küfür ehlini tek millet'' sayan bir dünya görüşünün bağlısıyız. Kızılı kadar, karasına da karşıyız emperyalizmin Onların aralarındaki ihtilaflar bizim için öyle pek önemli değildir. Hatta bu ihtilafların çoğunu ''aldatmaca'' sayarız, danışıklı döğüş biliriz.

AFGANİSTAN İŞGALİ

Kızıl ve kara emperyalizmin ''danışıklı döğüş''üne bir örnektir. Afganistan asla Amerika'nın muvafakati alınmadan işgal edilmiş değildir. İki emperyalist dev, kendi aralarında, dünyayı bölüşmüşlerdir. Bunun aksine inanmak bile emperyalizmin oyununa gelmektir; onların telkinlerine aldanmaktır.

Emperyalizmin baş hedefi, İslam ülkeleridir. Bu 1 milyar 300 milyonluk milletin başkaldırısından korkuyorlar.

Bütün tedbir ve hilelerine rağmen korktuklarının başlarına geleceğinden şüphemiz yoktur. İslam dünyası bir uyanış sürecine girmiştir çünkü.

EMİL GALİP SANDALCI

(Yazar)

1) Kınıyorum.
2) Kınamalıdırlar.

TAHİR ÖZÇELİK

(Tiyatro eleştirmeni)

1) Kendisini tanıyalım, tanımayalım, neler yaptığını bilelim, bilmeyelim, ortada bir olay var: Sovyetlerin ünlü fizik bilgini, 1975 yılında Nobel Barış Ödülünü kazanan Andrei Dimitriyeviç Sakharov, Rus ordusunun Afganistan'a girmesini kınadığı için, Sibirya'da Gorki kentine sürülmüştür. Üstelik Sakharov, bildiğim kadarıyla, hidrojen bombasının geliştirilmesine önemli katkılarda bulunmuştur. (Bunun tartışmasına girmek istemiyorum, konu da bu değil).

Hadi, sıradan Sovyet vatandaşlarının aynı akıbete uğradıklarını hesaba katmayalım, İsveçli yazar Jan Myrdal'in kitaplarının Moskova kitap fuarına sokulmamasını geçelim, ama bir Vins, bir Soljenitsin, bir Sakharov'un Sovyetler Birliği yöneticilerinin gözünde ''persone non grata'' sayılıp sürülmeleri deliler evine kapatılmaları ya da Batıya sığınmak zorunda bırakılmaları, bu tür olayların ne ilki ne de sonuncusu.

Türk aydınlarının nasıl tavır alması gerektiğine gelince, zina yapan bir kadını taşlayarak öldürmek için toplanmış olanlara İsa'nın söylediklerini anımsamakta yarar var: ''İçinizde en günahsız, en namuslu kimse, ilk taşı o atsın!''

2) ''İnsanlara özgürlük ve barış'' sloganıyla sosyalizmin erdemleri vurgulanırken, faşizmin kuyruk sallayıcıları özgürlük ve barış kavramlarını unutturmak, insanlığı sömürü çarkının dişlileri arasına atmak için binbir yolu denerken, bu arada çeşitli terör grupları Türkiye'nin özgürlük ve barış içinde yaşama koşullarını, özlemini kimbilir hangi çıkar çevrelerinin yüreklendirmesiyle gittikçe daha çok tehdit ederken, Afganistan olayının, sosyalist kampı yıpratıp parçalama amacını güdenler için etkin bir silah olduğunu kimi ''aydın''larımız pek farketmişe benzemiyor.

Her olayda CIA parmağı arayan, üfledi mi mangalda kül komayan ilerici, devrimci etiketli ''aydın''larımızın hamhumşaralopçu tutumları karşısında halkımız gereken tepkiyi gösteriyor. Böyleleri her an ''köle'' olmaya hazırdır. Onlar için ''tutsaklık'' ve ''bağımlılık'' onur verici durumlardır.

MUZAFFER HACIHASANOĞLU

(Öykücü)

1) Sakharov'un düşünce yapısı ve uğradığı baskılar hakkında ayrıntılı bilgiye sahip değilim. Düşüncelerinden dolayı yazarların, sanatçıların, bilim adamlarının suçlanmalarının, baskı altında tutulmalarının karşısındayım, ancak Türkiye'de bilim adamları, yazarlar, öğretmenler, avukatlar, hekimler, düşünceleri yüzünden, kurşunlanır, öldürülür, baskı altına alınır, işlerinden olurken, filmler, oyunlar, kitaplar yasaklanabilirken Sakharov olayının Türk yazarı ve düşünürü için önemli sayılamayacağı kanısındayım.

2) Ulusların kendi yönetimlerini kendilerinin ortaya koyabilmeleri en doğru yoldur kuşkusuz. Afganistan olayı büyük güçlerin birbiriyle yarışmalarından doğmuştur.

Bizim kendi sorunumuz daha önemlidir; Türkiye, çağdaş yöntemlerle, ekonomik bakımdan, sömürgeleştirilmeye çalışılmaktadır. Türkiyeli aydın ve yazarların asıl bu oyuna karşı güçlü bir savaş vermeleri gerekeceği kanısındayım.

İSMET ZEKİ EYÜBOĞLU

(Yazar)

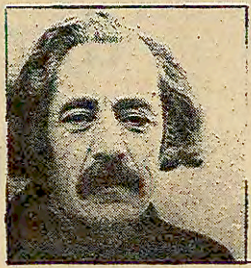

1) Dünyanın neresinde olursa olsun, insan düşüncesinden dolayı suçlu olmaz. Düşünce, uygarlığın gerekli ürünlerinden biridir. Ve insanı da öteki yaratıklardan ayıran düşünme yeteneğini taşımasıdır. Bir aydın, hükümetlerin doğrultusunda düşünme gereğinde değildir. Aydınları, bilginleri, bilgeleri, hükümetin doğrultusunda düşenmeye itmek, bir hükümet düşünürü örneği ortaya çıkarmak, hangi açıdan bakılırsa bakılsın faşizme yatkındır.

Bir ülkede bütün aydınlar tek doğrultulu düşünüyorlarsa, o ülke, uygarlığın hangi aşamasında olursa olsun yine baskı altındadır. Baskı yöntemleri de bütün gelişmelere karşıdır. Hükümetlerin görevi aydınlara düşünme yöntemi aşılamak değil, düşünme olanağı sağlamaktır. Hükümet doğrultusunda düşünmenin geçerli sayıldığı ülkelerde düşünce özgürlüğü bir görünüş olmaktan öteye geçemez. Uygarlık gelişmeyi, gelişme de değişmeyi gerektirir. Değişmenin olmadığı yerde gelişme gelişmenin olmadığı yerde de değişme olamaz.

Çağımızda birtakım bilginleri düşüncelerinden dolayı baskı altına almak, uygulanan yönetime düşman saymak, kimi ülkelerde uygarlık anlayışı diye gösterilmek isteniyor. Oysa gerçek, uygarlık anlayışı gösterilmek istenene de, yapılana da karşıdır. Bilginleri baskı altında tutmakla uygarlığı bağdaştırmak, yurt sevgisini yaymak, gelecekten korkmaktan, güçsüzlüğünü örtbas etmekten başka bir işe yaramaz. Yönetimlerin en güçsüzü de hangi baskı aşamasında olursa olsun, hükümet doğrultusunda düşüneni, gerçek düşüncelerini açıklamaktan kaçınanıdır. Saharov olayı bize yansıtıldığı gibiyse, ne uygarlıkla ne düşünce özgürlüğüyle, ne de insanlıkla bağdaşır. Bilginleri baskı altında bulunduran, onları kendi düşünce ortamında düşünmeye iten yönetimler, yöneticiler, sonunda yasaklamalara, baskı altında tuttuklarına sığınmaktan kurtulamazlar. Uygarlık tarihi bize ulusların düşüncelerinden dolayı asıp kestikleri bilginlerle, bilgelerle, övündüklerini göstermektedir. Çağımız Avrupası Ortaçağda engizisyonla yaktığı bilginlerle övünmektedir. Yasak koyanlardan da ancak utanç duymaktadır.

2) Ülkemizde aydınlara düşen bir görev vardır. O da komşularımızda görülen çağdışı eylemlere, saldırılara karşı çıkmak, bunu düşünce adına, uygarlık adına yapmaktır. Kimi yönetim düzenlerine duyulan yakınlık, çağdışı davranışları, başka ulusların egemenliğini ortadan kaldırmaya yönelik eylemleri sevimli göstermek için bir neden olmamalı. Hangi nedenlere dayanırsa dayansın, bir ulusun bağımsızlığını sarsacak davranışlar uygarlıkla bağdaşmaz.

Bu gibi tutarsız olaylar karşısında aydınların yapacağı, karşılıklı söyleşiler değil, seslerini dünyaya duyuracak, yapılan işlerin yersizliğini, insanlığa aykırılığını ortaya koyacak girişimlerde bulunmak, gerekirse uluslararası toplantılar düzenlemektir. Ancak bunları yapabilmek de yalnız okur-yazar olmayı değil, belli bir uygarlık aşamasına ulaşmayı gerektirir. Yazarın görevi kitap yazıp satmak değil, önce içinde yaşadığı toplumu, sonra bütün insanları aydınlatmaya çalışmaktır. Çağımızda insanın sınırları genişlemiştir. İnsan, içinde yaşadığı toplumun değil evrenin yurttaşıdır artık. Bundan dolayı aydın çağından sorumludur. Çağının insanlarına karşı uygarlık görevi vardır. Yalnız bulunduğu çevreden sorumlu olmak, kendini öyle görmek, yaşama ortamını bir kaplumbağa kabuğu gibi sırtında taşımak, çağımızla bağdaşır bir davranış değildir. Bu yalnız hayvana yaraşır bir davranıştır. Aydınlarımız böyle sevimli kaplumbağalar olmamalı.

RAUF İNAN

(Eğitimci-yazar)

1) En büyük değer insandır. İnsanlık sürekli olarak bunu gerçekleştirmeye çalışmıştır. Bin yıllardan beri. Dinler, düşünler, sanat, bütün ayrıntılarıyla bu amacı gütmüştür. Ancak buna çok geç varabilmiştir. İnsan hakları bildirileri, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Bildirisi bunun belgeleridir. Bütün devrimler bu amacı güder. Toplumsal düzenler, düşünceler bunu sağlamak içindir. Buna yaklaşan, bunu gerçekleştirmek isteyen her girişim insanlığa hizmettir. Ondan uzaklaşan her girişim insanlığa düşmandır. 1961 Anayasa'mız, ondan önce Atatürk düşünü bunu en geniş ölçüde kapsamaktadır. Bireylerin olsun, örgütlerin olsun, toplumların, devletlerin bu yönde girişimlerinin bu ölçüde değerlendirilmesi gerekir.

2) Sanırım ki henüz kendi yurdumuzdaki bu acılı sorunları çözmek için hiç girişimde bulunmayan sanatçılar ve yazarlar, Afganistan olayına karşı ne yapabilirler? Milyonlarca insanımızın yabancı ülkelerde sürünmesi ve yurdumuzda milyonların çeşitli yöntemlerle sömürülerek ilkellik, zebillik içinde bırakılması karşısında düşünmeyen, kımıldamayan, ayağa kalkmayan ve patlamayanlar, ulusal sorunlar karşısında susanlar uluslararası sorunlara ne yapabilirler?

SORUŞTURMAMIZIN YANITLARI YARIN DA SÜRECEK

Güreş antrenörleri, Kayseri Talas'a taşınmaktan memnun

■ "Güresçilerimizin Kayseri Talas kampında disiplinli çalışmaları, Avrupa Şampiyonasında bizi basarıya götürür"

ANKARA (AA)

Ankara Şeker Öğrenci Yurdunda iki hafta kamp yaptıktan sonra çalışmaların Kayseri Talas Eğitim Kampına taşınması Milli Takım antrenörleri arasında sevinçle karşılandı.

Antrenörlerden Mahmut Atalay, Hasan Sevinç ve Bayram Şit sevinçlerini şu sözlerle ifade ettiler:

''Güreşçilerimizin Kayseri Talas Kampında disiplinli çalışmaları Avrupa Şampiyonasında bizi başarıya götürür.''

Güreşçilerin işi ciddiye alması halinde başarılı olacağımızı belirten her üç antrenör de Avrupa Şampiyonası ile ilgili görüşlerini şu şekilde açıkladılar:

MAHMUT ATALAY:

''Güreşçilerim Talas'ta yeterli bir şekilde çalışma imkanı bulacaklardır. Biz antrenör olarak onlara sadece teknik bilgiler verebiliriz. Ata sporumuzun bugün içinde bulunduğu durumdan kurtulması için güreşçi, antrenör, yönetici ve eski sporcular olarak elele vermeliyiz. Talas kampında gerekli disiplin sağlanır ve iyi bir çalışma ortamı hazırlanırsa iyi sonuç almamız sağlanmış olur.''

BAYRAM ŞİT: ''Kampa aldığımız güreşçilerimiz şu anda eldekilerin en iyisidir. Bunların içinde gelecekte Avrupa ve dünya minderlerinde sesimizi uzun yıllar duyuracak genç istikbal vadeden güreşçiler bulunmaktadır.

HASAN SEVİNÇ:

''Son yıllarda sırtımız minderden kalkmamaktadır. Bunun nedeni de ata sporumuza gereken önemin verilmeyişi. Şimdi teşkilat ve devlet olarak ata sporumuza gereken önem verilmeye başlanmıştır. Güreşin bütçesi son yıllarda görülmemiş bir bütçedir. Bunların hepsi Türk güreşinin yeniden dünya minderlerinde canlanması içindir. Güreşçilerimizin Kayseri Talas'ta yeterli çalışma imkanı bulacaklarına inanıyorum. İyi ve disiplinli bir çalışma ile Avrupa Şampiyonasında başarılı olmamamız için hiç bir sebep yoktur. Yeter ki güreşçilerimiz giydikleri formanın hakkını versinler.''

Milli Takım Antrenörlerinden Hasan Sevinç.

Türkiye Kupası çeyrek final maçları bugün oynanıyor

Trabzon-Altay

ANKARA

Türkiye Kupası çeyrek final ilk maçları bugün oynanıyor.

Trabzonspor kendi sahasında Altay ile Galatasaray ise İstanbul'da Gaziantepspor ile karşı karşıya geliyor. Çeyrek finalin diğer takımlarından Fenerbahçe deplasmanda Lüleburgazspor ile, Adanaspor Erzincan'da Erzincanspor ile karşılaşacak.

Gedikpaşalı bir futbolcu soyguncu çıktı!..

İSTANBUL (AA)

Gedikpaşa Kulübünün bir futbolcusu İstanbul'da geçtiğimiz perşembe günü meydana gelen 2.6 milyon liralık soygun olayının sanığı olarak yakalandı.

28 Şubat Perşembe günü Nuruosmaniye Vezir Küçükyıldız Sokak Cafer Bey Han'daki 3/4 sayılı Şabo Aydın'a ait kuyumcu dükkanından bir kişi tarafından 2 milyon 639 bin 690 lira tutarında para ve mücevher çalınmıştı.

İSTANBUL 1.AMATÖR KÜME FİNALLERİNDE

Şiddetli yağmur ve soğuk nedeniyle 30.dakikasında iptal edilen Vefa-İstanbulspor maçından bir görünüş.

Dikilitaş-A.Hisarı yenişemediler. 1-1

HAKEMLER: Ergüven Yılmaz xx, Hazım Gökal xx, Tezcan Oal xx

DİKİLİTAŞ: M.Ali xx, Fuat xx, Osman xxx, Feridun xx, Zafer xx, Nejat xx. Erdoğan xxx, Müjdat xx, Ömer xxx (Mazlum xx), Kerem xx, Alper xx

A.HİSARI: Levent xxx, Ertan x (Ümit xx), Mehmet xxx, Numan xxx, Raci xx, Serdar xx, Olgunxxx Ercan xx, Faruk x, Ahmet xx, Basri xx

GOLLER: Ömer (dak.20), Ercan (dak.70)

YILDIZ 22 MAÇ SONRA YENİLDİ..

TEKEL: 2. YILDIZ: 1

HAKEMLER: Cahit Türküt xx, Tayfun Özcan xx, Kemal Ceylan xx,

TEKEL: Mehmet xx, Şeref x, K.İsmail xxx, Abdullah xxx, Erol xxx, Oğuz xx, Tahsin xx, B. Hüseyin xxx, K.Hüseyin xxx, Sinan xx, Şenol xx (Hasan ?)

YILDIZ: Erkan x, Kadri xxx (Fethi x). Feridun x, Metin xx, Ömer xx, Ekrem x, Erol xx (Furkan xx), Hüsamettin x, Hakan xx, Burhan x, Muzaffer x.

GOLLER: Şenol (dak.63. penaltıdan), Şeref (dak.78 kendi kalesine) K.Hüseyin (dak.82)

KIRMIZI KART: Hasan, Ekrem

VEFA-İSTANBULSPOR

İstanbulspor, Vefa maçı 30.dakikada şiddetli yağmur ve soğuk yüzünden iptal edildi.

1.AMATÖR KÜME FİNALLERİNDE PUAN DURUMU

TAKIMLAR	O	G	M	B	A	Y	P
DİKİLİTAŞ	4	2	-	2	5	3	6
YILDIZ	4	2	1	1	4	2	5
TEKEL	4	2	1	1	5	4	5
T.TAYFUN	4	1	1	2	4	4	4
A.HİSARI	4	1	2	1	6	7	3
VEFA	4	1	2	1	4	6	3
İSTANBULSPOR	4	1	3	-	5	7	2

10.Boks Teşvik Turnuvasında

Soğuk yüzünden bazı maçlar yapılamadı

İSTANBUL (ÖZEL)

İstanbul Boks Ajanlığı tarafından düzenlenen 10. Yıldızlar ve Gençler Boks Turnuvası geçtiğimiz hafta yapıldı.

Ancak 2 gün sürmesi gereken müsabakalardan bazıları soğuk ve yakıtsızlık yüzünden iptal edildi ve turnuva 1 gün sürdü.

Yapılan müsabakalarda şu sonuçlar alındı: 51 kg: Muhammet Yıldırım (FB) Nuri Duru'ya (ferdi) sayıyla, 57 kg: Erhan Akça (1.Ordu) Orhan Cemhacıoğlu'na (ferdi) sayıyla, Çetin Soydam (BJK) Cumhur Özlem'e (Maltepe) sayıyla, 60 kg: Kadir Altaylılar (1.Ordu) Abdullah Tuncer'e (B.Boronkay) sayıyla, Kadir Yavuz (FB) Mustafa Zengin'e (Okmeydanı) sayıyla, Recep Kansızoğlu (1. Ordu) Şeref Yılmaz'a (Maltepe) 3. raundda hakem kararıyla, 63.5 kg: Muzaffer Yıldırım (Feriköy), Ali Yargün'e (Maltepe) 3. raundda hakem kararıyla, Şükrü Kurak (Altınay) Ufuk Bağkıran'a (Maltepe) 1. raundda hakem kararıyla, Mehmet Topaç (Okmeydanı) Osman Ekşi'ye (FB) sayıyla, Secaattin Üçurdum (1. Ordu) Mehmet Çavuşoğlu'na (Okmeydanı) sayıyla, Serhat Serbest (ferdi) Ali Karaca'ya (FB) sayıyla, 71. kg: Vahap Demir (Maltepe) Turhan Parlak (BJK) sayıyla, 75 kg: İsmail Cevahiroğlu (Altınay) Adem Ekşi'ye (FB) sayıyla galip geldiler.

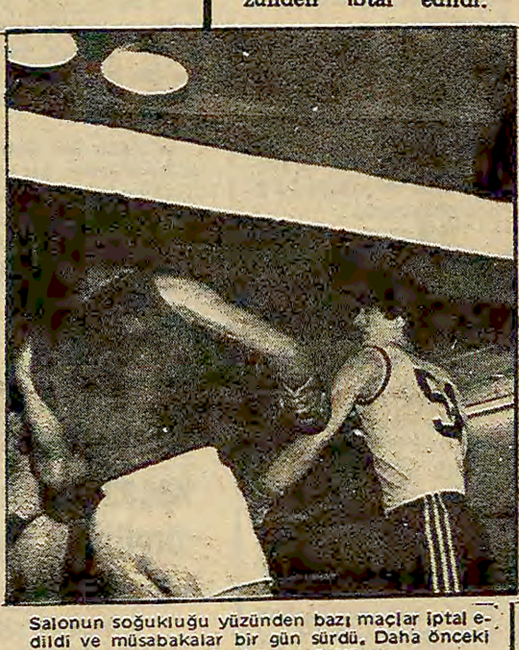

Salonun soğukluğu yüzünden bazı maçlar iptal edildi ve müsabakalar bir gün sürdü. Daha önceki teşvik turnuvalarından bir an görülüyor.
(Fotoğraf: AYDINLIK)

1. Ligde geçen hafta

G.Saray için tehlike çanları çalmaya başladı

Şampiyonluk için Trabzonspor en önde gidiyor.

Türkiye 1. Liginde 19. haftayı geride bırakıp 20. haftaya girerken artık kimin şampiyonluğa oynayıp kimin düşme tehlikesinde olduğu hemen hemen kesinlik kazandı...

Trabzonspor zorlu bir Kayseri deplasmanından iki puan çıkarıp bu yıl da şampiyonluğun en güçlü adayı olduğunu artık herkese kabul ettirdi... Bunun yanı sıra ligi başından beri bırakmayan ikinci Karadeniz takımı Rizespor, önüne çıkana gol yağdırıyor. Rizespor'un ikinci sıraya iyice yerleşmesinde hiç şüphesiz açık futbol, bol gol parolasının payı büyük. Rizespor bu sezon şimdiye kadar başarılmayan bir şeyi başarıp, 19. haftada rakip filelere tam 29 gol atıp bir de rekor sahibi oldu.

İsimlerinden başka büyüklükleri kalmayan İstanbullu üç büyük ise, ufak tefek şeylerle teselli buluyorlar. Fenerbahçe bu hafta bir puanla yetinirken, Beşiktaş ve Galatasaray arasındaki yarıştan Beşiktaş kârlı çıktı.. Galatasaray ise tarihinin en ağır bunalımını atlatamadı. Üstelik görünen odur ki, atlatıncaya kadar lig bitecek, Sarı-Kırmızılılar ikinci lige düşecek.(!)

Diyarbakırspor ikinci lig vizesini hazırlamaya başladı bile, üçüncü takım ise şimdilik pek belli değil... Bakalım önümüzdeki hafta, lige ve klasmana nasıl bir durum getirecek.

HAFTANIN GÖRÜNÜMÜ

HAFTANIN TAKIMI: Trabzonspor **HAFTANIN HAKEMLERİ:** Talat Tokat - İbrahim Acar - Coşkun Kutay (Kayserispor Trabzonspor maçında)
HAFTANIN FUTBOLCUSU: Osman (Rizespor)
HAFTANIN MAÇI: Rizespor - G.Antepspor
HAFTANIN KARMASI: ŞENOL (Trabzonspor) - TURGAY (Trabzonspor) - MUHARREM (Rizespor), ZAFER (Altay), BİLAL (Altay) - ENDER (Eskişehirspor) - ERDOĞAN (Galatasaray), MEHMET (Orduspor) HÜSEYİN (Rizespor), OSMAN (Rizespor), HÜSEYİN (Eskişehirspor).
ATILAN GOL SAYISI: 18

PUAN CETVELİ

TAKIMLAR	O	G	M	B	A	Y	P
TRABZON	19	7	2	10	16	7	24
RİZESPOR	19	10	6	3	29	22	23
BURSASPOR	19	9	5	5	20	13	23
FENERBAHÇE	19	8	6	5	20	19	21
BEŞİKTAŞ	19	6	5	8	20	19	20
ALTAY	19	6	5	8	16	15	20
ESKİŞEHİR	19	5	4	10	15	15	20
ORDUSPOR	19	6	5	8	19	22	20
ZONGULDAK	19	4	5	10	18	16	18
ADANASPOR	19	6	7	6	16	16	18
G.ANTEPSPOR	19	6	7	6	17	18	18
GÖZTEPE	19	5	6	8	17	22	18
A.DEMİRSPOR	19	5	8	6	18	18	16
GALATASARAY	19	3	6	10	15	19	16
KAYSERİSPOR	19	3	6	10	9	14	16
D.BAKIRSPOR	19	4	10	5	15	25	13

Ali Uras: «G.Saray, psikolojik bir çöküntü içinde»

Beşiktaş yenilgisinden sonraki ilk antremana çıkan Galatasaraylı futbolcular.

İSTANBUL (THA)

Galatasaray Kulübü Başkanı Prof. Ali Uras ''Galatasaray bir psikolojik çöküntü içindedir. Gerekirse bir masaya yatırılıp bir operasyon yapılabilir'' dedi. Galatasaray'ın Beşiktaş karşısında aldığı yenilgiyi futbolcuların kendilerine olan inançlarını yitirmesine bağlayan Ali Uras yaptığı açıklamada özetle şunları söyledi:

''Sporda galibiyet de, mağlubiyet de normal ve olağan sonuçlardır. Ancak bir takım önde götürdüğü bir karşılaşmanın önemli bir bölümünde durur ve aldığı maçı verirse bunu ciddi ciddi düşünmek gerekir. Benim gördüğüm kadarıyla Galatasaray bir psikolojik çöküntü içindedir. Ve gerekirse masaya yatırıp bir operasyon yapılabilir.''

Moskova bütün...

(Baştarafı 1.Sayfada)

dı. Özellikle Norveç'in Afganistan işgalinden sonra savunma harcamalarını yüzde 10 artırması ve Moskova'dan gelecek bir saldırıya karşı hazırlıklara girişmesi, Sovyetlerin tepkisine yol açtı.

Moskova ötedenberi Norveç'e karşı "iğneleme politikası" izliyor ve bu ülkeyi huzursuz ediyor. Moskova'nın Norveç'i NATO'dan bağımsızlaştırmaya, boyun eğdirmeye ve "Finlandiyalaştırmaya" çalıştığı biliniyor. Ancak, Sovyetlerin son müdahalesi Norveç hükümetinin büyük tepkisine yol açtı ve Sosyal Demokrat Başbakan Frydenlund Moskova'ya "NATO ile ilgili siyasetlerimize saldırmayı sürdürürseniz ilişkilerimiz bozulur" dedi. Norveç'in Danimarka'yı da savunmasını güçlendirmeye zorladığı ve bu iki ülkede halkın Afganistan işgalinden sonra Sovyetlere karşı askeri hazırlıkların artırılmasını istediği bildiriliyor.

SOVYET BASINI ALMANYA'YA SALDIRIYOR

Sovyet yayın organı Literaturnaya Gaseta, Almanya'yı da "Amerika'nın siyasetini izlediği takdirde bunun çok kötü sonuçlar doğurabileceğini" yazarak tehdit etti. Sovyet basını, aynı şekilde İngiltere'yi de eleştirdi ve bu iki ülkeye Amerika'nın yanında yer almaması konusunda "ikaz" da bulundu. Moskova, Bonn hükümetini, Alman ordusunu Almanya dışı ülke ve bölgelerde kullanmak için hazırlık yapmakla suçladı.

Literaturnaya Gaseta'nin özellikle Almanya-Türkiye ilişkilerinden büyük rahatsızlık duyduğu görülüyor. Sovyet yayın organı, Almanya'yı Türkiye ile "eskiden olduğu gibi özel ilişkiler" geliştirmekle suçladı. Bilindiği gibi Almanya, "ekonomik istikrara kavuşması amacıyla" Türkiye'ye ekonomik yardımın gerçekleştirilmesini üstlenmiş ve ayrıca Türkiye Ordusunun yeni silahlarla takviye edilmesi için de elinden geleni yapacağını açıklamıştı.

"JAPON HÜKÜMETİ JAPON ANAYASASINI ÇİĞNİYOR"

Sovyet basını, Amerika, Kanada, Yeni Zelanda ve Avustralya'nın Pasifik Okyanusunda tertipledikleri ortak manevralara Japon donanmasının katılmasına karşı çıktı ve Japon hükümetini hedef haline getirdi. Sovyet yayın organları konu ile ilgili yorumlarında, Japon donanmasının manevralara katılmakla Japon anayasasının çiğnendiğini ileri sürdü. Moskova, Pasifikteki tatbikatların savunmasıyla ilgili olmadığını ve "saldırı amacı" taşıdığını iddia etti. Moskova'nın Japonya'yı Kuril adaları nedeniyle ötedenberi tehdit ettiği ve Japon hükümetine boyun eğdirmek için Japon karasuları üzerinde Sovyet savaş uçaklarının sık sık dolaştığı biliniyor.

Sovyetler Birliği'nin son bir ay içinde Avrupa ülkelerinin yanısıra, Komekon üyesi Romanya ile, İran ve Pakistanı da tehdit ettiği biliniyor.

Afganistan işgaline şiddetle karşı çıkan İran'da Humeyni, Beni Sadr ve diğer yetkililerin Sovyetleri hedef alan konuşmalar yapması ve Afganistandaki direnişçileri destekleyeceklerini açıklaması, Sovyetlerin tepkisine yol açmıştı. Sovyet Elçisi, "İranda Sovyet elçiliği işgal edilirse tavrınız ne olur?" sorusuna, "İran bir kaç saat içinde yerle bir olur' cevabını vermişti. Sovyet diplomatlarının Humeynı ve diğer İranlı yetkililere başvurarak Sovyet aleyhtarı yayın ve konuşmaların önlenmesini istedikleri, Afganistan'daki Sovyet birliklerinin bir tehdit unsuru olarak İran sınırına yakın bölgelerde operasyonlara giriştikleri ve askeri yığınak yaptıkları biliniyor.

Moskova, yeni sınır komşusu haline gelen Pakistan'a, "Afganlı direnişçilere yardımı kesmediği takdirde bağımsızlığının ortadan kalkabileceğini" hatırlatmıştı. Rusya'nın Afganistan işgaline sert tepki gösteren Romanya'yı da ağır baskı altına aldığı ve Gromiko'nun özel olarak Romanya'yı bu amaçla ziyaret ettiği biliniyor. Ancak Romanya, Gromiko'nun bu baskılarına karşı direnmiş ve Romanya'nın bağımsız politikasından taviz vermeyeceği açıklanmıştı. Böylece Moskova'nın son zamanlarda Türkiye'nin yanısıra, Almanya, Norveç, İngiltere, diğer Avrupa, özellikle Avrupalı NATO ülkeleri, Romanya, İran, Pakistan, Japonya'yı hedef alan ağır tehditlerde bulunduğu anlaşılıyor . .

Bazı bakanlıklarda...

(Baştarafı 1 Sayfada)

olarak bilinen Beklan Susmuş tarafından hazırlandığı bildirilirken, Bakan Barlas Küntay ve Müsteşarın ise sürgünlerden yana olmadığı öğrenildi.

Öte yandan İstihbarat Daire Başkanlığına getirilen Ali Elverdi'nin kardeşi Atila Elverdi'nin odalara zorla içinde üç hilalli bayrak resmi bulunan tablolar astırmak istediği belirtiliyor

DİYANET İŞLERİNDE DÖVÜLEN 29 MEMUR

Yerel Yönetim Bakanlığı dağıtıldıktan sonra 29 memur da Diyanet İşleri Başkanlığına gönderildi. Önceki gün göreve başlamak için Başkanlığa giden 29 memur dövüldü. Memurların Personel İşleri Müdürlüğünün kapısının önünde dövüldüğü, Kadir isminde odacının da başının yarıldığı bildirildi. Dayak yiyen memurların şikayetçi olmak için bir yetkiliye gittikleri, yetkilinin ise, "Biz burada hepimiz sağ görüşlüyüz. Solcuları barındırmayız. Ancak saldırıya da karşıyız. Saldırganları bildirin işlerine son verelim" dediği öğrenildi.

Ayrıca Milli Eğitim Bakanlığında tayinlerin sürdüğü, komandoların ise koridorlarda iş takipçilerini dövmeye devam ettiği gelen haberler arasında.

GÜMRÜK VE TEKEL BAKANLIĞI

Gümrük ve Tekel Bakanlığında ise sürgün listelerinin hazır olduğu, ancak Maliye Bakanlığının para vermemesi üzerine yollukların ödenemediğinden tayinlerin yapılamadığı öğrenildi. Öte yandan Müsteşar Hacı Burhan Özfırat'ın yetkilerinin de Sıkıyönetimce elinden alındığı bildirildi.

DSİ'DE

TMMOB Başkanı Teoman Öztürk, DSİ'de çalışan sözleşmeli teknik personelin bir kısmının işine son verildiğini, bir kısmının ise başka illere sürgüne gönderildiğini açıkladı.

Öztürk açıklamasında şunları belirtti: "İçlerinde TMMOB yöneticisi ve işyeri temsilcilerinin de bulunduğu 200'ü aşkın ilerici, demokrat, yurtsever mühendis ve mimarın bir kısmının işine son verilmiş, bir çoğu da faşist terörün yoğun olduğu illere sürülmektedir."

Öztürk, DSİ'de faşist baskıların artırıldığını, her kata polis yerleştirilerek personelin, polisle beraber çalıştırılmak istendiğini sözlerine ekledi.

Kör Hariciye

(Baştarafı 1.Sayfada)

Çivara, Ndondo ve Senderai o akşam sınırdışı edildiler. Demirel hükümetine yaptığımız bütün başvurular sonuçsuz kaldı.

Çivara, Ndondo ve Senderai dünkü seçimlerde büyük zafer kazanan ZANU'nun resmi temsilcileriydiler. Onları Aydınlık adına ülkemize davet etmiş ve yiğit Zimbabve halkının başarısına katkıda bulunmak istemiştik. Türkiye halkının, kurtuluş savaşı veren bir ulusa candan desteğini göstermeye çalışmıştık.

Hükümete ve CHP'ye de başvuruda bulunduk. Doğan Yurdakul'la birlikte Dışişleri Bakanlığına gittik. Dışişleri Bakanlığı İkili İlişkiler Dairesi Başkanıyla görüştük. "Gelen heyetle görüşün, yakında iktidar olacaklar" dedim. "Bunların fazla bir önemi yok." diyerek başvurumuzu ciddiye almadılar. ZANU'nun resmi görüşme talebini ilettik, cevapsız kaldı. Daha sonra Yurdakul'la birlikte CHP'ye gittik. O sırada CHP Genel Sekreter Yardımcısı olan Hasan Esat Işık'la görüştük. Aynı tutum orada da vardı. Yılların hariciyecisi Işık'a belki gerçeği anlatabiliriz ve bir destek sağlayabiliriz diye düşünmüştük. Yanıldığımızı anladık. Onlar da görüşme isteğine sırt çevirdiler .

Şimdi Zimbabve'de bayram var. Irkçılığa ve sömürgeciliğe unutulmaz bir şamar indiren Kara Afrika'nın güneyinden dünyaya zafer haberleri yayılıyor. Artık Dışişleri Bakanlığı da öğrenmiştir. Kör siyasetin, gerçeğe gözleri kapamanın maliyetini hesaplamak onların görevi.

ZANU'nun zaferi umarız bundan sonrası için bir ders olur.

Mugabe'ye ve Zimbabve halkına Türkiye'den kucak dolusu sevgiler yolluyoruz. Zaferiniz kutlu olsun. Dört yıl önce birlikte geçirdiğimiz dört günü hâlâ bütün sıcaklığıyla anıyoruz.

Türkiye halkının candan desteği hâlâ taptaze.

Daha büyük zaferler dileğiyle...
Pamberi Ne Çimurenga!
(Devrim İçin İleri!)

TİKP Genel Başkanı Doğu Perinçek, sıkıyönetimde yargılanıyor

HABER MERKEZİ

Türkiye İşçi Köylü Partisi (TİKP) Genel Başkanı Doğu Perinçek ve Yazar Leyla Yurdakul'un 'Proleter Devrimci Aydınlık, Seçmeler 1" adlı kitapta TCK'nın 142. maddesine aykırı davrandıkları iddiasıyla İstanbul Sıkıyönetim 1 numaralı Askeri Mahkemesinde yargılanmalarına başlandı.

Savcı, kitabı yayınlayan Leyla Yurdakul ve önsözü yazan Perinçek'in "Sosyal bir sınıfın diğer sosyal bir sınıf üzerinde tahakkümünü amaçlayan propaganda yaptıklarını" iddia ederek en az yedi buçuk yıl hapisle cezalandırılmalarını istedi.

TİKP Genel Başkanı Doğu Perinçek duruşmadaki sorgusu sırasında kitabın daha önce yayınlanan "Proleter Devrimci Aydınlık" dergilerinden bazı yazıların derlemesi ile oluştuğunu belirtti, hazırladığı önsözde ise bu yazılardaki fikirlerin değerlendirmesini yaptığını söyledi.

Hakkında suçlamaları reddeden Perinçek, Sıkıyönetim Mahkemesinin TCK'nın 142. maddesiyle ilgili davalara bakamayacağını ve bu maddenin Anayasaya aykırı olduğunu söyledi.

Duruşma Leyla Yurdakul'un ifadesinin alınması için 25 Nisan Cuma gününe ertelendi.

Tariş'in önü...

(Baştarafı 1 Safyada)

300 kadar MHP'li Genel Müdürlük önünde korsan miting yaptı. "Tariş'e komünistler giremez", "Tariş komünistlere mezar olacak" diye bağıran komandolara polis müdahale etmedi. Daha sonra yoldan geçen bir kişiye saldıran komandolar, bu olayın fotoğrafını çekmek isteyen bir başka yurttaşı da dövdüler ve fotoğraf makinesini tahrip ettiler. Polis bu olaya da seyirci kaldı.

GENEL MÜDÜR OLAYLARDAN HABERSİZ!

Geçtiğimiz günlerde işten atılan birçok işçi itiraz etmek üzere Genel Müdürlüğe geldi, fakat buraları elinde tutan MHP'li komandolar tarafından geri çevrildiler.

Tariş Genel Müdürlüğüne MHP'lilerin yuvalanması üzerine görüşlerini aldığımız AP İzmir İl Başkanı Hayrettin Yorgancıoğlu, "Bu meselenin üzerine gideceğini ve böyle olaylara müsaade etmeyeceğini" belirtirken Merkez İlçe Başkanı Yavuz Onursal sözkonusu kişilerin MHP'li değil AP'li olduklarını söyledi. Tariş Genel Müdürü Hakkı Gürün ise olup bitenlerden haberdar olmadığını öne sürerek Tariş'e MHP'li kişilerin doldurulduğu haberlerinin asılsız olduğunu savundu.

TİKP İL BAŞKANI YETKİLİLERİ UYARDI

Tariş Genel Müdürlüğündeki gelişmeler üzerine basına bir açıklama yapan Türkiye İşçi Köylü Partisi İzmir İl Başkanı Oktay Kutlu, 'MHP'liler Tariş Genel Müdürünün önünde sıradan vatandaşlara sürekli saldırıyorlar. Olayların önlenmesi için yetkilileri uyarıyoruz" dedi. Oktay Kutlu şunları söyledi:

"3 Mart 1980 günü Tariş Genel Müdürlüğünün önünde 300 kişilik bir grup 'Tariş komünistlere mezar olacak' diye bağırarak gösteri yapmış ve yoldan geçen vatandaşlara saldırmışlardır. Anlaşılmaktadır ki, MHP'lilerin başını çektiği bu saldırgan grup Genel Müdürlüğün önünde sürekli olarak bekletilmekte ve işçilere karşı bir vurucu güç olarak Tariş işletmelerine sokulmak istenmektedir.

"Bir kere daha tekrarlıyoruz. Bu tutumla Tariş işletmelerinde huzurun sağlanması, işçilerin Rusya'nın hizmetindeki maceracılar tarafından istismarının önlenmesi mümkün değildir. Bu tutum tam tersine Tariş işletmelerinde yeni olayların başlatılmasına hizmet edecektir.

"Tariş Genel Müdürü Hakkı Gürün'ü, emniyet ve sıkıyönetim yetkililerini Genel Müdürlüğün önünde sürekli saldırılar düzenleyen bu kanun tanımaz grubu derhal dağıtmaya çağırıyoruz."

T.C. KARTAL
2. ASLİYE HUKUK
MAHKEMESİ
Esas No: 1979-44
Karar no: 1979-141
Hakim: Tahir Tüzün - 10018
Katip: Makbule Elmas
Davacı: Ali Karslı- Maltepe Gülsuyu Gecekonduları Elif Sok. No:24
Davalı: Nüfus Memurluğu
Dava: soyadı düzeltilmesi.

Zafer ZANU'nun...

(Baştarafı 1.Sayfada)

bayram yerine döndüğü bildiriliyor. Halk, ZANU bayraklarıyla ırkçılığa ve sömürgeciliğe karşı zaferi kutluyor.

Salisbury sokaklarında gençlerin ellerindeki silahları kaldırarak horoz taklidi yaptığı belirtiliyor. Horoz, ZANU-FP'nin amblemidir. Halk da yollarda dans ediyor.

Resmen açıklanan seçim sonuçlarına göre, Joshua Nkomo'nun Zimbabve Afrika Halk Birliği—Yurtsever Cephe (ZAPU-PF) 20, "İç Çözüm" ve sahte seçimlerle işbaşına getirilen teslimiyetçi lider Abel Muzoreva'nın "Afrika Birleşik Ulusal Birliği (UANC)" örgütü ise ancak 3 milletvekili kazanabildi. Seçimlere katılan diğer 6 parti ise hiç milletvekili çıkaramadı.

Bilindiği gibi, Zimbabve'nin yeni Parlamentosunda 80 siyah milletvekilinden başka, 20 parlamenter de beyaz azınlığı temsil ediyor.

Zimbabve Parlamentosunda beyaz azınlığı ise eski Başbakan İan Smith' in "Rodezya Cephesi" adlı örgütü 20 milletvekili ile temsil edecek.

MUGABE BAŞBAKAN

Seçimlerden büyük bir zaferle çıkan Mugabe'ye İngiltere hükümeti 4 Mart günü resmen Zimbabve'nin ilk bağımsız hükümetini kurma yetkisi verdi.

Seçimlerden sonra Mugabe çok sayıda yerli ve yabancı basın mensubunun katıldığı bir basın toplantısı düzenledi.

Mugabe sözlerine, "Zafer haberini öğrendiğim zaman kalbim hızla çarptı. Sevinçliyim. Bunu haketmiştik. Halkımız, milli mücadeleye yaptığımız katkıyı değerlendirdi. Zafer, bütün Yurtsever Cephenindir'' diyerek başladı.

Mugabe hükümeti kurmak için Nkomo, Beyaz Rodezya Cephesi hatta İan Smith'in görüşlerini alacağını, hatta bunların yeni hükümette görevlendirilebileceğini söyledi. Mugabe, beyaz silahlı kuvvetler komutanının değiştirilip değiştirilmeyeceği yolundaki bir soruya, yönetime önce var olan kurumları kullanarak başlayacağını, daha sonra giderek değişiklikler yapacağını anlatarak cevap verdi. Mugabe çoğunluğun, azınlığı ezmesine razı olmayacaklarını, ülkede herkesin kendini emin hissetmesi gerektiğini söyledi.

Mugabe, ülkesinin Güney Afrika'ya karşı bir üs olarak kullanılmasına müsade etmeyeceğini, Güney Afrika'nın da saldırılarına göz yummayacağını belirtti.

Mugabe ayrıca, İngiliz Vali Soames'ten bir süre daha ülkede kalmasını istedi.

TEPKİLER

* Tanzanya Devlet Başkanı Julius Nyerere, seçim sonuçlarından memnun olduğunu, bu sonuçların kendisini şaşırttığını söyledi.

* "Ateş Hattı" ülkeleri (Tanzanya, Zambiya, Angola, Mozambik, Botswana) dışişleri bakanları ve bu arada Nijerya, uluslararası topluluğun Mugabe'nin zaferine saygılı olmasını istediler.

* İngiltere Dışişleri Bakanı Lord Carrington Lordlar Kamarasında yaptığı konuşmada, Mugabe'nin zafer sonrası yaptığı açıklamalardan memnunluk duyduğunu ifade ederek, milli birlik ve uzlaşma çağrısı yaptı. Carrington bu arada komşu ülkelerin Zimbabve'ye destek olmasını da istedi.

* ABD Dışişleri Bakanlığı yetkilileri Mugabe'nin bu derece büyük bir başarı sağlamasından şaşkınlık duyduklarını, bu ülkeyle normal ilişliler kurma konusunda umutlu olduklarını söylediler.

TASS

Sovyet haber ajansı TASS, Zimbabve'nin Güney Afrika ve Batının tehdidi altında kalacağını ileri sürdü.

TASS eski Başbakan Muzorewa'yı da "ip cambazı" olarak niteledi ve son seçimlerde bozguna uğradığını söyledi.

GÜNEY AFRİKA

Irkçı Güney Afrika Başbakanı Pieter Botha, komşu ülkelerin iç işlerine karışmadıklarını iddia ederek, bazı hükümetlerin yardım isteklerine cevap için askeri destek gönderdiklerini ileri sürdü.

Mugabe'nin zaferi Güney Afrika hükümeti tarafından hoşnutsuzlukla karşılandı.

TİKP, MUGABE'Yİ KUTLADI

Türkiye İşçi Köylü Partisi Genel Başkanı Doğu Perinçek, Zimbabve seçimlerini kazanan ZANU örgütü lideri Robert Mugabe'ye bir tebrik telgrafı çekti. Perinçek, telgrafta, "Zimbabve halkının büyük zaferini yürekten kutlar, ırkçılığa, sömürgeciliğe, emperyalizme ve iki süper devletin hegemonyacılığına karşı mücadelenizde başarılar dilerim" dedi.

ZANU heyeti...

(Baştarafı 1.Sayfada)

günü, Aydınlık'ın konuğu olarak Türkiye'yi ziyaret ettiler. Ancak Zimbabve halkının temsilcileri zamanın MC hükümeti tarafından ziyaretlerinin 4. gününde sınır dışı edildiler.

'PAMBERİ NE ÇİMURENGA!" DEVRİM İÇİN İLERİ!

"Devrim İçin İleri!"... Zanu heyeti, Zimbabve halkının mücadelesini karşılamaya gelen yüzlerce devrimciyi böyle selamladı. "Pamberi ne çimurenga!" Karşılama töreni Türkiye ve Zimbabve halklarının coşkun bir dayanışma gösterisiydi. Türkiye halkı Zimbabve halkının yanındaydı, önderlerini sevgiyle bağrına basıyordu.

Aydınlık adına Oral Çalışlar başkanlığındaki heyetle ZANU heyeti iki halkın dayanışma duygularını dile getirdiler.

Ancak, zamanın MC hükümeti Çivara başkanlığındaki ZANU heyetini sınırdışı etme kararı aldı. Ziyaretlerinin 4. gününde konuklar gözaltına alınarak, apar-topar havaalanına götürüldüler. Bu arada İstanbul Emniyet Müdürlüğü yetkilileri basına yaptıkları açıklamalarda ZANU heyetinin Türkiye'ye sokulmaması yolunda tertibat aldıklarını, ancak her şeye rağmen girdiklerini öne sürüyor ve heyet üyelerine hakaretlerde bulunuyordu.

Oysa ZANU heyeti daha F.Almanya'da iken Türkiye'nin Bonn Büyükelçiliğine başvurarak, hükümet yetkilileriyle de resmi temaslarda bulunmak istediklerini bildirmiş, maddi ve manevi destek isteyeceklerini duyurmuşlardı. Bu arada Aydınlık dergisi Yazı İşleri Müdürü Doğan Yurdakul resmi karşılama için Dışişleri Bakanlığına başvurdu.

Türkiye basını ve aydınları ZANU heyetinin sınırdışı edilmesini protesto ettiler. Bu arada Aydınlık, Cumhurbaşkanına, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine, BM Irk Ayrımına Karşı Özel Komiteye ve Afrika Birliği Örgütü Başkanlığına yazdığı mektuplarda olayı kınadı.

Aydınlık ayrıca hükümetin sınırdışı kararını Danıştay'a götürdü. Danıştay, MC hükümetinin sınırdışı kararını daha sonra bozdu ve kararı iptal etti.

Erzurum'da...

(Baştarafı 1.Sayfada)

kililerinin ise bombanın başkaları tarafından Ali Taş'ın evine atıldığını ileri sürdükleri öğrenildi.

ANKARA'DA

Ankara Hasköy Yıldız Mahallesinde komandoların kahve taraması olayında ölenlerin sayısının 3'e çıktığı bildirildi. Komandoların bastığı kahvede yaralanan ve SSK Ankara Hastanesinde tedavi altına alınan Hasan Uludağ'ın kurtarılamayarak öldüğü öğrenilirken yaralı 6 kişinin sağlık durumlarının ise iyiye gittiği belirtildi.

İSTANBUL'DA

Şişli İlçesinin Çağlayan semtinde görevli toplum polisi Mahmut Özen kimliği belirlenemeyen kişilerce öldürüldü.

ORDU'DA

Ordu'nun Kumru İlçesi Esnaf Kefalet Kooperatifleri Başkanı Mehmet Derle ölü olarak bulundu. Fatsa'ya bağlı Dicle Köyü yolunda cesedi bulunan Mehmet Derle'nin ensesinden bir kurşunla vurularak öldürüldüğü saptandı.

BİNGÖL'DE

Önceki gün Diyarbakır Barosuna bağlı Avukat Şakir Elçi'yi öldürdüğünü bildirdiğimiz MHP'li katil Mithat Dosdoğru'nun, geçen yıl öldürülen eski Bingöl Belediye Başkanının yeğeni olduğu açıklandı. Mithat Dosdoğru Şakir Elçi'yi vurduktan sonra silahıyla birlikte yakalanmış ve gözaltına alınmıştı.

URFA'DA

Urfa Kapalı Cezaevinden firar etmek isteyen 11 hükümlü komando, jandarmalar tarafından cezaevi çatısında yakalandılar. Yatak çarşaflarını birbirine bağlayıp kaçmaya kalkan komandolar, olaydan sonra Kahramanmaraş Cezaevine nakledildiler.

Haksız tayin...

(Baştarafı 1. sayfada)

yüzünden istifa ettikleri öğrenildi.

Aydın Sağlık Koleji Müdürü Tevfik Ertem'in Malatya'ya sürgün edilmesi ve yerine MHP'liler arasında "Yüzbaşı" olarak tanınan Aydın Devlet Hastanesi Sinir Hastalıkları Mütehassısı Turgut Özcan'ın vekaleten atanması tepkilere yol açtı. Güven Pehlivan, Yüksel Cengiz, K. İzer, Mithat Dinçer, Altan Alkan, Fevzi Akdoğan, K. Akdeniz ve Veli Ordemir isimli İl Yönetim Kurulu üyeleri partiden de ayrıldıklarını açıklarken, İl Yönetim Kurulu İkinci Başkanı da görevinden istifa etti.

Öte yandan müdürlerinin sürgün edilmesini protesto eden 300 kadar Sağlık Koleji öğrencisi de direnişe geçti. "Öğretmen Öğrenci Kıyımına Son", "Müdürümüz Gelir, Direniş Biter" sloganlarını taşıyan pankartlar asan öğrenciler daha sonra direnişi bitirdiler.

Aydın Valisi tarafından öğrencilerin direnişi hakkında soruşturma yapmak üzere üç müfettişin görevlendirildiğinin bazı öğrencilerin sürgün edileceğinin ve okulun kapatılacağının açıklanması veliler ve halk arasında huzursuzluğa ve tedirginliğe yol açtı.

«THY...

(Baştarafı 1 Sayfada)

madık. İsteğimiz alım gücümüzün hiç olmazsa 1977 düzeyinde tutulmasıdır'' dedi.

Hava-İş Genel Başkanı 7. dönem toplu iş sözleşmesinden daha geri bir düzeye razı olmayacaklarını ve Kamu İstihdam Komisyonlarını korumakta kararlı olduklarını sözlerine ekledi. Karşılıklı açıklamalara rağmen Hava-İş ile THY Genel Müdürlüğü arasında henüz yeni bir yakınlaşma olmadı.

KAYIP— İstanbul Tıp Fakültesinden aldığım sınıf kartımı kaybettim. Hükümsüzdür.
Altan YALÇINER

KAYIP—İTÜ'den aldığım İETT kartımı kaybettim. Hükümsüzdür.
HAKKI AKTOK

KAYIP— İstanbul Tıp Fakültesinden aldığım sınıf kartımı kaybettim. Hükümsüzdür.
Ayhan ÖZSOY

İLAN
İSTANBUL 8. ASLİYE
HUKUK
HAKİMLİĞİNDEN

978/354

Davacı Nurhayat Özkan tarafından davalı İhsan Özkan aleyhine açılan boşanma davası sırasında:

Şehremini, İbrahimçavuş mahallesi Ayık Sokak No. 1'de ikamet eden davalı İhsan Özkan'a dava arzuhaline havi davetiye çıkarılmış ve bila tebliğ iade edilmiş bilara emniyetçe yapılan tahkikatta da davalının bu adreste bulunmadığının bildirildiği anlaşılmakla;

1.4.1980 günü saat 9'da davalının bizzat duruşmaya gelmesi, gelmediği takdirde gıyap kararı çıkarılacağı, davetiye ve dava arzuhali yerine kaim olmak üzere ilan olunur.
22.2.1980
(Basın: 1587-227)

"İç düşman" kavramı

(Baştarafı 1 Safyada)

yukardaki tanımlamada herkesi kapsayabilecek bir içerik verilmektedir.

Bu tanımlamaya göre, pekala Mustafa Kemal Atatürk dahi "iç düşman" sayılabilir. Atatürk, kurulu Osmanlı düzenini bozmayı, Osmanlı devleti yerine bir Cumhuriyet kurmayı daha başından düşünmüş ve elbette iktidarı ele geçirmek istemiştir. Öte yandan bizzat Sayın Org. Demirel, "Milletini huzura kavuşturamayan bir devlet, aslında geçerliğini ve varlığını yitirmiş sayılır." demektedir. (s.4)

Bugün Türkiye'de kaç tane yurttaş "mevcut yönetimi beğenmektedir?" Silahlı Kuvvetlerin komutanları da, yönetimi beğenmedikleri için daha geçenlerde bir "Uyarı Mektubu" vermişlerdir.

"Politik ihtiras peşinde koşmak" gerçekten de iyi bir yurttaşın ve olgun bir insanın tutumu değildir. Ama böyle davrananlar iç düşman sayılabilir mi? Bugün kurulu düzenin siyasi kadrolarının büyük çoğunluğu politik ihtiras sahibidir ve mevki düşkünüdür. Öte yandan iktidar mücadelesi vermek ise, bütün siyasi partilerin ve toplumumuzun bütün sınıf ve kesimlerinin her günkü işleridir. Siyaset yapmak, iktidar mücadelesi vermek demektir. Bunu ortadan kaldırmaya zaten imkan yoktur.

"Sözde idealist görünenler" nasıl belirlenecektir? Bu mümkün müdür? Ayrıca bir yurttaşa "sözde idealist" göründüğü nedeniyle iç düşman olabileceği kuşkusuyla bakabilir miyiz?

Türkiye'de bugün "halinden ve geleceğinden emin olan" kaç kişi vardır? Emekliler, dullar, yetimler, sigortasız ya da sigortalı işçiler, ekim yapmak için gerekli mazotu, gübreyi alacak parası olmayan çiftçiler, memurlar, tezgahını ve sermayesini yitirmek tehdidi altında olan zenaatkar ve esnaf, milli sermaye sahipleri vb, bütün halk halinden ve geleceğinden emin değildir. Büyük sermaye sahipleri bile o kadar güvensizlik içinde ki, ne olur ne olmaz diye İsviçre'de, Akdeniz kıyılarında villalar satın almakta, yabancı bankalara para yatırmakta ve bir gün oralara gideceğini düşünmektedir.

Dünyamız olsun, ülkemiz olsun son derece nazik bir döneme girmiştir. Türkiye üzerindeki dış tehdit yükselmektedir. Bu tehdidi yöneltenler, ülkemizi "zayıf halka" ilan etmiş ve Türkiye'de kargaşalık yaratmayı siyasetlerinin ekseni olarak saptamıştır. Bu durumda son derece duyarlı olmak, dostla düşmanı dikkatle birbirinden ayırmak zorundayız.

Türkiye'nin milli savunması, bugün çok yerinde olarak kuzeye dönüktür. Savunma anlayışımızdaki "dış düşman" kavramı somut ve açık olarak belirlenmiştir. Hele Ortadoğu'nun orasından burasından tutuştuğu bugünkü şartlarda, "iç düşman" kavramının içeriği de somut ve açık olarak belirlenmelidir. Ele aldığımız yazı, o kadar bulanık ve belirsiz bir anlayış vermektedir ki, herhangi birisi bu yazıya bakarak pekala kendi halkımızın büyük çoğunluğunu "iç düşman" görebilir, kolayca böyle bir ruh hali içine girebilir.

Kanımızca "iç düşman" kavramının sınırları Türkiye Cumhuriyetinin bağımsızlığını ve egemenliğini korumak asli görevine uygun olarak açıkça çizilmelidir. Ülkemizi hedef alan "dış düşman için elverişli bir ortam yaratmak isteyenler" ve bu amaçla yıkıcı faaliyetlere girişenler somut ve açık olarak saptanmalıdır. Hatta bu tür örgütlerin adları konmalıdır.

Aksi halde, hele bugünkü sıkıyönetim şartlarında gecekondu mahallesinde arama yapan görevli, fabrika kapısına ya da bir mitinge gönderilen Silahlı Kuvvetler üyesi, "iç düşmanla" karşı karşıya olduğunu sanabilir. Ve bu anlayıştan yalnız ve yalnız Türkiye'nin düşmanları yararlanır. Ordu ile halk arasındaki birliği, karşılıklı sevgi ve haklara saygıyı yerleştirmek, dış düşmana karşı koymanın en temel koşuludur. Türkiye, daha modern silahlara sahip olan düşmana 50 milyonluk birleşmiş bir ordu olarak karşı koyacak ve bağımsızlığını bu sayede koruyacaktır. Büyük bir devletin saldırısına karşı, ordumuzun kesin üstünlüğü halkın desteğine sahip olması ve kendi yurdunda savaşmasıdır. Bu durumda, geniş halk yığınları ile ordu arasına soğukluk getirecek her türlü anlayış ve uygulamadan şiddetle kaçınmak, Silahlı Kuvvetleri ve halkı bu konuda çok iyi eğitmek gerekmektedir.

Bugün Silahlı Kuvvetlerin en yüksek komutanları, dış tehdide karşı savunma hazırlıklarını yapabilmek için, ordunun bir an önce sıkıyönetim görevini terketmesi gerektiğini belirtmektedirler. Bu tutum, gerçekçi ve sağlıklı bir anlayıştan kaynaklanmaktadır. Ancak bu anlayışın teorisi de yazılı olarak ortaya konmalı, düşünce temeli bütün orduya kavratılmalıdır. Ordu herhangi bir sınıf ve zümrenin, hiçbirimizin beğenmediği kurulu düzenin değil, Türkiye Cumhuriyetinin bağımsızlık ve egemenliğinin savunucusu olma ruhuyla eğitilmelidir. Orduda halk sevgisi ve halka hizmet ruhu pekiştirilmeli, ordu ile halk arasındaki ilişkileri güçlendirecek demokrasi ve özgürlük anlayışı yerleştirilmeli, böylece dış düşmanların "iç savaş" ve kargaşalık siyaseti bozguna uğratılmalıdır.

Bu konularda en duyarlı ve en geniş ufka sahip olmamız gereken bir zamanı yaşıyoruz.

Türk-İş...

(Baştarafı 1.Sayfada)

sinde, Icra Kurulu tarafından hazırlanıp Başbakana verilen konuların başında Parlamentoya sunulmuş olan vergi yasası geliyor.

Türk-İş İcra Kurulunun Başbakan ve bazı hükümet üyeleriyle yaptığı bundan önceki görüşmede sunduğu beş maddelik önlemler paketine ek olarak, dünkü ziyaret sırasında vergi kanunlarında yapılması gerekli değişiklik önerilerinin yanısıra, kıdem tazminatı, tarım ve orman-iş kanunu, anarşinin önlenmesi, Türk Hava Yollarındaki anlaşmazlığın çözümü, 1980 yılı kamu toplu iş sözleşmeleri, birikmiş işçi alacaklarının ödenmesi, politik nedenlerle işten çıkarmalar, nakil ve atamalar ile dar ve sabit gelirlilerin korunması için acilen alınması gereken sosyal önlemler de Konfederasyon görüşü olarak Başbakan'a iletildi.

Türk-İş İcra Kurulunun, sunduğu öneriler şunlar:

* Ücretlerle-ikramiyelerin birleştirilerek vergilendirilmesi, ücretlilerin vergi miktarını artıracak yanlış bir sistemdir.

* En az geçim indiriminin herhangi bir rakama değil, asgari ücret ibaresine dayandırılması gerçekçi olur.

* Asgari ücretin üç katını ifade eden rakama kadar, 8 (bugüne göre, 5.400.-TL'den 16.000.-TL'ye kadar) aylık kazançlardan alınacak verginin yüzde 12 ile sınırlandırılması.

* Türk-İş'in kesinleşmiş görüşüne göre, "Kıdem tazminatı, ödenmesi sonraya bırakılmış bir ücret parçasıdır." Kıdem tazminatı konusunda kazanılmış haklardan vazgeçilmeyeceğinin kesinlikle bilinmesi gereklidir.

* Anarşinin önlenmesi ve güvenlik kuvvetlerinin yetkilerini artırıcı kanunların uygulanmasında, genel olarak can ve mal güvenliğini korumada alınmakta olan önlemler arasında işyerlerinde can güvenliğini sağlayan önlemlere öncelik verilmesi, prodüktüvitenin artışını da sağlayacaktır.

* Hava-İş Sendikası ile THY arasındaki uyuşmazlığın önce grev, sonra da lokavt uygulamasıyla ulaştığı sıkıntılı tablo çözüm beklemektedir. Bu konuda taraflar derhal müzakere masasına çözüm amacıyla oturmalı ve uyuşmazlığı sona erdirmelidir.

* 1980 yılı büyük sözleşmelerin yapılmakta olduğu bir yıldır. 16 işkolundan sekizinde müzakereler başlamış, diğerlerinde hazırlıklar tamamlanmak üzeredir. Bu toplu iş sözleşmelerinin süratle tamamlanması ve barış içinde anlaşmayla sonuçlanabilmesi için gerekli önlemler hemen alınmalıdır.

* Ereğli Kömür İşletmeleri, Denizcilik Bankası, Devlet Demiryolları, Tarım ve Orman Bakanlıkları ve benzeri diğer bazı işyerlerinde çalışan işçilerimizin, kıdem tazminatı, ikramiyeler ve toplu iş sözleşmelerinden doğan alacakları, toplam olarak beş milyar liraya ulaşmıştır. Bunların esaslı bir ödeme planına bağlanması ve bu plana göre ödemelere hemen başlanması gereklidir.

* Siyasi düşünce ayrılığı sebebiyle işten atılmaları, suçu belgelenmedikçe çıkartılma veya tayin edilmeleri, haklı bir idari tasarruf olarak görmüyoruz.

MESS...

(Baştarafı 1.Sayfada)

THA muhabirinin Odakule toplantısı hakkında edindiği bilgilere göre toplantıda şu kararlar alındı:

"MESS tarafından ne verilirse verilsin, Maden-İş Sendikasının greve gideceği bellidir. Greve gidilmesi halinde işverenler lokavt silahının kullanılmasını ittifakla istemişlerdir. MESS'in toplusözleşme görüşmelerinde yürüttüğü hedeflerden geri dönülmesi mümkün değildir. İşyerlerinde greve gidilmesi halinde, grevdeki işçiler titizlikle izlenecek ve bu konuda özel bir organizasyona gidilecektir. Bu konuda zincirleme bir takip ağı kurulacaktır.

"Fabrikalar döviz, ham madde, finansman ve düşük kapasite ile çalışma gibi içinde bulundukları ağır sorunlara rağmen, MESS öyle gerçekçi parasal teklifler vermelidir ki, düşük ücret nedeniyle MESS'in grevleri teşvik ettiği ileri sürülemesin."

MESS'in bugün Maden-İş Sendikasına vereceği karşı teklifi, Maden-İş'in pazar günü İstanbul'da toplanacak işyeri temsilcileri toplantısında görüşülerek karara bağlanacak.

Aydınlık
BAYAŞ Basın-Yayın A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmeni,
ORAL ÇALIŞLAR

Yazişleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür:
S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR
Ankara Temsilcisi: DOĞAN YURDAKUL

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3
Cağaloğlu - İstanbul
Tel: 26 52 44 – 26 61 78
İdare Tel: 26 54 37
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay Tel: 25 38 69 ☐ İZMİR: Özgüler İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90 – 25 25 54 ☐ ADANA: Atatürk Cad.113. Sok. Sefer İşhanı Kat: 3 No:16. Tel: 103 42 ☐ TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 27/10 Tel: 39 00 ☐ DİYARBAKIR: Beyazıt İşhanı, Kat: 3, No: 30, Dörtyol Tel: 3857

YURTDIŞI BÜROLARI
ALMANYA
Burgstr. 78
6 Frankfurt /M 60
Tel: 0611 437 595
FRANSA
95 Rue de la Jonguiere, 75017 Paris
BELÇİKA
188 rue Josaphat, 1030 Brüxelles
Tel: 64 72 120
İSVEÇ
Görgün, Duvgrand S/A, 1 tr. 17236 Sundbyberg,
Tel: 08/296 628
HOLLANDA
Bilderdijkstr. 53, Utrecht
İSVİÇRE
Ch. des Cotes 1
1020 Renens
Tel: 34 21 72

ABONE ÜCRETLERİ
Yurtiçi
3 aylık 900 TL.
6 aylık 1800 TL.
1 yıllık 3600 TL.
Yurtdışı
3 aylık 1125 TL.
6 aylık 2250 TL.
1 yıllık 4500 TL.
NOT: Yurtdışı abone ücretine gönderilen ülkeye göre uçak postası ücreti eklenir.

İLAN TARİFESİ
2.4.6. sayfalar (Sütun/snt) 250 TL ☐ 3.5.7. sayfalar (Sütun/snt) 300 TL ☐ 8. sayfa (Sütun/snt.) 400 TL ☐ 9. sayfa renkli (Sütun/snt.) 500 TL ☐ Yayın ilanı (Sütun/snt.) 100 TL ☐ Doğum, Evlenme, Ölüm (5 sütun/snt.) 500 TL ☐ Küçük İlanlar (Kelimesi) 10 TL

22340-690

Aydınlık
Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ
BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

9 MART 1971'İN PERDE ARKASI

③

DOG'un örgütlenmesi bir noktada tıkanınca, hiyerarşinin kanatları altına girdiler

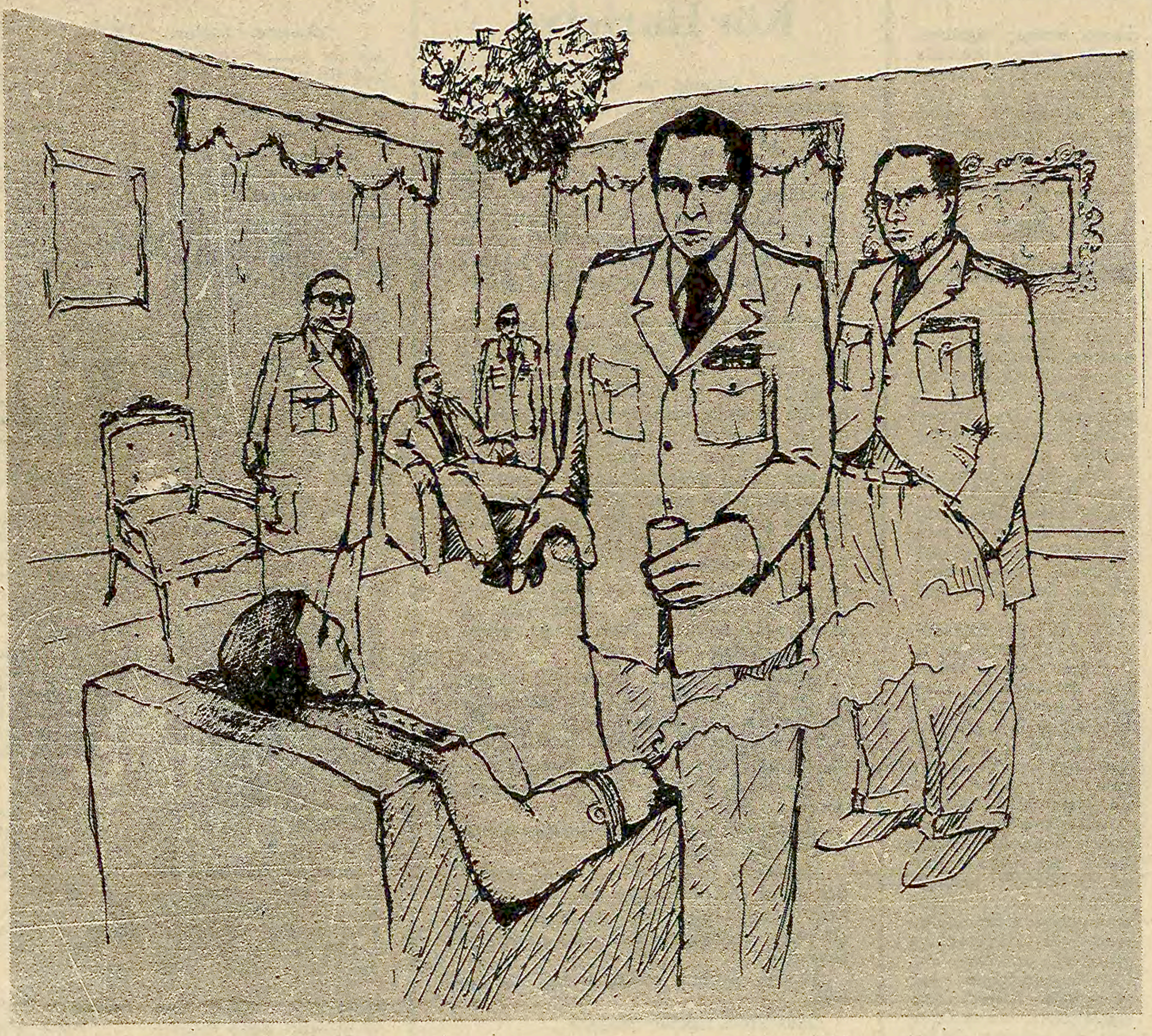

Darbeciler birleşiyor

1970 ortalarında "Gürler" ve "DOG" mihrakları arasında üçüncü bir güç belirmeye başladı, Hava Kuvvetleri Cuntası.

"Liderlere güvenilebilir miydi, yoksa yarı yoldan dönecekler miydi?".. DOG içinde en önemli tartışma buydu

Darbecilerin bir kanadının sivil lideri MHP eğilimli kişilere kadar uzanan bir ilişkiler zincirine sahipti

Zamanın Devlet Başkanı Sunay da gelişmelerden kuşkulanıyordu.

Tağmaç'ın Koçaş'a anlattıkları

12 Mart Muhtırası verildikten 3 gün sonra Memduh Tağmaç tarafından Genelkurmaya davet edilen Sadi Koçaş'a Tağmaç şöyle dedi:

"Bir takım faaliyetler olduğunu uzun zamandır biliyorduk. Bunu sana son görüşmemizde söylemiştim. Ama gerçek oydu ki orduda yaygınlık derecesi hakkında tam bir fikrimiz yoktu. Bu yüzden garnizon garnizon geziyor, hem havayı öğreniyor, hem de subayları aydınlatmaya, onlara güven vermeye çalışıyorduk.

3 Mart'ta Hava Kuvvetlerinde, Ankara'daki komutanları topladıktan sonra, artık bir şeyler yapmak zorunluluğunu görmüş, ama kesin bir karar verememiştik. O toplantıdan sonra Harp Okulu Kanunu için seni çağırdığımda (hele bir süre istifa etme) deyişimin nedeni bu idi. O arada 7 Mart'ta bazı subayların bir evde toplanıp kendi görüşlerine göre ne yapılması gerektiğini konuştuklarını da haber almıştık. Biz bu durumu ve işin şakaya gelir yanı olmadığını görünce 10 Mart'ta Komuta Konseyini toplantıya çağırdık. BU HABER ÜZERİNE HAVA KUVVETLERİNDE DAHA ÜST SEVİYEDE BİR TOPLANTI YAPILMIŞ."

(Sadi Koçaş, 12 Mart Anıları say. 47.)

DOG'un üst rütbelilerle temas kurup kurmama tartışmaları yaptığı günlerde, bir başka gelişme daha ortaya çıkıyordu. 1970 yılında darbecilerin "Gürlerciler" ve "DOG" mihrakları arasında bir orta çizgi savunan üçüncü bir örgütlenme belirdi. Emekli bir subay, 1970 ortalarında meydana gelen bu gelişmeyi şöyle anlatıyor:

"Genç subaylar hareketini (DOG) haber alan ordu üst kademesindeki bazı yüksek rütbeli komutanlar, bu hareketi kendi düşünceleri doğrultusunda kanalize etme gereğini duymuş olacaklar ki, özellikle Hava Kuvvetleri içinde daha değişik bir örgütlenme hareketi başladı. DOG'a yandaş subaylar Hava Kuvvetlerindeki bu hareketin ciddiyetinden pek emin değillerdi. Her ne kadar Hava Kuvvetlerindeki bu hareket radikal olarak görünüyor idiyse de DOG'un ilkeleri daha ileri, daha Atatürkçü ve daha bağdaşık bir düşünceler silsilesi gösterdiğinden, devrim olduğu takdirde, Hava Kuvvetlerindeki bu hareket ile ne şekilde uyuşulacağı konusunda endişeler vardı. Hatta hareket DOG'un kontrolü dışında geliştiği ve daha güçlü bir hareket haline gelmesi mümkün olduğu takdirde, DOG içinde yer alan subayların zamanla tecrit edileceği, devrim hareketi dışına atılacağı, tutuklanacağı endişeleri de yayılmaya başladı.

"DOG'u temsil eden subaylarla Hava Kuvvetlerindeki bu hareketin önderi subaylar arasında bir yerde ihtiyatlı bir yakınlaşma vardı. Hava Kuvvetlerindeki hareket çok daha serbestçe oluyordu. Çünkü bu hareketin havacı komutanın kanatları altında yapıldığı biliniyordu. Bu şekilde Hava Kuvvetleri koridorlarında bile adam tavlandığına şahit olunuyordu. Bunlar içinde, DOG'ca itimat edilebilir insanlar olduğu gibi tersi insanlar da vardı. DOG, haklı olarak bir kısım yüksek rütbeli subaya şüpheyle bakıyor, genç subaylar arasındaki örgütlenmesine hız veriyordu.

Tartışmalar

DOG içinde ne gibi tartışmalar olmuştu? Eski bir subay, kendisine yönelttiğimiz bu soruyu şöyle cevapladı:

"Deniz Kuvvetlerinden Amiral rütbesinde bir subay, Hava Kuvvetlerindeki bu hareketin tutarlı bir düşünce etrafında birleşemeyeceği görüşündeydi. Bu nedenle, hareketin ancak bağdaşık fikirlerle donatılmış, birbirine inanan ve güvenen insanlardan oluşması gerektiği Kara ve Hava Komutanlarına ve onların yakınlarındaki insanlara her zaman güvenilemeyeceğini söylüyordu. Ancak buna rağmen DOG'un bu işi tek başına kendi örgütlenmesiyle başaramayacağı da ileri sürülmekteydi. Bu nedenle, Hava Kuvvetleri içindeki cuntayla temaslar başlatıldı. Bu temaslar, DOG'un sivil kesiminde anlaşmazlıklara yol açtı. Önceleri askeri ve sivil kesim bir araya gelip tartışabilirken, sonraları bu imkanlar ortadan kalktı. Bu nedenle farklı fikirlerin oluşması da doğaldı.

"Sonradan öğrendiğimize göre, DOG'un askeri kesimiyle sivil kesimi arasında Hava Kuvvetleri Cuntasıyla işbirliği yapılması hususunda bir anlaşmazlık çıkıyor. Bu işbirliğine eski 27 Mayısçı emekli general ve çevresindeki bazı kişiler karşıydı. Hatta bu kesimin kendi içinde kopmalara uğradığına dair haberler aldık. İki yazar arasında bazı fikir ayrılıkları olduğu söylendi. Buna rağmen Hava Kuvvetleri içindeki cunta hareketi güçlendikçe, DOG'un sivil kesiminde Hava Kuvvetleriyle birleşme eğilimleri güç kazanıyordu. Bu nedenle, sivil kesimin öncülüğünü yapan yazarın karacı ve havacı komutanlarla görüştüğü belirtildi. Sonunda DOG'un askeri kesimiyle Hava Kuvvetlerindeki cuntanın liderleri arasında bir toplantı yapıldı. Onların, DOG'un genç subaylar arasındaki gücünden yararlanmayı planladıkları düşünülüyordu."

Ortak toplantı

1970 yaz aylarında Ankara'da Çankaya semtinde, daha sonra ölen Mesut Günüşen Albay'ın evinde bir toplantı düzenlendi. Bu toplantıya Tuğgeneral Aydın Kirişoğlu başkanlık yaptı. Toplantıda en az 10-15 kadar, tuğgeneral, albay, yarbay ve binbaşı rütbesinde asker bulunuyordu. Havacıları temsilen konuşan Kirişoğlu, "Biz üst düzeyde organize olduk. Sizin gençlerle ilişkiniz var. Güçlerimizi birleştirelim" diyerek DOG'culara kendilerine katılmalarını önerdi.

Toplantıda, DOG'un Hava Cuntası ve Gürler Paşa'nın himayesindeki Kara Cuntasıyla bir işbirliği yapması şeklinde tartışmalar sürdürüldü. Üç gücün temsilcileri, başını Hava Kuvvetlerindeki cuntanın çektiği işbirliğine karar verdiler. DOG'cular kendi kararlarını ayrıca 9 kişiyle yaptıkları bir toplantıda onayladılar. Bu işbirliğine karşı çıkan denizci subay, "madem ki Havacı Komutan ve Gürler bu işbirliğine razı, o halde açıkça ortaya çıksınlar ve bizimle görüşsünler" diyordu.

Bu görüş, Kara ve Hava Komutanlarına ulaştırıldı. Önce ikisi de görüşmeyi istemediler. Ancak çeşitli girişimler sonunda, Hava Komutanının subayları kabul edip onlarla konuştuğu belirtiliyor. Öne sürüldüğüne göre, Hava Komutanı öneriler karşısında "Gürler Paşa harekatın liderliğini kabul ettiği takdirde, ben de yardımcı olurum" demiştir.

DOG, Kara Kuvvetleri içinde de en azından general rütbesinde bir lider arıyordu. Gürler'in yakın mesai arkadaşı olan general zaten daha önce, "Sol Kemalistler" aracılığıyla DOG'un temsilcisi subaylarla görüşmüştü. DOG'un Kara Kuvvetleri içindeki bazı üyeleri onun liderliğini istediler. Bu sıralarda, Gürler'in yakın mesai arkadaşlarından olan generalin temsil ettiği Kara Cuntası, Hava Cuntası ve DOG arasındaki işbirliği resmileşti ve kurulan ortak yönetim kuruluna DOG'dan da temsilciler girdi. Diğerleri rütbelerinin küçük olduğunu gerekçe göstererek DOG'cuları yönetime katmak istemiyorlardı. Ancak tartışmalar sonucu üç kişiyi almayı kabul ettiler. Aslında DOG'cular onların bilmediği üç kişiyi daha yönetime soktukları için, ağırlıklarını altı kişiye çıkarmışlardı.

Sonuç olarak 1970 sonbaharında, kendilerine "Kemalist" diyenlerin "sol"-"sağ"-"orta" kesimleri bir kader birliğine girmiş görünüyordu. Siyasal görüş farklılıkları ordu hiyerarşisi içinde erimişti. Bütün gruplar umutlarını yüksek komutanların tutum almasına bağlamıştı.

Bir çok cunta faaliyetinin ardındaki adam

"Sağ Kemalistler" olarak adlandırılan grubun lideri, daha önce sözünü ettiğimiz eski 27 Mayısçı, 14'lerden bir milletvekiliydi. Bu lider, Gürler'in yakın arkadaşı olarak birçok cunta faaliyetinin ardındaki adamdı. Nitekim 1969 yılında, Polatlı'da diploma töreni dolayısıyla gelen hükümet erkanını tutuklamak suretiyle bir darbe teşebbüsünde bulunduğundan dolayı zamanın hükümeti tarafından önceden haber alınarak tutuklandığı ve bilahare bu girişimi örtbas edildiği, hakkındaki iddialar arasında yer aldı. Bu kişinin ilişkileri, Kıvılcımlıcılardan şimdi MHP milletvekili olan bazı kişilere kadar uzanıyordu. O zamanki siyasal fikirleri ise, CHP'nin Kemal Satır kanadı ve CGP doğrultusundaydı.

Bu tür yöneticilerin, harekatın başarısızlığına neden olacakları düşüncesi DOG içinde yaygınlaşmaya başladı. Bunlarla sıkı-fıkı ilişkiler kurulmaması gerektiği konusunda düşünceler vardı. Bir emekli asker şöyle diyor:

"Geçmişte bunlar bazı yalpalamalar göstermişti. Fikirlerinden zaman zaman sapıyorlardı. Bu nedenle pek itibar edilmemesi gerekir deniliyordu. Ancak, Kara Kuvvetlerinde bizim de ilişkide bulunduğumuz generalle yakın arkadaşlığı bulunması harekatın dışında tutulmasını engelledi. Çünkü, karacı general bu kişiye nedense çok güveniyordu. Ancak Deniz Kuvvetlerindeki grup ona hiç güvenmiyordu. Buna rağmen o, başından sonuna kadar herşeyden haberdar. Harekat içinde Kara Kuvvetleri yoluyla etkin bile oldu."

Yarın: Devrim Konseyi

Zamanın Genelkurmay Başkanı Memduh Tağmaç, ordu içindeki gelişmeleri dikkatle izliyor, sürekli bilgi alıyordu.

---

açıkça DOĞAN YURDAKUL

"Kral öldü, yaşasın kral"

"Amerika'nın Columbia Üniversitesinde okumuş bir adam, pek rahat olmamakla birlikte, oralarda öğrendiği İngilizcesiyle Amerikalıların sık sık kullandıkları terimleri kullanarak konuşuyor.

"Ama varmak istediği nokta, ülkesine getirmek istediği düzen, Amerika'nın isteyebileceklerinden yüzde yüz farklı. Derebeyliğin ve irticaın etkisi altındaki halk yığınlarını ilk ağızda karşıya almak pahasına da olsa, sanayisiz ve işçisiz bir toplumda Marksist bir düzen kurma tutkusuyla yaşıyor Hafuzullah Amin."

Amin hakkında bunları yazan, Prof. Mümtaz Soysal'dı. (Milliyet 19.9.1979/ Buskaşi).

Beş ay kadar kısa bir süre sonra Amin hakkında şunları yazan da aynı kalem:

"İktidar, laf kalabalığının toz dumanı içinde Hafuzullah Amin cinsinden sadist yapılı bir kişinin eline geçmişse, kişisel kuşkuların ve hırsların cinayetlere kadar varmasını önleyecek doğru dürüst bir ideolojik fren ya da mekanizma yok." (Milliyet 23.2.1980/Avukat Bolluğu)

Beş ay önce Marksist düzen kuracağı söylenen Amin, beş ay sonra ideolojik freni olmayan bir sadist ve katil oluyor.

Bu kez Amin'i deviren Karmal övülmeye başlanıyor. "Temyiz avukatlarını andıran yumuşak ve gösterişsiz" bir adam oluyor. Olur olur. Yarın Karmal devrilir "CIA ajanı" olur, yerine gelen övülmeye başlanır.

Uluslararası Af Örgütünün temsilcisi olarak Afganistan'a giden Prof. Soysal, işgal altında insan haklarına nasıl büyük bir "saygı" gösterildiğini yazıyor. Yeni rejimin serbestlik sağlayıcı ve toparlayıcı bir politika izlemeye çalıştığını anlatıyor.

Karmal "Müslüman kardeşi" Prof. Soysal'a kimseye söylemediklerini söylüyor ve "Artık keyfi tutuklama olmayacak" diyor.

Bu sözler Soysal'ın kaleminden Milliyet gazetesinde manşet oluyor.

Ama bir de bakıyoruz, insan haklarına müthiş saygılı, temyiz avukatları kadar yumuşak ve gösterişsiz Karmal efendi, Soysal'ın yazdıklarının üstünden 15 gün geçmeden Kabil'de sıkıyönetim ilan etmiş. Duvarına "Ruslara ölüm" pankartı asılmış bir bina Sovyet tankları tarafından yıkılıyor. İkibin Şii lideri ve 500 aydın tutuklanıyor.

Rusya ve insan haklarına saygı!

Pankart indirmeye bile zahmet etmeyip, pankartın asılı olduğu binayı yerle bir eden vahşi işgalcinin insan haklarına saygısı da işte bu kadar olur.

Aslında Prof. Soysal'ın yazdıklarında şaşacak bir şey yok. O bir çizgi tutturmuş gidiyor. "Kral öldü, yaşasın kral" diyerek değişiklik ne olursa olsun, yeniyi övüp eskiye lanetler yağdırarak yoluna devam ediyor.

Bizim şaştığımız, Uluslararası Af Örgütünün Afganistan'daki insan haklarıyla ilgili olarak, çizgisi böylesine belli bir kişiden rapor istemesi.

Milliyet gazetesinin bizzat Karmal ve Rusya tarafından tekzip edileceğini bile bile "Artık keyfi tutuklama olmayacak" diye manşet atması.

TV'de HABER YORUM MAGAZİN

- 19.00 HABERLER
- 19.05 LASSIE

Sürekli filmin bugünkü bölümünde Lassie yaralanacak. Kori ve arkadaşı veteriner bulmak için çalışırlarken, Lassie acı çekmektedir.

- 19.30 TAKSİ

Hepsinin gönlünde bir başka alanda ün kazanmak yatan Amerikalı taksi şoförlerine nihayet gün doğar. Hollywood'dan bir film şirketi taksiciler üzerine film çevirmektedir. Tabii taksiciler bu filmde figuran olarak rol alacaklardır.

- 20.00 HABERLER
- 20.35 UYKUDAN ÖNCE
- 20.45 CHARLIE'NİN MELEKLERİ

Bu bölüm "Antika Melekler" adını taşıyor.

- 21.35 DIŞ KAYNAKLI MÜZİK
- 21.55 1.DEVRE NAKLEN YAYIN

Hamburg (Federal Almanya) Hajduk Split (Yugoslavya) arasında oynanacak olan Avrupa Şampiyon Kulüpler Kupası çeyrek final maçı naklen yayınlanacak.

- 22.45 MÜZİK
- 23.00 NAKLEN YAYIN (2.DEVRE)
- 23.45 HABERLER

TRT'de olumlu bir yaklaşım...

Yeni TRT yönetimi görevi devraldığında yardımcı prodüktör sınavı sonuçlanmıştı. Sonuçları onaylamak ve kazanan 36 TRT çalışanının kadrosunu çıkarmak yeni yönetime kalmıştı.

Sınav 19 kişi için açılmıştır, denerek ilk 19 yardımcı prodüktör adayının kadrosu çıkarıldı. Geriye kalan 17 TRT çalışanı ise sınavı kazanmış olmalarına karşın ortada bırakıldılar.

Bu konuda çeşitli girişimler oldu. Genel Müdür Doğan Kasaroğlu ile İstanbul Televizyonundan gelen bir yardımcı prodüktör adayının görüşmesi bu konuda yapılan en son görüşme idi.

Sayın Kasaroğlu o görüşmede sorunu çözeceğini söyledi; olumlu gelişmeler olduğunu, adımlar atıldığını, tek tek kadroların çıkarılmaya başlandığını öğrenmiş bulunuyoruz.

Konuya ilişkin görüşlerini sorduğumuz Mem-Der işyeri temsilciliği yaklaşımı olumlu bulduğunu, desteklediğini, zaten bu konuda çeşitli girişimlerde bulunduğunu açıkladı. Konuyla doğrudan bağlantısı olduğu için İstanbul'a gönderilen iki yardımcı prodüktörün kadroları ile birlikte Ankara'ya nakledilmelerini de isteyen Mem-Der temsilcisi aynı olumlu yaklaşımın sürgün ve kıyım söylentileri konusunda da gösterilmesini, siyasi düşüncelerine göre memurları tayinin engellenmesini istedi.